विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२/८३

District Disaster Preparedness & Response Plan (DPRP), 2025/26

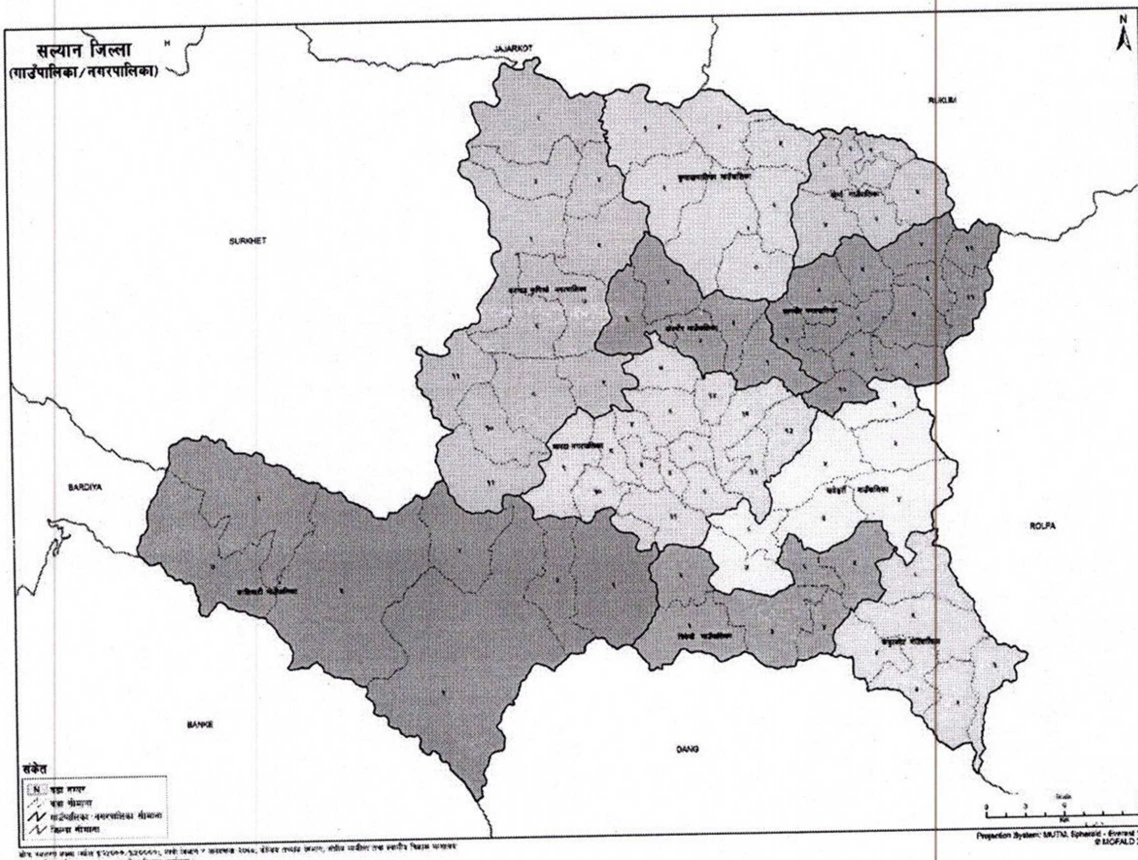

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सल्यान

District Disaster Management Committee(DDMC), Salyan

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्नहुने संस्थागतसंरचना तथा तिनकाप्रमुखहरु

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्	प्रधानमन्त्री
विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति	गृहमन्त्री
विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् National Emergency Operation Center (NEOC)	कार्यकारी अधिकृत
प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद	मुख्यमन्त्री
प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति Province Emergency Operation Center (PEOC)	आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) District Emergency Operation Center (DEOC)	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति (LDMC) Local Emergency Operation Center (LEOC)	नगर/गाउँपालिका प्रमुख
वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	वडा अध्यक्ष

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको संरचना

प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	सदस्य
जिल्ला भित्रका स्थानिय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
स्वास्थ्यसम्वन्धी बिषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	सदस्य
जिल्ला स्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्वन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु	सदस्य
राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु	सदस्य
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
गैरसरकारी संस्था महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
उद्योग वाणिज्यसंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिब

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरुसँग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरु

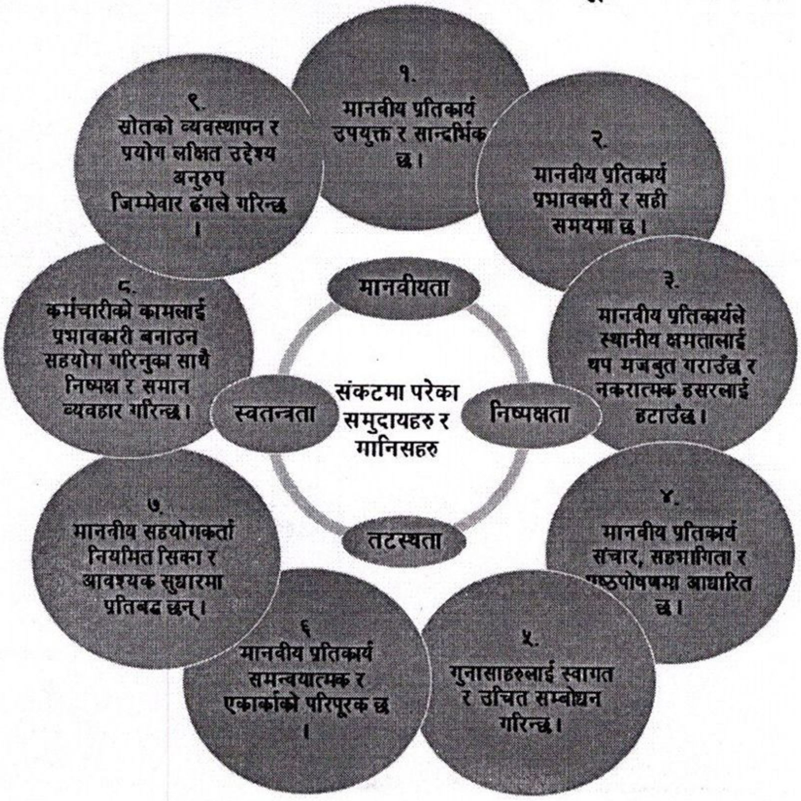

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रजिअको भनाई

सल्यान जिल्ला कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत रहेका १० जिल्लामध्ये एक हो । संघीय संरचनाअनुसार यो जिल्लामा तीन नगरपालिका र सात गाउँपालिकासहित जम्मा दशवटा स्थानीय तह रहेका छन् । सबैलाई अवगत नै भएको कुरा हो कि यो जिल्ला प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण छ । साथै सल्यान जिल्ला विपद्को दृष्टिकोणले बहुप्रकोपजन्य जोखिममा रहेको देखिन्छ । विगतमा मनसुनजन्य विपदको रुपमा पहिरो, बाढी, चट्याङ तथा अन्य विपदहरु आगलागी, महामारी, भूकम्प, हावाहुरी र सवारी दुर्घटना लगायतका घटनाहरुबाट बर्षेनी धेरै जनधनको क्षति व्यहोर्नु परेको दुःखद् अनुभव रहेको छ । यस परिप्रेक्ष्यमा विपद् जोखिमको क्षेत्र पहिचान गरी तदनुरुप रणनीतिक योजना विकास गर्नु अपरिहार्य भएको छ । यसर्थ जिल्लाको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२/८३तयारी गरी विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने जमर्को गरेका छौं ।

विपद् प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक दुवै किसिमबाट घटित हुन्छ । यसै आधारमा प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपदका रुपमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले यसलाई मूल २ प्रकारमा परिभाषित समेत गरेको छ । यस कार्ययोजनाले प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक दुवै खाले विपद्, जोखिमको पहिचान र न्यूनीकरण एवम् त्यसको पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको समग्र खाका प्रस्तुत गरेको छ । विपद व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य सरोकारवाला पक्षहरुहरुको रचनात्मक, सकारात्मक र सहकार्यत्मक भूमिकालाई आत्मसात् गर्नु जरुरी हुन्छ । खासगरी मनसुनजन्य तथा अन्य विपदजन्य घटना घट्न नदिन र घटिहालेमा तत्काल उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनाका कामहरुलाई व्यवस्थित ढंगले अघि बढाउन यो कार्ययोजना सहयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा,कार्ययोजना तयार गर्ने क्रममा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सल्यानबाट जुटेको विशेष सहयोग र सहकार्यका लागि विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । कार्ययोजना तयार गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुको विशेष भूमिका रहेको छ । विवरण तथा तथ्याङ्क संकलनमा सहयोग गर्ने स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरु तथा अन्य कार्यालयको समेतको सहयोग प्राप्त भएको छ । जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत सुरक्षाकर्मीले विवरण अद्यावधिक गर्न मेहनत गरेका छन् । सहायक प्रजिअ हरिश्चन्द्र शर्माकोनिरन्तरको सक्रियता प्रशंसनीय छ । विभिन्न भूमिकाबाट यस योजना तयार गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष परोक्ष योगदान गर्नुहुने सम्पूर्णमा विशेष धन्यवाद एवम् हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यस कार्ययोजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि मेरो पूर्ण प्रतिबद्धता समेत् व्यक्त गर्दछु । सल्यान जिल्लामा विपद व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रस्तुत कार्ययोजना उपयोगी होस् यहि शुभकामना ।

मिति : २०८२/०३/२४

(नेत्रप्रसादसुवेदी)
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवम् अध्यक्ष
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

मन्तव्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमार्णको प्रारम्भिक जिम्मेवारी देखि हाल सम्म निरन्तर तथा नियमित रुपमा प्राविधिक सहजकर्ताको रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान जिल्ला शाखा रहन सक्नु र रहन पाउनु आफैमा एक गर्वको कुरा हो । यसको लागि विपद् व्यवस्थापनसमिति सल्यान प्रति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान जिल्ला शाखाको तर्फ बाट आभार व्यक्त गर्दछु । विशेष गरी देशको नयाँ संघिय संरचना पछि विपद् व्यवस्थापनको सर्न्दभमा निर्मित ऐनले रेडक्रसको भुमिकालाई केन्द्र प्रदेश जिल्ला तथा स्थानीय तह सम्म पहिचान तथा भुमिका लाई जुन स्थान दिएको छ यसले नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नेपाल सरकारको सहयोगी हो भन्ने यर्थाथ लाई पुष्टि गरेको छ ।

आगमी दिनमा विपद् व्यवस्थापनका अनुभवलाई नेपाल सरकारको सहयोगीको रुपमा सल्यान जिल्लामा आफ्नो स्रोत सधान र प्राविधिक क्षमता लाई अधिकतम प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका अनुभव लाई सल्यान रेडक्रसले जनसमुदायमा विपद् जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै जाने अभियानमा जुन भूमिका पूरा गरेको छ अझ यस लाई बढी प्रभावकारी बनाउदै संम्भावित जोखिमलाई न्यून गर्न समुदायलाई सूसुचित गर्न जनधनको क्षतिलाई घटाउन सल्यान रेडक्रसले खेलेको भुमिका सबै सामु स्पष्ट छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यस आ.व. वर्ष २०८२/८३विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्न प्राविधिक रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान जिल्ला शाखालाई जिम्मेवारी दिएकोमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु र प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक कार्यमा सहयोगी भुमिका निर्वाह गर्नुहुनेसरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ सस्थाहरु, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रसका उपशाखाका साथै सबै सरोकारवालाप्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

स-धन्यवाद ! जय रेडक्रस !

(यौवन प्रकाश श्रेष्ठ)
सभापति
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
सल्यान जिल्ला शाखा

शब्दावली

संक्षिप्त रुप	विस्तृत रुप
जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
स्था.वि.व्य.स.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
साविक गा.वि.स.	साविक गाउँ विकास समिति
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्र.ना.उ.	प्रहरी नायव उपरिक्षक
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.प्रशा.का.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
खा.सि.ऊ.वि.का	खानेपानी सिँचाइ तथा उर्जा विकास कार्यालय सल्यान
नि.डि.व.अ.	निमित्त डिभिजन वन अधिकृत
उ.अ.	उद्योग अधिकृत
जि.नि.अ.	जिल्ला निर्वाचन अधिकृत
का.प्र.	कार्यालय प्रमुख
स्वा.से.का.	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.शि.वि.त.स.ई.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई
गै.स.स.म.सं. सल्यान	गैर सरकारी संस्था महासंघ, सल्यान
उ.वा.सं. सल्यान	उद्योग वाणिज्य संघ, सल्यान
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
NEOC	National Emergency Operation Center
DEOC	District Emergency Operation Center
DDMC	District Disaster Management Committee
DDRT	District Disaster Response Team
NDRT	National Disaster Response Team
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Cluster Initial Rapid Assessment.
FA	First Aid
NFRI	Non- Food Relief Item
FRI	Food Relief Item
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
FNJ Salyan	Federation of National Journalist Salyan Branch
D-WASH CC	District Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
R-WASH	Rural Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
M-WASH	Municiple Water and Sanitation and Hygiene Coordination Committee
PWD	Persons With Disabilities

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विषयसूची

परिच्छेद१ पृष्ठभूमि ११

१.१ जिल्लाको सामान्य जानकारी तथा पृष्ठभूमि ११

१.१.१ सल्यान जिल्लाको संक्षिप्त परिचय ११

१.१.२ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना र क्षेत्रफल ११

१.१.३. प्रमुख ताल, तलैया र नदीहरु १२

१.१.४ पर्यटकीय स्थल १२

१.१.५ व्यापारिक महत्वका स्थानहरु १२

१.१.६ राजनैतिक एवम् प्रशासनिक विभाजन १२

१.१.७ सल्यान जिल्लाको भू-उपयोगको अवस्था १२

१.१.८ हावापानी र जलवायु १२

१.१.९ जनसंख्या विवरण १३

१.१.१० संघीय संरचना अनुसार नगरपालिका गाउँपालिकाकोजनसंख्या विवरण १३

१.१.११ भू-उपयोग १३

परिच्छेद-२ .... १५

२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अवधारणा १५

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य १५

२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा १५

२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया १६

२.४.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि १६

२.४.२ सन्दर्भ सामग्री र योजनाको पुनरावलोकन १६

सन्दर्भ सामग्रीहरुको विवरण तालिका १६

२.५ विपद्को इतिहास, तिनको पहिचान, वर्गीकरण तथा प्राथमिकीकरण १७

२.५.१ विपद्को इतिहास १७

२.५.२ प्रकोपको पहिचान २१

२.५.३ प्रकोपको स्तरीकरण २

२.५.४ आगलागी २

२.५.५ बाढी र पहिरो २

२.५.६ महामारी ३

२.५.७ भूकम्प ३

२.६ प्रकोप जोखिम र संकटासन्नताको विश्लेषण ३

२.६.१ विगतमा भएको विपद्को असरका आधारमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकास्तरीय प्रकोप स्तरीकरण ३

२.७ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण ४

२.८ क्षेत्रगत निकायहरुले पूर्व तयारी तथा विपद् प्रतिकार्यको लागि प्रस्ताव गरेको अनुमानित बजेट सारांश ६

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद-३ .... ७

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु ७

क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना ७

३.१ विषयगत क्षेत्रहरु..७

३.१.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन ७

विपद्को अनुमानित अवस्था... ८

रणनीति.. ८

सूचना तथा समन्वय क्षेत्रको आपतकालीन पूर्वतयारी योजना..९

३.१.२ खोज तथा उद्धार..१५

विपद प्रतिकार्य योजना १५

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य १८

३.१.३ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री १९

विपद् प्रतिकार्य योजना २०

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता पूर्वतयारी कार्य :... २२

मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड.. २२

३.१.४ खाद्य २३

रणनीति... २३

विपद प्रतिकार्य योजना २३

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य २५

३.१.५ खानेपानीतथा सरसफाई व्यवस्थापन.. २६

प्रतिकार्य योजनाः... २७

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकताप्राप्त पूर्वतयारी कार्य.. २९

खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमामानवीय सहयोगकान्यूनतम मापदण्ड :............................... २९

३.१.६ स्वास्थ्य र पोषण.. ३०

विपद् प्रतिकार्य योजना ३०

आपतकालीन अवस्था र महामारीको व्यवस्थापनमा चाहिने बजेट...३१

३.१.७संरक्षण ३२

विपद् प्रतिकार्य योजना ३२

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य ३६

३.१.८ आपतकालीन शिक्षा...३८

पूर्वतयारी योजना ३९

२. प्रतिकार्य(Response) ४०

३.१.९ पुनःनिर्माण, पुनःर्स्थापना..४०

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

कार्यान्वयन योजना सहिको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य :- ४१
विपद् प्रतिकार्य योजना ४१
आपतकालीन आवासको लागि आवश्यक सामग्री र अनुमानित लागतको विवरणः ४२
मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्डः ४३
परिच्छेद-४ .... ४३
कार्यान्वयन र पुनरावलोकन रणनीति ४३
५.१. विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजनाको कार्यान्वयन ४३
५.२. विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिकरण ४३
परिच्छेद-५ .... ४४
प्रतिवेदन तथा अभिलेखन ४४
६.१. प्रतिवेदन तथा सञ्चार ४४
६.२. संस्थागत व्यवस्था ४४
अनुसूची १ .... ४४
मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकाय तथा क्षेत्रगत अगुवा र सहयोगीको सूची र सम्पर्क नं. ४४
अनुसूची २ .... ४७
सल्यान जिल्ला स्थित स्थानिय तहहरुमा विपद फोकलपर्सन कर्मचारीहरुको विवरण : ४७
अनुसूची ३ .... ४७
आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) सल्यान लगाएत जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुमा रहेको खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको विवरण : ४७
२. बन डिभिजन कार्यालय सल्यानमा रहेका सामाग्रीहरु : ४८
३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, आश्रित गुल्म सल्यानमा रहेको सामग्रीहरु : ४९
४. सिद्धिबक्स गणमा भएका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरुको विवरण : ५०
५. जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान र मातहत कार्यालयहरुमा भएका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरुको विवरण : ५४
६. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सल्यानमा भएका विपद् व्यवस्थापन तथा राहत सामग्रीहरुको विवरण : ५५
७. सल्यान जिल्ला स्थित स्थानिय तहहरुमा रहेका विपद् व्यवस्थापन तथा राहत सामग्रीहरुको विवरण : ५६
अनुसूची ४ .... ६०
सल्यान जिल्ला स्थित विपद् पुर्व/पश्चात सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरणका लागि यकिन गरिएको खुल्ला स्थानहरुको विवरण : ६०
अनुसूची ५ .... ६३
क) विभिन्न निकायसँग भएका विपद् प्रतिकार्य सम्वन्धी दक्ष जनशक्तिको विवरण : ६३
ख) प्रभावित ईलाकाहरुमा पर्ने सुरक्षा निकायका युनिटहरु : ६४
नेपाली सेना सबुज गण, सल्यान ६४
नेपाल प्रहरी : ६५
सशस्त्र प्रहरी बल गुल्म, सल्यान : ६६
नेपाल रेडकस उपशाखाहरुः ६६
अनुसुची ६ .... ६७
क) सल्यान जिल्लामा सञ्चालित एम्वुलेन्सहरुको विवरण : ६७

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

ख) जिल्लामा रहेको हेभी उपकरण (डोजर जेसिवी) हरुको विवरण ६८

अनुसुची ७ .... ६८

एक घर बरावर ५ जनाको परिवारलाई आधार मानेर नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले वितरण गर्ने गैरखाद्य राहत सामग्री : ६८

अनुसूची ८ .... ७०

सल्यान जिल्ला अन्तरगत रहेका एफ एम रेडियो संचार ७०

यातायात व्यवसायीहरु ७०

अनुसूची ९ .... ७१

विपद् सर्भेक्षण सम्बन्धी फारामहरु ७१

सन्दर्भ सामग्रीहरु ८३

विपद् सम्बन्धी सूचना वेवसाईड www.drrportal.gov.np ८३

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङ ८४

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

परिच्छेद १ पृष्ठभूमि

१.१ जिल्लाको सामान्य जानकारी तथा पृष्ठभूमि

१.१.१ सल्यान जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

सल्यान कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत पर्ने मध्य पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको पूर्वमा रोल्पा; पश्चिममा सुर्खेत र बर्दिया पर्दछ । उत्तरमा पश्चिमरुकुम र जाजरकोट तथा दक्षिणमा दाङ र बाँके जिल्ला रहेको छ । यो जिल्ला समुन्द्री सतहबाट औषत १५०० मिटर उचाइमा रहेको छ । कमजोर भू-बनोट, भिरालो परेको जमिन, अव्यवस्थित बसोबासर कमजोर प्रकृतिको घर निर्माण जस्ता कारणहरुले यो जिल्ला पहिरो र भूकम्पीय दृष्टिकोणले जोखिममा रहेको छ । विगत २०वर्षको इतिहासलाई अध्ययन र विश्लेषण गर्दा पहिरोको जोखिमका हिसावले धनवांङ, सिद्धेश्वरी, शिवरथ, मूलखोला, घाजरीपिपल र कालागाउँ, बाढीको जोखिमको हिसावले कालिमाटी रामपुर, काभ्रा, देवस्थल, घाजरीपिपल, खलङ्गा, मर्मपरिकाँडा, कालागाउँ तथा भूकम्पको हिसावले धनवाङ, थारमारे, सेजवालटाकुरा, खलङ्गा लगायतका स्थानहरु उच्च जोखिममा रहेको देखिन्छ । शारदा, बबई र भेरी प्रमुख नदीहरुका अलावा लुहाम, मास, बनगाड, मर्म, दार्मा, संग्रही, भिम्पे जस्ता स-साना खोलाहरु पनि यस जिल्लामा रहेका छन् । यी नदीहरुले बर्षातको समयमा ठूलो धनजनको क्षति गर्ने गरेको छ ।

विगतका इतिहासलाई केलाउँदा बाढी, पहिरो, भूकम्प र चट्याङको अलावा यस जिल्लामा आगलागी, माहामारी एवम् सवारी दुर्घटना जस्ता प्रकोपका कारण विपद् पर्ने गरेको परिदृष्य देखिन्छ । स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईको अभावका कारणले पानी एवं पानीजन्य रोगहरुको प्रकोपले पनि जिल्लाका बासिन्दाहरु उत्तिकै प्रभावित हुने गरेका छन् । यस योजनामा जिल्लाभित्र विगतमा कुन प्रकोपले कुन कुन गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा केकति क्षति गरेको छ आँकलन गरिनुका साथै जोखिम स्तरीकरण समेत गरिएको छ । यस योजनाले बहुक्षेत्रगत जोखिमलाई पहिचान गर्दै सोका लागि भावी मार्गचित्र प्रस्तुत गरेको छ ।

१.१.२ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना र क्षेत्रफल

यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थालाई संक्षेपमा तालिकाबाट प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १ : भौगोलिक अवस्थिति, सीमाना र क्षेत्रफल

	विवरण
अक्षांश	२८° ३१" देखि २८° ५३ " उत्तरी अक्षांश
देशान्तर	८२° ०" देखि ८२° ४६"सम्म पूर्वी देशान्तर
पूर्व	रोल्पा
पश्चिम	सुर्खेत, बर्दिया
उत्तर	पश्चिम रुकुम, जाजरकोट
दक्षिण	दाङ्ग, बाँके
क्षेत्रफल	१९५१.७८ वर्ग कि.मि.
भौगोलिक विभाजन	१. नदीले बनाएको भूभाग २. शिवालिक क्षेत्र ३. उच्च पहाडी भू-भाग

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

सरदर बर्षा	११०० मिलिलीटर
औषत उचाइ	१५०० मि
अधिकतम उचाइ	जथाक लेक - खर्सुवास (२७२७ मीटर)
न्यूनतम उचाइ	बबई नदीको किनार (काप्रेचौर) समुद्री सतह देखि ३२६ मिटर

१.१.३. प्रमुख ताल, तलैया र नदीहरु

क) ताल तलैया

कुपिण्डे ताल, कछुवा दह ।

ख) नदीहरु

शारदा नदी,लुहाम खोला, मास खोला, मर्म खोला, संग्रही खोला, वनगाड खोला, कोर्वाङ्ग खोला, दार्मा खोला, मोखला खोला, चक्ली खोला, घट्टे खोला, गुप्ता खोला, कल्लेरी खोला आदि पर्दछन् ।

१.१.४ पर्यटकीय स्थल

सल्यान जिल्ला प्राकृतिक तथा धार्मिक पर्यटनका हिसावले अत्यन्तै महत्वपूर्ण मानिन्छ । सल्यानी राज्य अन्तर्गतका पुराना दरवारहरु, विभिन्न प्राकृतिक गुफाहरु, रमणीय पहाडीशृङ्खलाहरु, ताल तलैया तथा पोखरीहरु, कुपिण्डे ताल, फालावाँङ दरवार, खैरावाङ भवगती मन्दिर, छाँयाक्षेत्र सतिदेवी मन्दिर, कुमाख लेक, जथाक लेक आदि यस जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीय आकर्षणका केन्द्रहरु हुन् । यसका अलावा, सल्यान जिल्लामा प्राकृतिक गुफाहरु समेत रहेका र ती गुफाहरु पर्यटकीय आकर्षणका केन्द्रका रुपमा रहेका छन् । कुमाख गुफा, शिव गुफा, मोखला शिव गुफा, चाँदनी साततले गुफा यस जिल्लाका प्रमुख गुफाहरु हुन ।

१.१.५ व्यापारिक महत्वका स्थानहरु

सल्यान जिल्लाका कपुरकोट, लुहाम, लान्ती, श्रीनगर, खलङ्गा, सल्लीबजार, थारमारे, ढोरचौर तथा खरिबोट आदि महत्वपूर्ण व्यापारिक स्थानहरु हुन् ।

१.१.६ राजनैतिक एवम् प्रशासनिक विभाजन

निर्वाचन क्षेत्र, नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरु

क्षेत्र विवरण	संख्या
संसदीय निर्वाचन क्षेत्र	१
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र	२
नगरपालिका संख्या	३
गाउँपालिका संख्या	७
जम्मा वडा	८३
घरधुरी संख्या	५५४००
जनसंख्या	२३८५१५

स्रोत :- जनगणना, २०७८ र सम्बन्धित दस्तावेज ।

१.१.७ सल्यान जिल्लाको भू-उपयोगको अवस्था

क. स.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
१.	झाडी क्षेत्र	१४९६.००	०.७७
२.	चरन क्षेत्र	९९८.००	०.५१
३.	कृषि क्षेत्र	४५५६७.००	२३.३४
४.	वनक्षेत्र	१२५०५६.००	६४.०७
५.	अन्य क्षेत्र	२२०६०.८०	११.३०
जम्मा		१९५१७८	१००

१.१.८ हावापानी र जलवायु

हावापानीको दृष्टिकोणले सल्यान जिल्ला समशितोष्ण समूहमा पर्ने जिल्ला हो । यहाँ जाडोमा अत्यधिक जाडो र गर्मीमा पनि धेरै गर्मी नरहने अवस्था रहेको छ । यहाँको हावापानी समशितोष्ण बढी र शीतोष्ण कम गरी मिश्रित

...प्रसाद सुवेदी
...जिल्ला अधिकारी

खालको रहेको छ । यहाँ हिउँदमा औसत तापक्रम ३ डिग्री देखि २८ डिग्री सेल्सियससम्म पुगदछ भने गर्मीमा १४ डिग्री देखि ३१ डिग्री सेल्सियस सम्म रहन्छ । यहाँ औषतमा १११० मिलीलिटर वर्षा हुने गर्दछ । सल्यान जिल्लाको सबैभन्दा वर्षा हुने ठाउँकपुरकोट बजार क्षेत्र हो । त्यसैगरी सबैभन्दा गर्मी हुने ठाउँ कालीमाटी रामपुर, श्रीनगर, सल्लीबजार र देवस्थल रहेका छन् । यस जिल्लामा सामान्यतया देहायवमोजिम जलवायु पाइन्छ ।

क) उष्ण जलवायु

समुन्द्री सतहको ३२६ मिटर देखि ५०० मिटर सम्मको भूभागहरुमा यस किसिमको हावापानी पाइन्छ । यस क्षेत्रमा श्रीनगर, काप्राचौर, रामपुर, लुहाम, लान्ती आदि पर्दछन् ।

ख) उपोष्ण समशितोष्ण जलवायु

समुद्री सतहको ५०० मिटर देखि १२०० मिटरसम्मको भूभागमा यस प्रकारको हावापानी पाइन्छ । यो क्षेत्र उच्च पहाडी भूभाग एवमं हावापानीले युक्त रहेको पाइन्छ । निगालचुला, कुमाख लेक, खलङ्गा, सीमखर्क लगायतका क्षेत्रमा यस किसिमको जलवायु पाइन्छ ।

ग) शीतोष्ण जलवायु

समुद्री सतहको १२०० मिटरदेखि २१०० मिटरसम्मको भूभागहरुमा यस प्रकारको हावापानी पाइन्छ ।

१.१.९ जनसंख्या विवरण

जनगणना वर्ष	जनसंख्या					वृद्धि प्रतिशत	घरधुरी संख्या	औसत परिवारको संख्या
	कुल	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत			
२०५८	२१३५००	१०६८३४	५०.०४	१०६६६६	४९.९६	३.०१	३८०८४	५.६१
२०६८	२४२४४४	११५९६९	४७.८३	१२६४७५	५२.१७	२.४२	४६५५६	५.२०
२०७८	२३८५१५	११४९८२	४८.२	१२३५३३	५१.८	-०.१५	५५४००	४.३१

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय

१.१.१० संघीय संरचना अनुसार नगरपालिका गाउँपालिकाकोजनसंख्या विवरण

क.स.	विवरण	जनसंख्या			
		घरधुरी	पुरुष	महिला	जम्मा
१	शारदा नगरपालिका	८८९८	१६३८८	१८२७५	३४६६३
२	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	७४२८	१५७३८	१७२०२	३२९४०
३	बागचौर नगरपालिका	७४९८	१६४७४	१७५४७	१६४७४
४	दार्मा गाउँपालिका	४२६४	९७५५	१०३८४	२०१२५
५	कुमाख गाउँपालिका	५४९१	१२०९४	१२७६५	२४८५९
६	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	२८९८	६२५८	६८६९	१३१२७
७	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	५१३९	१००१९	११२२३	२१२४२
८	कालिमाटी गाउँपालिका	४९७२	१०९४१	११२६५	२२२०६
९	त्रिवेणी गाउँपालिका	४११०	७९१८	८७४६	१६६६४
१०	कपुरकोट गाउँपालिका	३९७४	८३६९	९१५७	१७५२६
जम्मा		५४७०१	११४९८२	१२३५३३	२३८५१५

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.१.११ भू-उपयोग

सल्यान जिल्लाको भू-वनावट, नदी, वेशी तथा पहाडी धरातलसम्म फैलिएको छ । यहाँ जमिनको भिरालोपन बढदै जाँदा भू-क्षयको सम्भावनामा पनि वृद्धि हुने देखिएको छ । कतिपय अवस्थामा १८-२० डिग्री भन्दा माथिका भिरालो

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

जमिनको उपयोग भएको छ । यस प्रकृतिको जमिनउपयोगलाई नियन्त्रण गर्ने गरिएको छ । ५० डिग्री भन्दा माथिका भिरालो जमिन रहेको पाइन्छ जसका कारण विपद जोखिमको सम्भावना रहेको छ ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान

परिच्छेद-२

२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अवधारणा

विश्वव्यापी विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घका सदस्य राष्ट्रहरूले अनुमोदन गरेको साझा रणनीति नै **"ह्योगो कार्यसंरचना"** (Hyogo Framework for Action) हो । सन् २००५ को जनवरी १८ देखि २२ तारिखमा जापानको कोबे शहरमा आयोजित दोश्रो संयुक्त राष्ट्रसंघीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण विश्व सम्मेलनमा विश्वका १६८ राष्ट्रले सर्वसम्मत रूपमा ह्योगो कार्यसंरचनालाई अनुमोदन गरी राष्ट्र र समुदायलाई प्रकोपविरुद्ध उत्थानशील (Resilience) बनाउने अपेक्षा राखेको थियो । ह्योगो (Hyogo) कार्यसंरचनाले पाँचवटा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण गरेको छ । यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि मार्ग-निर्देशक सिद्धान्तहरू तय गरिनुका साथै विपद्बाट जोखिममा रहेका समुदायलाई दीगो विकास लक्ष्य हांसिल गर्न यसले व्यवहारिक तौर तरिकाहरू एवम् विकासका योजना र रणनीतिको केन्द्रविन्दूको रूपमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण हुनु पर्ने अवधारणालाई जोड दिएको छ । नेपालले पनि यस कार्ययोजना आफ्नो देशमा पनि लागू गर्ने प्रतिवद्धता अनुरुप नेपाल सरकारले प्रत्येक जिल्लामा विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी त्यसलाई लागू गर्ने कार्यको थालनी गरेको छ ।

बहुप्रकोपीय उच्च जोखिममा रहेको नेपाल पानीजन्य प्रकोपका हिसावले ३१ औं स्थानमा, भूकम्पको हिसावले ११औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसावले चौथो स्थानमा पर्दछ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रुपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरीबतास, असिनापानी, आगलागी, महामारी जस्ता प्रकोपबाट हरेक वर्ष लगभग पन्ध्र हजार भन्दा बढी परिवारहरु प्रभावित हुने गरेका छन् । यस्ता विपद्वाट जोगाउन र प्रकोपबाट सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरुको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ ।

तसर्थ, प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घट्नाबाटहुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण औजार हो । यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार पारेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७" को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकारवालासँग समेत छलफल अन्तर्क्रिया गरी विपद्को न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न यो "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२/८३ तयारगरिएको छ ।

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

- कुनै पनि कारणबाट घटित हुने तथा हुन सक्ने विपद् र त्यसबाट सृजित मानवीय असरहरुलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजना तर्जुमा गर्नु ।
- विपद्को समयमा र विपद्पश्चात् गर्ने गतिविधिहरुको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रुपमा राखी सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउनु ।
- विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह), गै.स.सं. तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरुसँग विपद्पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्न सक्ने क्षमता (Resilience Power)को पहिचान गर्नु ।
- विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटानगरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्नु ।

२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित एवम् रणनीतिक बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न यो योजना तयार गरिएको छ । यस योजनाका अपेक्षित नतिजा देहायअनुसार रहेका छन् :

- विपद् पूर्व गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरु सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद्बाट हुनसक्ने जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्य अभिवृद्धि हुनेछ ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- सामाजिक, साँस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग,पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वको भावना विकास हुनेछ ।
- सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ ।
- जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।
- विषयगत क्षेत्रहरु आकस्मिक योजना निर्माण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र सञ्चालन गरी यसबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रूत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्य प्रभावकारी रुपले हुनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरु बीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई विपदको समय र विपद पश्चात तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।
- विपद्को समयमा स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अघि बढाइने छ ।

२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया

२.४.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गृह मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७० प्रथम संसोधन २०७५ लाई मूलआधार मानिएको छ ।उक्त मार्गदर्शनलाई अनुशरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७६ (तेस्रो संशोधन) लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नका लागिविगतका बर्षहरुमा गरिएको अभ्यास र अनुभवलाई मध्यनजर गरी सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री हरिश्चन्द्रशर्मा संयोजक र प्राविधिक सहयोगमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सल्यान जिल्लाको तर्फबाट मन्त्रीइन्द्रकुमारशर्मा।DEOCकोतर्फबाटप्रह दिपकखनालरहेको३सदस्यीय जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समितिद्वारा यसअघि पहिचान गरिएका ९ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster)को विश्लेषण गरी तयार गरिएको योजनाको मस्यौदा प्रतिमिति २०८२आषाढ२५गतेबसेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पेश भई उपस्थित पदाधिकारी/सदस्यहरुबाट प्राप्त राय सुझावलाईसम्बोधन गर्दैमस्यौदालाई वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गरी असार २९ भित्र प्राप्त हुने सुझावलाई समेट्नेगरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना,२०८२/८३ अनुमोदनगरिएको हो।

२.४.२ सन्दर्भ सामग्री र योजनाको पुनरावलोकन

विगतमा यस जिल्लामा घटेको विपद्का घटनाहरु, महामारी संक्रमण, खोज तथा उद्दार कार्यको अनुभव तथा अभ्यासलाई मध्यनजर गर्दै जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न सरकारी कार्यालय तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट र स्थानिय तहहरुबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC)अभिलेख तथा समय सान्दर्भिक लेखरचनाहरु, गृह मन्त्रालयबाट विभिन्न समयमा प्रकाशित विपद् सम्बन्धी नीति, निर्देशिकाहरुको अध्ययन तथा विभिन्न चरणमा बैठक, कार्यशाला गोष्ठीबाट सुझाएका विषयहरुलाई समेट्दै जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथाप्रतिकार्ययोजना(DPRP) पुनरावलोकन गरिएको छ ।

सन्दर्भ सामग्रीहरुको विवरण तालिका

क्र.सं.	प्रतिवेदन वा प्रकाशकको नाम	सिकाई तथा असल अभ्यास
१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८	जिल्लास्तरको विपद् जोखिम स्तरीकरण र विषयगत अभ्यासहरु ।
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका बार्षिक प्रतिवेदनहरु	जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरु र समाधानका उपायहरु बारे जानकारी ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	प्रतिवेदन वा प्रकाशकको नाम	सिकाई तथा असल अभ्यास
३.	विभिन्न गै.स.स. को सहयोगमा समुदायस्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्ययोजना र अनुभवहरु	स्थानीय निकायले गरेको प्रयास र सफलताका कथाहरु एवम् गाउँस्तरमा योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया; स्थानीय समुदायको प्राथमिकताहरु बारे जानकारी भएको विपद्को स्थिति र स्थानीयस्तरबाटगरेका परम्परागत असल अभ्यास र सम्भावित उपायहरु ।
४.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रियस्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्लास्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता ।
५.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे जानकारी ।
६.	विपत जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६	ऐनले गरेको व्यवस्था र मापदण्ड बारे स्पष्टता ।
७.	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय तहको भुमिकाबारे स्पष्टता ।
८.	ह्योगो कार्य संरचना सन् २००५ देखि १५ (सेन्डाई कार्य संरचना २020-२030) तथा फ्लागसिप फोर २००९	विपद्लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश ।
९.	विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातौ संशोधन) मापदण्ड, २०७७	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
१०.	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा २०७० र संशोधन, २०७५	तत्कालको प्रतिफलसम्बन्धी अवधारणा निर्माण ।
११.	स्थानीयस्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	कार्ययोजना तत्काल प्रतिकार्यमा सहजता ।
१२.	नेपाल सरकारद्वारा गरिने निर्देशन तथा परिपत्रहरु ।	प्रतिकार्यमा सहजता ।
१३.	पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वसूचना कार्यविधि २०७४	विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी बाँडफाँडमा सहजता ।
१४.	विपद् जोखीम न्यूनीकरणको लागि सेन्डाइ कार्यढाँचा(२०१५-२०३०)	विपद्बाट हुने जनधन, स्वास्थ्य तथा जीविकोपार्जनका साधनहरुकोसाथै व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रको आर्थिक, साँस्कृतिकतथा पर्यावरणीय सम्पदाको जोखिम र क्षतिमा उल्लेख्य कमी ।
१५	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१/८२	बिषयगत क्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाँड र स्थानिय विपद जोखिम,संकटासन्नता तथा साधन स्रोत र क्षमताबिश्लेषणमा सहजता ।

२.५ विपद्को इतिहास, तिनको पहिचान, वर्गीकरण तथा प्राथमिकीकरण

२.५.१ विपद्को इतिहास

सल्यान जिल्लाको विगत २२बर्ष यताको विपदको इतिहास विश्लेषण गर्दा आगलागी, बाढी पहिरो र चटयाङ, हावाहुरीको बारम्बारता पाइएको छ । केही बर्ष यता सडक सञ्जालमा द्रूतगतिमा विकास भएकाले सडक दुर्घटना बढेको पाइएको छ । यसको आधारमा जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नु एवम् अद्यावधिक गर्दै जानुवाञ्छनीय हुनेछ ।

विगत २० वर्ष यताको जिल्लाको विपद्को इतिहास

वर्ष	विपदको प्रकार	घटनाको प्रभाव तथा राहत वितरण कार्यको विवरण
२०६०	आगलागी	सिद्धेश्वरीको फूलगाउँका १५६ जना प्रभावित, ७८ चौपाया वेपत्ता, २६ घरपरिवारलाई गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	बाढीपहिरो	थारमारेको चिलढालेका ७२ जना प्रभावित, ५० जना विस्थापित, ७ चौपाया वेपत्ता, रेडक्रस, जिविस र प्रशासनबाट १४ घरपरिवारलाई राहत वितरण
२०६१	आगलागी	थारमारेमा ९ जना प्रभावित, १ जना मृत्यु, १ परिवारले रेडक्रस, जिविस र प्रशासनबाट राहत सामग्री प्रदान गरिएको ।
२०६२	बाढीपहिरो	काप्रेचौरमा ९० जना प्रभावित, ५ जनाको मृत्यु, १० चौपाया वेपत्ता, १९ परिवारलाई रेडक्रसबाट गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	सवारी दुर्घटना	त्रिवेणीमा बस दुर्घटना, ६० बढी प्रभावित, रेडक्रस, प्रहरी र स्थानीयबासीलगायतले प्राथमिक उपचार सेवा प्रदान, ४१ जनाको मृत्यु ।
२०६३	ज्वरो, श्वासप्रश्वास	कुपिन्डेदहका ३५० जना प्रभावित, मृत्यु नभएको ।
२०६४	आगलागी	माझकाँडामा १४२ जना प्रभावित, ४५ जना विस्थापित, रेडक्रस सेभ दचिल्ड्रेन, उद्योग वाणिज्य संघ सल्यान, कर्मचारी मिलन केन्द्र, जिविस लगायतले खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	चट्याङ्ग	कुपिन्डेदहमा ५ जना प्रभावित, ३ को मृत्यु ।
	झाडापखाला	काल्चे, घाँजरी पिपल र बाझकोटका ६०० जना प्रभावित, मृत्यु नभएको ।
२०६५	बाढीपहिरो	बामेमा ३ जना प्रभावित, १ जनाको मृत्यु, १ परिवारलाई नेरेसोबाट गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	हावाहुरी	रामपुर, कजेरी, कुपिन्डेदहमा २०५१ जना प्रभावित, २५ जना विस्थापित, ५ परिवारलाई नेरेसोबाट गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	झाडापखाला	ढाकाडामका १५० जना प्रभावित, ३ जनाको मृत्यु भएको ।
	ज्वरो, श्वासप्रश्वास	भलचौर र कुपिन्डेदहका २५० जना प्रभावित, कसैको मृत्यु नभएको ।
२०६६	हावाहुरी	चाँदें करेञ्जी, त्रिवेणी, मार्के र दमाचौर गाविसका ५९५ जना प्रभावित, १५ जना विस्थापित, ३ परिवारलाई नेरेसोबाट गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	झाडापखाला	मर्म परिकाँडा, कालागाउँ, स्वीकोट र काप्रेचौरका १०६६ जना प्रभावित, ७जनाको मृत्यु, रेडक्रस र यूनिसेफबाट जीवनजल, क्लोरिन झोल वितरण गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान ।
२०६७	आगलागी	स्यानीखाल, त्रिवेणी, दमाचौरमा ८० जना प्रभावित, २० जना विस्थापित, ७ जनाको मृत्यु, रेडक्रस, दलित विकास समाजबाट खाद्य र गैरखाद्य सामग्री वितरण ।
	सवारी दुर्घटना	शिवरथको जलेखर्कमा ७ जना प्रभावित, ३ जनाको मृत्यु ।
	झाडापखाला	रामपुर, सरीकोट र स्वीकोटका ५८ जना प्रभावित, १ जनाको मृत्यु ।
२०६८	बाढीपहिरो	खलंगा, सिद्धेश्वरी, कोटवारा, शिवरथमा १८० जना प्रभावित २५ जना विस्थापित, ३ जनाको मृत्यु ।
२०६९	आगलागी	जिल्लाको विभिन्न स्थानमा गरी २८ घर जलेर नष्ट ।
	पहिरो	जिल्लाको विभिन्न स्थानमा गरी ७९ घर नष्ट ।
	चट्याङ्ग	२०६९ भाद्र १४ गते कालीमाटी रामपुरमा चट्याङ्गमा परी १ जना महिलाको मृत्यु, १ जना घाइते, २०६९ फागुण ६ गते निगालचुला गा.बि.स वडा नं २ मा २ पुरुषको मृत्यु तथा २ घाइते ।
२०७०	आगलागी	जिल्लाको विभिन्न स्थानमा १९ घर जलेर नष्ट, थारमारे गा.वि.स. वडा नं ३ मा १ पुरुषको मृत्यु १ घाइते ।
	पहिरो	श्री कालिका मा.वि. कपुरकोटको विद्यालय भवन पहिरोको कारण जोखिममा भएपछि विद्यालयलाई अन्यत्र स्थानान्तरण, राप्ती राजमार्गमा पहिरोको कारण धेरै दिन सम्म अवरुद्ध ।
	पहिरो बाढी	२०७१ साउन २८ देखि ३० सम्म परेको अविरल बर्षातका कारण जिल्लाको काप्रेचौर, लक्ष्मीपुर, देवस्थल, माझकाडा, घाजरीपिपल, कालीमाटी काल्चे,

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

वर्ष	विपदको प्रकार	घटनाको प्रभाव तथा राहत वितरण कार्यको विवरण
२०७१		निगालचुला, रामपुर, कुपिण्डेदह गा.वि.स.हरु प्रभावित, २१८ घर पूरै ४७३ घर आशिंक रुपमा क्षति करिब ६००० रोपनी खेतीयोग्य जमिनमा लगाएको बालीहरु पूर्ण रुपमा नष्ट, निगालचुला गा.वि.स.मा ८ जनाको मृत्यु ३ बेपत्ता, कालीमाटी रामपुर, कालीमाटी काल्चे, र फलाबाङ्गमा १, १ जनाको मृत्यु रामपुरमा १ जना घाइते काप्रेचौरमा १ मा.वि. बगाएको निगालचुलामा १ विद्यालयमा आशिंक क्षति ।
२०७२	भूकम्प	जिल्लाको विभिन्न गा.वि.स.हरुमा क्षति १२ घरमा पूर्ण क्षति, ७७ विद्यालयमा क्षति १२ वटा विद्यालयमा पठन पाठन हुन नसक्ने ।
२०७३	पहिरो	घटना संख्या ६ रहेकोमा ६ घरपरिवार प्रभावित रहेको र (छत्रेश्वरी ४, शारदा न.पा. ६, दार्मा ५, कपुरकोट ५, र बनगाद न.पा ६) मा प्रभाव परेको ।
	बाढी	घटना संख्या ३ रहेकोमा १ जनाको मृत्यु भएको, ६ घरपरिवारको २१ रोपनी जमिन कटान गरी लगेको र (शारदा न.पा. ६ र कुमाखा गा.पा. २) मा प्रभाव परेको ।
	असिना पानी	घटना संख्या ३४ रहेकोमा ७९ घरपरिवार प्रभावित रहेको र (शारदा न.पा. १, २, ३, ४, ९, १०, ११, १२, १४, बागचौर न.पा.को २, ३, ७, ८, १० कालिमाटी गापाको १, २, ४, दार्मा १, ३, ५, बनगाड न.पा. १, ५, कुमाख २, छत्रेश्वरी गापाको १, ४ र सिद्धकुमाख गापाको २, ५) मा प्रभाव परेको ।
	चट्याङ्ग	घटना संख्या ३ रहेकोमा १ जनाको मृत्यु भएको, १ जना घाइते भएको, ३ घरपरिवार प्रभावित रहेको र (दार्मा गा.पा. ५, ६ र बनगाड कुपिण्डे न.पा. ३) मा प्रभाव परेको ।
२०७४	पहिरो	घटना संख्या २२ रहेकोमा १ जनाको मृत्यु भएको, १० जना घाइते रहेको, २१ घरपरिवार र १ यात्रुबाहक वस प्रभावित रहेको र (बागचौर न.पा. ६, कपुरकोट गा.पा. ३, कालीमाटी गा.पा. ४, ६, ७, छत्रेश्वरी गा.पा. २, ४, ५ र बनगाड कुपिण्डे न.पा. ५) मा प्रभाव परेको ।
	बाढी	घटना संख्या ४ रहेकोमा ३०० घरपरिवार प्रभावित रहेको र (बनगाडकुपिण्डे न.पा. १, ५, ६ का २०० घरधुरी, शारदा न.पा. ४ , दार्मा गा.पा. ३ र कालीमाटी गा.पा. ५, ६,७ का ९८ घरधुरी) प्रभावित परेको ।
	असिना पानी	घटना संख्या ८४ रहेकोमा ७० घरपरिवार र ५ वटा विद्यालय प्रभावित रहेको र (बागचौर न.पा. १, ५, ७, ९, छत्रेश्वरी गा.पा. १, ४, कुमाख गा.पा. ४ र ७, शारदा न.पा. ३, ५, ६, ८, ९, ११, १२, १२ कालीमाटी गा.पा. १, २, ३, ४, ६, ७, बनगाडकुपिण्डे न.पा. १, ५, कपुरकोट गा.पा. ३, ४ र सिद्धकुमाख गा.पा. १) मा प्रभाव परेको।
	चट्याङ्ग	घटना संख्या ६ रहेकोमा १ जना घाईते रहेको ६ घरपरिवार प्रभाववित रहेको र (छत्रेश्वरी गा.पा. १ र ७, बागचौर न.पा.१, शारदा न.पा. २ र कालिमाटी गा.पा. ५) मा प्रभाव परेको छ ।
२०७५/०७६	पहिरो	केही नभएको
	बाढी	घटना संख्या १ रहेकोमा ५८ घरपरिवार प्रभावित रहेको र बनगाडकुपिण्डे न.पा. १ गैली बजारमा प्रभाव परेको ।
	असिना पानी	घटना संख्या ३ रहेकोमा ३ घरपरिवार प्रभावित रहेको र (बागचौर न.पा. २, बनगाडकुपिण्डे न.पा. २ र कालिमाटी गा.पा. २) प्रभावित रहेको ।
	चट्याङ्ग	घटना संख्या ८ रहेकोमा १ जनाको मृत्यु र ४ जना घाईते रहेको साथै ७ चौपायाको

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

वर्ष	विपदको प्रकार	घटनाको प्रभाव तथा राहत वितरण कार्यको विवरण
		मृत्यु भएको र कुमाख गा.पा.वडा नः ३ मा प्रभाव परेको ।
	आगलागी	घटना संख्या २९ रहेकोमा २० घर र १ गोठ जलेर नष्ट हुनको साथै ३ जना मानिसको समेत मृत्यु भएको । छत्रेश्वरी गाउँपालिका बढी प्रभावित भएता पनि अन्य पालिकामा समेत प्रभाव परेको । जिल्लाका अधिकांश सामुदायिक वनहरुमा आगलागी भएको ।
	बाढी पहिरो	घटना संख्या ८६ प्रभाविति घर संख्या ६४ र गोठ २ रहेकोमा ९ जना मानिसको मृत्यु भएको । साथै ७ चौपायाको मृत्यु हुनुको साथै २ घाइते भएको ।
२०७६/०७७	COVID-19 महामारी	जिल्ला भरी संक्रमण बढेको छ, २०७६ चैत्र महिना देखि २०७७ असार मसान्त सम्ममा संक्रमित ३४० जना, स्वास्थ सुधार भएका ३००जना र ३४ जना आइसुलेसनमा उपचारत रहेका ।
२०७७/०७८	COVID-19 महामारी	२०७८ बैशाख महिना देखि जिल्ला भरी COVID 19 second wave को लहरबाट संक्रमित संख्या बढेको । २०७८ जेष्ठ १५ गते सम्ममा जम्मा संक्रमित संख्या १३६४,सक्रिय संक्रमित ८४९ संख्या जना, स्वास्थ सुधार भएका जना ७६७ जना, मृत्यु ४३ (जिल्ला अस्पतालमा मृत्यु), होम आइसुलेसनमा ७०२ र संस्थागत आइसुलेसनमा ६५ जना आइसुलेसनमा उपचारको क्रममा रहेका
	आगलागी	घटना संख्या ६३ जलेर नष्ट , ४० घर जोखिममा रहेको साथै ४ जना मानिसको समेत मृत्यु भएको र ५ जना घाइते भएको, ३४ वटा चौपाय जलेर मृत्यु भएको । आगलागीबाट रु.१५९५१५५० बराबर धनजनको क्षती भएको ।
	बाढी पहिरो	घटना संख्या ७३ घर क्षती, १४८ घर जोखिममा रहेको साथै २ जना मानिसको मृत्यु र १ जना घाइते भएको । साथै ८ चौपायाको मृत्यु हुनुको र रु.२९१९३४१ बराबर धनमालको क्षती ।
२०७८/०७९	COVID-19 महामारी	१० वटै स्थानीय तहमा रोगको संक्रमण फैलिएको । महिला १२४० र पुरुष २३४१ गरी जम्मा ३५८१ जना संक्रमित भएको । ३ जनाको मृत्यु भएको ।
	आगलागी	२३ वटा घटना घटेको । १३ घर जलेर नष्ट भएको । २१ जना महिला,१९ जना पुरुष र २८ वालवालिका प्रभावित भएको । १ जना मानिसको मृत्यु , २४ वटा बाखा,३०० कुखुराको क्षती भएको । आगलागीको कारण ५७ लाख बराबर आर्थिक क्षती ।
	बाढी पहिरो	जम्मा १२ घटना भएको । २ घर का ३ महिला,४ पुरुष र ६ वालवालिका प्रभावित । ६ जनाको मृत्यु र १ घाइते भएको । १२ लाख बराबरको आर्थिक क्षति भएको ।
	चट्याङ	५ घटना भएको । १ घर का ५ महिला, ५ पुरुष र ११ वालवालिका प्रभावित भएको । १ जनाको मृत्यु र ५ जना घाइते भएको । ७ वटा पशुपंक्षीको मृत्यु । करीव २० लाख बराबरको आर्थिक क्षती
	हावाहुरी	९ वटा घटना भएको । ३ घर र ६ वटा विद्यालय प्रभावित । १७८३०००।०० बराबरको क्षती

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

वर्ष	विपदको प्रकार	घटनाको प्रभाव तथा राहत वितरण कार्यको विवरण
	अविरल बर्षा	७१ वटा घटना भएको । ६१ घरका महिला ९४, पुरुष १०४ र १८० वालवालिका प्रभावित । करीव ९७६०००० बराबरको क्षती भएको ।
२०७९/०८०	आगलागी	१३ घर पूर्णक्षति, ८००००००। अनुमाणित क्षति
	बाढी पहिरो	९६ घर पूर्ण १३३ घर आंशिक रुपमा क्षति , १ जनाको मृत्यु, ६०४ जना विस्थापित, १५३५५०००। अनुमाणितक्षति
२०८०/०८१	आगलागी	आगलागी ३६ घर पूर्ण र ५ घर आंशिक रुपमा नष्ट भएको १ जना महिला र १ जना बालिकाको मृतु भएको ५ जना व्यक्तिहरु घाईते भएको, सरकारी भवन, पसल र ग्यारेज गरी ११ वटा भवनमा क्षती पुगेको ६ वटा पशु चौपायको मृतु हुनको सार्थ १० वटा पशुचौपाय घाईते भएको छ । (अनुमानित रु. ३,८८,७७,४५० बराबरको क्षती भएको)
	चट्याङ्ग	१ जनाको मृत्यु ३ जना घाईते भएको, ८ वटा पशुचौपायको मृत्यु हुनको साथै एकवटा पशुचौपाया घाईते भएको ।
	भिरबाट लडेको	१२ जनाको मृत्यु र ७ जना घाईते भएको छ ।
	भुकम्प	जम्मा पूर्ण रुपमा क्षती भएको घरधुरी संख्या ४३७५ (दार्मा ४०८० बागचौर न.पा. १५२ कुमाख गा.पा.१२९ त्रिवेणी गा.पा. १३ र शारदा न.पा.१ घर)
२०८१/०८२ *(असार ९ गतेसम्म)*	आगलागी	१ जनाको मृत्यु १ जना घाईते भएको, ६१ वटा पशुचौपायको मृत्यु हुनको साथै ५वटा पशुचौपाया घाईते हुनको साथै ९३वटाघर/गोठ/ टहराक्षतीभएको।
	चट्याङ्ग	२ जनाको मृत्यु १० जना घाईते भएको, १२ वटा पशुचौपायको मृत्यु हुनको साथै ४वटा पशुचौपाया घाईते र३ वटा घर/गोठ/ टहरा क्षतीभएको ।
	हावाहुरी	६वटा घर/गोठ/ टहरा क्षती भएको।
	अविरल वर्षा / बाढी पहिरो	१ जना घाईते भएको, ११ वटा पशुचौपायको मृत्यु , ४वटा पशुचौपाया घाईते हुनको साथै १२ वटा घर/गोठर टहरा क्षतीभएको ।

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सल्यान, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय सल्यान तथा सल्यान जिल्लाका विषयगत कार्यालयहरु ।

२.५.२ प्रकोपको पहिचान

सल्यान जिल्ला प्रकोप तथा विपद्को दृष्टिले उच्च जोखिम भएको जिल्ला हो । यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, धरातलीय स्वरुप, माटो, जलवायु विविधता र संवेदनशीलता नै प्रकोपका मुख्य कारण हुन् । खासगरी भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत साधनको उचित व्यवस्थापनको अभाव, अवैज्ञानिक भू-उपयोग, असुरक्षित पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण जस्ता कारणले भू-क्षय, सुख्खाग्रस्तता, आगलागी एवम् जलउत्पन्न प्रकोपहरु सिर्जना भइरहेकोछ । विगतदेखि हालसम्मको प्रकोपको इतिहासलाईनियाल्दा सल्यान जिल्ला देहायका प्रकोपहरुबाट बढी प्रभावित भएको देखिन्छ ।

१. भूकम्प,
२. आगलागी,
३. बाढी,
४. पहिरो,

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

५. महामारी
६. चट्याङ,
७. खडेरी,
८. सडक दुर्घटना
९. जंगली जनावरको आतंक

२.५.३ प्रकोपको स्तरीकरण

सूचीकृत भएका प्रकोपहरुलाई विगत वर्षहरुको प्रकोपको इतिहास, राहत तथा उद्धार सम्बन्धी जिल्लामा उपलब्ध तथ्यांक/सूचनाहरु तथा प्रकोपको बारम्बारताको आधारमा प्रकोप स्तरीकरण म्याट्रिक्समा राखी प्रकोपहरुको प्राथमिकीकरण गरिएको छ ।

प्रकोप	बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	असिना	महामारी डेंगी	खडेरी	जंगली जनावर आतंङ्ग	चट्याङ्ग
बाढी		पहिरो	आगलागी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
पहिरो			आगलागी	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
आगलागी				आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
भूकम्प					असिना	डेंगी	खडेरी	जंगली जनावर आतङ्ग	चट्याङ्ग
असिना						डेंगी	असिना	जंगली जनावर आतङ्ग	चट्याङ्ग
महामारी डेंगी							डेंगी	जंगली जनावर आतङ्ग	चट्याङ्ग
खडेरी								जंगली जनावर आतङ्ग	चट्याङ्ग
जंगली जनावर आतङ्ग									जंगली जनावर आतङ्ग
चट्याङ्ग									
प्राप्त अंक	६	७	८	९	२	३	१	५	४
प्राथमिकता	तेस्रो	दोस्रो	प्रथम	नवौं	सातौं	छैठौं	आठौं	चौथो	पांचौ

२.५.४ आगलागी

आगलागीका घटना सबभन्दा बढी छत्रेश्वरी, कपुरकोट, कालीमाटी, शारदा र वनगाड कुपिण्डे लगायतका स्थानीय तहहरुमा हुने गरेको तथ्यांकले देखाउँछ । जिल्लाका अन्य स्थानीय तहमा पनि आगलागीको घटना हुने तर प्रभावितहरूको संख्या कम हुने गरेको छ । विशेष गरी कपुरकोट, श्रीनगर, सल्लीबजार, थारमारे, बाङ्गेलाँखुरी, खलंगाबजार जस्ता बजार विकसित क्षेत्रहरु उच्च जोखिममा देखिएका छन् ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विगत ६ वर्षको आगलागीको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	प्रभावित घरधुरी र जनसंख्या					मानवीय क्षति	
		घरधुरी	महिला	पुरुष	बालबालिका	जम्मा	मृत्यु	घाइते
१	२०७०/०७१	३४	७५	८०		१५५		
२	२०७१/०७२	४३	९५	१२५		२२०		
३	२०७२/०७३	६३	०	०	०	०	२	
४	२०७३/०७४	४३	०	०	०	०	१	२
५	२०७४/०७५	६१	०	०	०	०		
६	२०७५/०७६	२९					३	
७	२०७६/०७७	१५	४२	४९		९१	१	०
८	२०७७/०७८	६३	१५७	१८९		३४६	४	५
९	२०७८/०७९	१३	२१	१९	२८	१०४	१	
१०	२०७९/०८०	१३					१	५
११	२०८०/०८१	३५					२	४
१२	२०८१/०८२ असार ३० सम्म	१४					१	५

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान जिल्ला शाखा

२.५.५ बाढी र पहिरो

जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र तथा जिल्लाको प्रवेशद्धारमा रहेको कपुरकोटको भूस्खलनले केही घरहरु विस्थापित भएका छन् ।साविक मुलखोला गा.वि.स.को वडा नं २ ब्यूरेनीमा रहेको पहिरोले पनि पूरै समुदाय लगायत गर्चे बजारलाई समेत प्रभाव पार्ने गरेको छ । यस्तै जिल्लाको स्वीकोट, मर्मपरिकाँडा र शिवरथ तथा बाफुखोला लगायतका स्थानमा जाने पहिरोले पनि त्यस समुदायमा जोखिम बढाएको छ ।

क्र.स.	आर्थिक वर्ष	प्रभावित घरधुरी र जनसंख्या					मानवीय क्षती	
		घरधुरी	महिला	पुरुष	बालबालिका	जम्मा	मृत्यु	घाईते
१	२०७०/०७१	११८	२६७	२०३	१२०	५९०	५	२
२	२०७१/०७२	६९१	२६०	२३१८	१०३६	३६१४	११	१
३	२०७२/०७३	०	०	०	०	०	०	०
४	२०७३/०७४	३	०	०	०	०	१	०
५	२०७४/०७५	११६	०	०	०	०	२	०
६	२०७५/०७६	६४	०	०	०	०	९	०
७	२०७६/०७७	१७	५८	५७	०	२०६	१८	२१
८	२०७७/०७८	७३	२०३	१९८	०	४०१	२	१
९	२०७८/०७९	२	३	४	६	१३	६	१
१०	२०७९/०८०	२२९					०	०
११	२०८०/०८१	०	०	०	०	०	०	०
१२	२०८१/०८२ असार ३० सम्म	१२	०	०	०	०	०	१

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान जिल्ला शाखा

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

२.५.६ महामारी

विगत वर्षहरुको इतिहास हेर्ने हो भने यस जिल्लामा पटक पटक झाडापखालाको प्रकोपले महामारीको रुप लिएको पाइन्छ । २०६४ सालमा काल्चे, घाँजरी पिपल र बाफ्रेकोटका ६०० जना प्रभावित, मृत्यु नभएको र २०६८, मा मर्म परिकाँडा, कालागाँउ, स्वीकोट र काप्रेचौरका १०६६ जना प्रभावित, ७ जनाको मृत्यु, रेडक्रस र युनिसेफले जीवन जल, क्लोरिन झोल वितरण गर्नुको साथै स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरेका थियो ।सल्यान जिल्ला स्थित विभिन्न संघ संस्था ,स्वास्थ्य सेवा कार्यालयले स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासको लागि विभिन्न कार्य गरिरहेको छ। अन्य जिल्लाहरुमा जस्तै यस सल्यान जिल्लामा पनि सम्भावित महामारीको रुपमा झाडापखाला, आँउ, हैजा र विभिन्न समयमा हुनसक्ने, स्वाईन फ्लू, वर्ड फ्लू जस्ता प्रवृतिका सरुवा रोगहरु रहेका छन् । सन् २०२० को जनवरी देखि नै बिश्वव्यापी रुपमा फैलिएको COVID-19 महामारी रोगको कहरलेसल्यान जिल्लालाई पनि प्रभावित बनाएकोथियो भनेपछिल्ला वर्षहरुमा डेंगी रोगको महामारी पनि बढ्दै गईरहेकोछ ।

२.५.७ भूकम्प

विगतका वर्षहरुको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा भूकम्पीय विपद्लाई योजनाबद्ध रुपमा समावेश गर्न सकिएको थिएन । २०७२ बैशाख १२ गते गोरखा जिल्ला केन्द्र बनाएर आएको महाभूकम्पको प्रभाव सल्यान जिल्लामा पनि देखिएको थियो ।भूकम्पबाट सल्यान जिल्लाको सदरमुकाम तथा ग्रामीण इलाकाहरूमा घरको निर्माण संरचनाको दृष्टिकोणबाट हेर्दा क्षति हुने पूर्वानुमान गर्न सकिन्छ तर सदरमुकाम र बजार क्षेत्र विस्तार भएका स्थानहरुमा भवन निर्माण आचारसंहिता बमोजिम घर निर्माण नभएकोले सदरमुकाम तथा बजार क्षेत्र विस्तार भएका स्थानहरुमा भूकम्पीय सुरक्षाको दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको छ । प्रतिकार्य योजनामा भूकम्पीय सुरक्षाको सन्देशलाई समुदायमा गहन र व्यापक ढङ्गले पुऱ्याउने र भूकम्पीय जोखिमको दृष्टिले समुदायलाई सुरक्षित बनाउन पहल गर्नुपर्ने आवश्यकता महशुस गरिएको छ । २०७९ कार्तिक १७ गते गएको जाजरकोट भुकम्पपश्चात अस्थायी आवासका लागि रकम निकासा भएको भएतापनि स्थायी निजि आवास निर्माणको कामले भने गति लिन सकेको छैन ।

२.६ प्रकोप जोखिम र संकटासन्नताको विश्लेषण

२.६.१ विगतमा भएको विपद्को असरका आधारमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकास्तरीय प्रकोप स्तरीकरण

क्र.सं.	गा. पा./ न. पा.	साविकका गा.वि.स./नपा	सम्भावित विपद्को प्रकार (निम्न-१, मध्यम-२, उच्च-३)					जम्मा	संकटासन्नता
			बाढी	पहिरो	आगलागि	महामारी	भूकम्प		
१.	कालीमाटी गा.पा.	काप्रेचौर	३	३	२	३	१	१२	उच्च
		कालीमाटी काल्चे	३	३	२	२	१	११	उच्च
		कालीमाटी रामपुर	३	२	३	२	१	११	उच्च
		लक्ष्मीपुर	१	२	३	३	१	१०	उच्च
२.	त्रिवेणी गा. पा.	काभ्रा	१	२	३	२	१	९	मध्यम
		कारागिठी	१	२	३	२	१	९	मध्यम
		त्रिबेणी	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		फलाबाङ	१	२	२	२	१	८	मध्यम
३.	कपुरकोट गा.	धनवाङ	१	३	२	२	१	९	मध्यम

नेत्रप्रसाद सुवेदी
जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

क्र.सं.	गा. पा./ न. पा.	साविकका गा.वि.स./नपा	सम्भावित विपद्को प्रकार (निम्न-१, मध्यम-२, उच्च-३)					जम्मा	संकटासन्नता
			बाढी	पहिरो	आगलागि	महामारी	भूकम्प		
	पा.	सारपानी गर्पा	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		रिम	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		सिनबाङ्ग	१	३	२	२	१	९	मध्यम
४.	छत्रेश्वरी गा. पा.	दमाचौर	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		लेखपोखरा	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		कोर्बाङझिम्पे	१	३	२	२	१	९	मध्यम
		.छायाँक्षेत्र	१	२	२	२	१	८	मध्यम
५.	सिद्ध कुमाख गा.पा.	सिद्धेश्वरी	१	३	३	२	१	१०	उच्च
		चाँदे करेञ्जी	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		बाझकाँडा	१	२	२	२	१	८	मध्यम
६.	बागचौर न पा	बागचौर न.पा	२	३	२	२	१	९	मध्यम
		बाफुखोला	१	३	२	२	१	१०	उच्च
७.	दार्मा गा. पा.	दार्माकोट	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		भलचौर	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		ढाकाँडाम	१	२	२	२	१	८	मध्यम
८.	बनगाड कुपेन्डे दह न. पा.	देवस्थल	१	२	२	२	१	८	मध्यम
		बामे	१	२	१	३	१	८	मध्यम
		मूलखोला	१	३	२	२	१	९	मध्यम
		घाजरीपिपल	१	३	२	२	१	९	मध्यम
		माँझकाँडा	१	२	३	३	१	१०	उच्च
		कुपिन्डेदह	१	२	३	२	१	९	मध्यम
		निगालचुला	१	३	२	३	१	१०	उच्च
९.	कुमाख गा. पा.	मर्मपरिकाँडा	१	३	२	३	१	१०	उच्च
		स्वीकोट	१	३	२	३	१	१०	उच्च
		कालागाउँ	१	३	२	३	१	१०	उच्च
		बडागाउँ	१	३	२	३	१	१०	उच्च
		जिमाली	१	२	२	२	१	८	मध्यम
१०.	शारदा न पा	शारदा न.पा.		२	२	२	१	८	मध्यम

नोटः अंकभार ७ सम्म न्यून, ८ देखि ९ सम्म मध्यम र १० देखि माथि उच्च जोखिम रहने गरी स्तरीकरण गरिएको छ।

२.७ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण

विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना सन् २००५ मा विषयगत क्षेत्रको अवधारणा आएपछि नेपालमा पनि यो अवधारणाको शुरुवात भयो । वि.सं. २०६८ सालमा सल्यान जिल्लामा पनि यही अवधारणा अनुसार विभिन्न

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

निकायलाई विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी दिई कामको शुरुवात गरिएको थियो । हाल सल्यान जिल्लामा समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार, खाद्य, आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री, स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, संरक्षण, खानेपानी तथा सरसफाई, पुनःनिर्माण/पुनःस्थापना गरी जम्मा ९ वटा विषयगत क्षेत्रहरु तय गरिएको छ ।

विषयगत क्षेत्र(Cluster)	मुख्य जिम्मेवारीहरु (Role & Resposibility)	क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Leads)	सहयोगी निकाय (Cluster Members)
समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	विपद् पूर्वतयारी योजना तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण र प्रभावकारी कार्यान्वयनमा, प्रचार प्रसार, अभिमूखीकरण आदि सरोकार निकाय, Cluster हरु बीच सूचना, सञ्चार, समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय ०८८-५२०१३३	जि.स.स., स्थानीय तह, नेपाली सेना, नेपालप्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेडक्रससोसाइटी, नेपाल टेलिकम, नेपालपत्रकार महासंघ, राष्ट्रिय अनुसन्धान, हावापानी कार्यालय, सुर्खेत ।
खोज तथा उद्धार	विपद प्रतिकार्यको लागि दक्ष जनशक्ति तयार, परिचालन, अभिमुखीकरण, अभ्यास,स्रोत पहिचान र नक्साङ्कन गर्न सहजीकरण गर्ने ।	जिल्ला प्रशासनकार्यालय ०८८-५२०१३३	स्थानीय तह,नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल,नेपालप्रहरी नेपाल रेडक्रससोसाइटी, डिभिजन वन कार्यालय ।
अस्थायी आवास र गैर खाद्य सामग्री	विपदमा परेका प्रभावित परिवारहरुलाइ सुरक्षित स्थानान्तरण तथा आपतकालीन अस्थायी बसोबासको व्यवस्था गर्न सहयोग गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस,सल्यान शाखा ०८८ - ५२०००४	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह (विपद् व्यवस्थापन शाखा), सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासघ, जिल्ला वन कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, गैसस महासंघ,यातायात प्रा.लि.,पास नेपाल, दलित विकास समाज ।
खाद्य सामग्री	विपद्मा परेका परिवारहरुलाई तत्काल आवश्यक खाद्यसामग्री सुरक्षित भण्डारण र वितरण गर्न सहयोग गर्ने ।	कृषि विकास कार्यालय, सल्यान ०८८ - ५२०१३०	उद्योग वाणिज्य संघ, सल्यान, गैसस महासंघ, डिभिजन वन कार्यालय ।
खानेपानी तथा सरसफाई	विपद् प्रभावित आश्रय स्थलमा सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइको व्यवस्था मिलाउने ।	खानेपानी सिंचाइ तथा उर्जा विकास कार्यालय, सल्यान ०८८ - ५२०००६	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ,स्वास्थ्य कार्यालय, दलित विकास समाज खानेपानी उपभोक्ता महासंघ पास नेपाल ।
स्वास्थ्य तथा पोषण	विपदको समयमा घाइते तथा विरामी व्यक्तिहरुको तत्काल उपचारको व्यवस्था र अस्थायी शिविरमा हुनसक्ने विभिन्न सरुवा रोगहरुको रोकथामको अभियान संचालन गर्न सहयोग गर्ने ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय ०८८- ५२००८१	स्थानीय तह,नेपालरेडक्रस सोसाइटी, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, स्थानीय संघ संस्था, निजी मेडिकल हल तथा अस्पताल ।
संरक्षण	विपद्को समयमा घाइते तथा विरामी, गर्भवती महिला, बाल बच्चा,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स्थानीय तह (महिला तथा बालबालिका शाखा),

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विषयगत क्षेत्र(Cluster)	मुख्य जिम्मेवारीहरु (Role & Resposibility)	क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Leads)	सहयोगी निकाय (Cluster Members)
	जेष्ठनागरिकको लैगिक हिंसा संरक्षण तथा सुरक्षासम्बन्धी अस्थायी शिविरमा समन्वय एवम्मनोसामाजिक परामर्श आदि अभियान सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।	०८८ - ५२००७२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, सल्यान, मानव अधिकार, रेडक्रस नेपाल,दलित विकास समाज ।
आपत्कालीन शिक्षा	विपद्को समयमा नियमित शिक्षाबाट बञ्चित बालबालिकाको पठनपाठनको सञ्चालनको व्यवस्था गर्न गराउन सहयोग गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, ०८८- ५२००१४९	गै.स.स.महासंघ, स्थानीय तह (शिक्षा इकाइ), रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ ।
पुनर्स्थापना, पुर्ननिर्माण र पूर्वाधार ।	विपद्को समयमा बासस्थान गुमाएका परिवारहरुको सुरक्षित बसोबासको लागि भौतिक संरचनाको आवश्यकता अनुसार पुनस्थापना वा पुननिर्माण, पुनर्लाभका लागि समन्वय तथा सहकार्यको लागि अभियान सञ्चालनमा सहयोग गर्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय ०८८ - ५२००७२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, डिभिजन वन कार्यालय, खानेपानी सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, मालपोत कार्यालय, नेपाल टेलिकम, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, जलश्रोत तथा सिचाई डिभिजन कार्यालय ।

२.८ क्षेत्रगत निकायहरुले पूर्व तयारी तथा विपद् प्रतिकार्यको लागि प्रस्ताव गरेको अनुमानित बजेट सारांश

क्र.सं	विषयगत क्षेत्र	जम्मा अनुमानित बजेट (रु.)	उपलब्ध श्रोत (सामग्रीगत+नगद)	कैफियत
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	१९,५०,०००/-	०	
२	खोज तथा उद्धार	७३००,०००/-	०	
३	अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	८२७५००,०/-	०	
४	खाद्य सामग्री	६५,३०,०००/-	०	
५	खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन	५७,०००००/-	०	
६	स्वास्थ्य तथा पोषण	५०,००,०००/-	०	
७	संरक्षण	६६,९००,००/-	०	
८	आपतकालीन शिक्षा व्यवस्थापन	४६,२५०००/-	०	
९	पुर्नस्थापना, पुर्ननिर्माण र पूर्वाधार	२,१७,५३,७५०/-		
	जम्मा	६,७८,२३,७५०/-		

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

परिच्छेद-३

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु

क्र.स.	बिषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
१	समन्वय तथा सुचना व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान	नेत्रप्रसाद सुबेदी	९८५७८४७७७७
२	खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान	नेत्रप्रसाद सुबेदी	९८५७८४७७७७
३	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सल्यान	यौवन प्रकाश श्रेष्ठ	९८५७८२१२०६,
४	खाद्य	कृषि विकास कार्यालय सल्यान	महेश आचार्य	९८५७८२२२५७
५	खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन	खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय सल्यान	नेत्रप्रसाद सुबेदी	९८५७८४७७७७
६	स्वास्थ्य र पोषण	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय सल्यान	**डा अर्जुन कुमार बुढा**	९८५७८२०५८७
७	संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान	नेत्रप्रसाद सुबेदी	९८५७८४७७७७
८	आपतकालिन शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई सल्यान	चोपलाल बेल्वासे	९८५७८४४१५०
९	पुनर्निर्माण र पुनः स्थापना	पूर्वाधार विकास कार्यालय सल्यान	नवीन थापा	९८५७८४४२०१

क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना

३.१ विषयगत क्षेत्रहरु

३.१.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

विषयगतक्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम : पहिरो,बाढी, आगलागि र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा :जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सल्यान ।
सम्पर्क व्यक्ति : प्रमुख जिल्ला अधिकारी
सम्पर्क नं. : **९८५७८४७७७७**

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद्को अनुमानित अवस्था

- यस जिल्लामा हुने गरेका पहिरो, बाढी, भूकम्प, आगलागी, हावाहुरी, जंगली जनावरको प्रकोप, असिनापानी, लगायतका विपद्को जोखिमवाट वार्षिक ८,००० परिवारका ४०,००० जना सम्भाव्य प्रभावित हुन सक्नेछन्।
- ३ वटा नगरपालिका र७ वटा गाउँपालिकाको प्रभावित समुदायले सम्बन्धित निकायसँग सम्पर्क र समन्वय विस्तार गर्नुपर्ने हुन सक्छ।
- सूचना प्रविधिहरू अवरुद्ध वा नष्ट भई सूचना आदान-प्रदानमा समस्या आउन सक्छ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा कठिनाई उत्पन्न हुनसक्छ ।
- शारदा र भेरी नदीको वरिपरिको भूभाग तथा समुदायहरु डुवानमा पर्न सक्ने।
- बाढी, पहिरो तथा भूकम्पका कारण भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति हुनसक्छ ।
- आगलागी तथा जङ्गली जनावरका कारण भौतिक संरचना घरगोठ, बालीनाली तथा मानवीय क्षति हुनसक्छ ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनसक्छ ।
- महामारीजन्य रोगहरु देखा पर्नसक्छन् र सुरक्षित उपचारका लागि स्वास्थ्य कर्मी, सुविधा सम्पन्न अस्पताल तथा उपचार कक्षहरुको अभाव हुनसक्छ।
- कृषि वालीमा रोगजन्य तथा किट जन्य प्रकोप हुन सक्नेछ।

रणनीति

- समुदायमा हुनसक्ने सम्भावित विपद्को सूचनाहरु सम्बन्धित निकायहरुबाट निरन्तर प्राप्त गरी विश्लेषण गर्ने।
- प्राप्त सूचनाहरु आ-आफ्ना तालुक निकायहरुमा पठाउने।
- सम्भावित प्रकोप हुनसक्ने अवधिभर र विपद्को समयमा स्थानीय समाचार माध्यम (एफ. एम. रेडियो, टि.भि., पत्रिका) मार्फत प्रसारण तथा प्रकाशन गर्ने।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सरकारी, निजी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुलाई सक्रिय बनाउन भूमिका निर्वाह गर्ने।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सूचना तथा समन्वय क्षेत्रको आपतकालीन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्कोअवस्थामा गरिने आपतकालीनकार्य (विपद्कोप्रकृतिकाआधारमा)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारीकार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	पूर्वतयारीकार्यकालाग अनुमानित लागत (रु.)
पहिलो दिन	विभिन्न श्रोतबाटप्राप्त (जल तथामौसम विभागका गेज स्टेसन,सुरक्षा निकाय र समुदायस्तरबाट)भएका सूचनाकोआधिकारिक सूचना प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई दिने । जिल्ला विपद्व्यवस्थापन समितिकोसमन्वय बैठक आयोजना,जानकारी संकलनर परिस्थितिको अध्यावधिक गर्ने । सबै क्षेत्रगतसमुह (Cluster)लाई सक्रिय पार्ने कार्यविभाजन गरीसबै क्षेत्रगतसमूह (Cluster) लाई जिम्मेवारीसुम्पने । रेडियो टेलिभिजन, छोटकरी सूचना सेवा (SMS) का माध्यमबाट तथ्यगत पूर्व चेतावनी, भए	स्थानीय तहमा पूर्वसूचना कार्यदलको गठन र तालीम,जल तथा मौसम विभागका फिल्ड कार्यालय रजिल्ला आपतकालीन सञ्चालन केन्द्रसँग समयमै सूचना प्राप्ति र प्रवाहका लागि प्रभावकारी सम्बन्धस्थापना गरी प्रवाह गरिनेछ । जिल्ला आपतकालीन केन्द्र, जल तथा मौसम विभागका फिल्ड कार्यालय र स्थानीय तहमा पूर्वसूचना कार्यदलका सम्पर्क व्यक्तिहरुको समय समयमा बैठक र पूर्वसूचनाका लागिस्थापना भएका स्टेसन सम्पर्क व्यक्ति र नम्बरहरु सबैकोसहज पहुँचका लागि प्रकाशन गरिनेछ । सुरक्षा निकायहरूको तारविहीन सञ्चार (WirelessCommunication) सञ्जाललाई भरपर्दो बनाउने र विस्तार गरिनेछ । राष्ट्रिय तथा जिल्लास्तरमा स्थापित आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग निरन्तर सञ्चार सम्पर्कको व्यवस्थार भरपर्दो सञ्जालको स्थापना गरिनेछ । स्थापित ग्रामीण टेलिफोन सेवा समेतलाई आपतकालीनअवस्थामा प्रयोग गर्न आवश्यक प्रणाली तथा संयन्त्रकोविकास गरिनेछ । विपद्सम्बद्ध निकाय तथा प्राधिकरणका कार्यालयहरूतथा आपतकालीन कार्य सञ्चालन	जिल्ला तहका श्रोतसमूहबाट स्थानीय तहकास्वयंसेवकलाई तालीम नभएको । जिल्लाआपतकालीनसञ्चालन केन्द्रलाई भरपर्दोसूचना उपलब्ध गराउन तथाजिल्ला तहमा यसलाई सबल र जिम्मेवार बनाउन नीतिको अभाव । जिल्लाआपतकालीन केन्द्रसञ्चालनकोकार्यविधि बनाईसबै सरोकारवालालाईजिम्मेवार बनाईकार्यान्वयनगर्ने निश्चित मापदण्ड विकासनभएको । सरोकारवालाहरुकोसूचना तथा गरेकाकार्यहरु सम्पर्क रभरपर्दो रुपमाआउन नसकेको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	३,००,०००।-

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

	गरेका उद्धार प्रयासहरु अर्थात् सार्वजनिक आह्वान बिषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने । विद्युतीय सञ्चारका सबै माध्यममा एकै पटक स्वतः आपतकालीन सन्देशआउने प्रणाली स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याउने । घटनासम्बन्धी विवरण तयार पारी सूचना प्रवाह गर्ने । केन्द्रीय तथा प्रदेश आपतकालीन केन्द्रमा जानकारी गराउने । राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सरोकारवाला सँग सम्भाव्य सहयोगका लागि समन्वय गर्ने ।	केन्द्रहरूलाई क्रमिकरूपमा स्याटेलाइट फोन, रेडियो सञ्चार प्रणाली तथा सञ्चारका अन्य आधुनिक प्रणालीद्वारा सुसज्जित गरिएको हुनेछ । सम्भाव्य प्रकोपहरूको अनुगमन गर्न आवश्यक प्रणालीकोतर्जुमा तथा विकास गरिएको हुनेछ । नियमित रूपमाविपद्का घटना, प्रभाव तथा क्षतिका सम्वन्धमातथ्याङ्कगत अभिलेख राख्ने, विश्लेषण गर्ने, सार-सङ्क्षेपतयार पार्ने तथा प्रचार-प्रसार गरिएको हुनेछ । विशेष रूपमा खतरामा रहेका समुदाय तथा संस्थाहरूकाबीचमा व्यापक मात्रामा प्रचार-प्रसार गर्न सकियोस्भनी पूर्व-चेतावनी दिने प्रणालीको स्थापना गरिएकोहुनेछ । संभाव्य प्रकोपहरूका लागि पूर्व-चेतावनी दिने प्रणालीको उपयोग गर्न स्थानीय समुदायलाई अभिप्रेरित गरिएको हुनेछ । विपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न निकायको नामावलीर सम्पर्क व्यक्तिहरुको लिष्ट तयारी गर्नुका साथै उनीहरुसँग भएको श्रोत साधनको नक्शाङ्कन गरिनेछ । सबैलाई आपतकालीन अवस्थामा के कति समयमा बैठकबस्ने जानकारी (विपद्का समयमा तत्कालै, पहिलो १ हप्तासम्म १ दिन बिराएर र दोश्रो हप्ताबाट हप्तामा १पटक) सबै विषयगत अगुवा कार्यालय तथा सदस्यहरुलाईजिम्मेवारीको जानकारी गराउने र विषयगत विपद्प्रतिकार्य तथा आकस्मिक योजना तयारी अवस्थामा राख्नलगाइनेछ । आकस्मिक योजना कार्यान्वयनमा			

क्षेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य समन्वय केन्द्रको रुपमा परिचालन गर्ने ।	अन्यविषयगतकार्यालयको पनि सहयोग लिइनेछ । सूचनाको प्रचार-प्रसार, सञ्चार माध्यम तथा सञ्चार प्रविधिहरूको विवेकपूर्ण प्रयोग गर्ने प्रणाली विकसित गर्ने र त्यसको लागि क्षमता सदृढीकरण गरिनेछ । विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा समुदायको पूर्व-तयारीको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा सञ्चार माध्यमकोभूमिकालाई प्रणालीगत रूपमा स्थापित गरी आमसञ्चार माध्यमहरूलाई अभिमुखीकरण गरिएको हुनेछ । सचेतना कार्यका लागि एफ्.एम्. रेडियो, छापा तथाविद्युतीय सञ्चारका माध्यमहरूको उपयोगलाई प्रोत्साहित गरिएको हुनेछ । विपद् सम्बन्धी सूचनाहरु आदान प्रदान गर्ने प्रभावकारी संयन्त्रको विकास गरिएको हुनेछ । विपद् पूर्व सम्भावित विपद्को क्षतिको अनुममान गरी त्यसका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधन भएका निकायहरुको पहिचान गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराइनेछ । जिल्ला विपद् सम्बन्धी सूचना र जानकारी तथाकार्यहरुलाई एकीकृत रुपमा अभिलेख तथा सूचनाकोमजबुत केन्द्रको रुपमा विकास गरी सरोकारवालाहरुलाईजानकारी गराइनेछ । टेलिफोन, मोवाइल, इन्टरनेट आदि अवरुद्धभएमा सुरक्षा निकायहरुसँगको मिलापको साधनद्धारा तत्काल सूचना आदानप्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
जिल्ला अधिकारी

दोश्रो दिन	विषयगत अगुवा संस्था तथा सहयोगी संस्थाहरुको बैठक आवश्यकता अनुरुप निरन्तर बस्ने । स्रोत साधनको आँकलन गर्ने आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने । प्रभावित परिवारको दर्तागर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गर्ने । आकस्मिक सञ्चारको प्रबन्ध गर्ने तथा यथाशीघ्र छिटो दूरसञ्चारको पुन:र्स्थापन गरी सेवा सञ्चालन गर्ने । विपद् प्रतिकार्यपश्चात् शीघ्र अवधिमा पुनर्स्थापनागर्नका लागिकार्य योजना बनाउने ।	विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापन कार्यका लागि स्रोतको सूची तयार गर्ने र संस्थागत क्षमताको विश्लेषण गर्ने यसमा विशेषत: विज्ञहरूको सूची, खोजतथा उद्धार औजार, अस्पताल र तिनको क्षमताको सूची, एम्बुलेन्स, आकस्मिक सञ्चार सेवाको अवस्था वारुणयन्त्रको अवस्था आदिको विश्लेषण गर्ने प्रबन्ध गरिनेछ । जिल्ला स्तरमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका तथा गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको साथै कार्य दलको गठनक्षमता अभिबृद्धि गरिनेछ । सबै प्रकारका प्रकोपहरूका लागि प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमहरूका नक्साहरू (संरचनागत, तयार पारिएको हुनेछ । विपद्सम्बन्धी जोखिम तथा सङ्कटासन्नताका सूचकसम्बन्धी प्रणालीको विकास गरिएको हुनेछ । जोखिमको लेखाजोखाको लागि आवश्यक विधिहरूकोविकास गर्ने र त्यस्तो विधिलाई आत्मसात् गरिनेछ । विपदसँग जुध्न सक्ने साधन तथा स्रोत र उपलब्ध क्षमताको आँकलन गरिनेछ । कुन बेला कहाँ कस्तो सञ्चार साधनको जरुरत पर्छ त्यसको विष्लेषण गरी पूर्व तयारी गर्ने र पुनर्स्थापनाकालागि रणनिति बनाइनेछ । विपद्को समयमा अति आवश्यक सञ्चारका सामाग्रीहरु के के क्षति हुन सक्छ त्यसको आँकलन र त्यसको तत्कालै सुविधा प्राप्तिका लागि वैकल्पिक तथा पुनर्स्थापना योजनाका साथै बजेटको व्यवस्था गरिएको हुनेछ ।	नक्शाङ्कन नभएको। यसको निरन्तर गरिरहनुपर्ने यसका लागि स्रोत केन्द्रलेजिल्लाआपतकालीन केन्द्रलाई समयसमयमा अपडेटगर्ने संयन्त्र निर्माणगर्नु पर्ने सोनभएको । जिल्ला तहमा विपद्को पूर्व तयारीका लागि सबैसरोकारवालालाईजिम्मेवार बनाईबिभिन्न कार्यमासहकार्य र समन्वयको वातावरण सृजनागर्नकालागिजिल्ला तहमा विपद्जोखिम व्यवस्थापननीति नबनेको । यो प्रक्रियामा कसकोभूमिका रहने भन्ने जिम्मेवारी तोक्ने र तालीम दिननसकिएको। जिम्मेवार निकाय नतोकिएको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय कलष्टर सदस्यहरु ।	३,५०,०००।-

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

पहिलो हप्ता	द्रूत लेखाजोखा RapidAssessment गरी संकलिततथ्याक विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने । विषयगत समितिका सबै सदस्य रसरोकारवालानिकायलाईजानकारी गराईप्रतिवेदनका आधारमाकार्ययोजना तयारगरी कार्यान्वयनगर्ने । विषयगत बैठक र घटनाकोविवरण संकलनगर्ने कार्यनिरन्तरगर्ने (कार्य क्षेत्रपहिचानगरीकार्य गर्ने) ।	सूचना तथा समन्वय कलष्टर सदस्यहरुलाई तालीम दिइने छ र यी कलष्टरका सदस्यहरुले स्थानीय तहमा पनि सूचना संकलनका लागि संकटासन्न समुदायमा स्वयंसेवकहरु विकास गरी क्षमता विकास गरिनेछ । विस्तृत रुपमा सूचनाको सङ्कलन गरी योजना बनाउनेर समयमै सबै सरोकारवालालाई आदान प्रदान गर्ने संयन्त्र विकास गरिने । यो कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।	जिल्ला तहकालेपनि कलस्टरकासदस्यहरुले तालिमनपाएको र स्थानीय तहमा लिंकेजप्रभावकारीरुपमा नभएकाले समयमै सूचना प्राप्त हुननसकेको रआवश्यक कार्यविकास नभएको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र कलष्टर सदस्यहरु ।	३, ५०,०००।-
पहिलो महिना	क्षेत्रगत कार्यसमुहका कार्यप्रगति विवरणसङ्कलन रसमीक्षा गर्ने । सबै सूचनाहरु निरन्तरअध्यवाधिक गर्दैजाने र सरोकारवालानिकाय एवम्सञ्चारमाध्यमलाई उपलब्धगराउने (२४घण्टा भित्र,पहिलो १ हप्तामादैनिक, दोश्रोहप्तावाट हप्तामा१ पटक र आवश्यकता अनुसार) ।	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको सहयोगीका रुपमा रेडक्रस,जनपथ प्रहरी, शसस्त्र र नेपाली सेनालाई जिम्मेवार बनाइनेछ । केन्द्रले स्थानीय तहमा भएका प्रगतिका बारेमा स्थानीय तहमा रहेका विपद् सम्बन्धी समिति र प्रतिकार्य कार्यमा संलग्न निकायहरुको सहयोगमा सूचना संकलन गर्नेछ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा निरन्तर छलफल र सम्वन्धित निकायलाई सल्लाह सुझाव तथा सूचना उपलब्ध गराइने छ ।	उपयुक्त रप्रभावकारी संयन्त्र नभएकाले समयमैसूचना उपलब्ध हुननसकेको समुदायको आवश्यकतालाई समयमै सम्बोधनगर्न नसकिएको । सूचना दिनु पर्नेबाध्यकारी व्यवस्थानहुनु ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र कलष्टर सदस्यहरु ।	३५००००
दोस्रो महिना	विपद्को चेतावनीदिने केन्द्र तथाव्यवस्थापन गर्नेकेन्द्रहरू(EmergencyOperationCenters)आवश्यकठानिएका तथाभत्किएका तथामहत्वपूर्णपूर्व सूचनाकापूर्वाधारहरूकोपूर्व लेखाजोखागरी मर्मत	विपद्पछि पूर्वसूचना प्रणालीका लागि आवश्यकसंरचनाहरुको प्रभावकारिताको मापन गरिनेछ । विगतको सिकाइका आधारमा संरचनामा सुधार ल्याइनेछ र भत्किएका तथा बिग्रिएका संरचनाको मर्मतसंभारका साथै थप्नु पर्ने आंकलन गरी	समुदायस्तरमा सूचना आदानप्रदानको तौरतरिकालाई पनि पूर्वचेतावनी प्रणालीमासमाहित गरिने छ ।	जिल्लाप्रशासन कार्यालय रकलष्टरसदस्यहरु ।	४,५०,०००।-

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	तथापुन:निर्माणगरिनेछ ।	आवश्यक बजेटको विनियोजन गरिएको हुनेछ ।			
तेश्रो महिना	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथाप्रतिकार्य योजना समयसापेक्ष परिमार्जन गर्ने । सूचना र समन्वय लाई दिगो बनाउने ।	नेपाल सरकारबाट जारी भएका नीति, रणनीति, निर्देशिका बमोजिम जिल्लाको परिवेश अनुरुप नियमित रुपमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्ययोजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने परिपाटीबसालिएको हुनेछ । सबै तहमा आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा तथा क्षमताको अभिवृद्धि तत्काल गर्नु जरुरी भएकोले दाता, निजी क्षेत्र वा दान-दातव्यबाट आर्थिक स्रोत जुटाउने छुट्टै संयन्त्र (जस्तै बास्केट फण्ड) को स्थापनागरिनेछ । प्रभावित क्षेत्र (Sector)एवम्समुदायलाई आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्थाको विकास गरिएको हुनेछ । यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार मेसिन उपकरण साधन स्रोतको पहिचान गरी दिगो बनाउन प्रयासरत रहनेछ ।	सञ्चालन प्रक्रियाका लागि जिल्लाकोसरोकारवालालाईयोजनाहरुमायोगदान दिने वातावरण सृजनागर्न प्रतिकार्ययोजनामा भएका क्रियाकलापमाबृहत छलफल गरिने छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालयरकलष्टर सदस्यहरु ।	१,५०,०००।-
	जम्मा				१९५००,००।-

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३.१.२ खोज तथा उद्धार

विषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार
मुख्य विपद्‌को किसिम : बाढी, पहिरो र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सल्यान ।

अनुमानित अवस्था

प्रभावित हुनसक्ने परिवार तथा जनसंख्याः ८,००० परिवारका ४०,००० जनसंख्या र जसमध्ये केही समयको लागि विस्थापित हुने जनसंख्या २०,००० हुनेछ । करिब ५००० बालबालिका, ३००० किशोरकिशोरी र गर्भवती तथा दूध चुसाउने महिला १००० हुने पूर्वानुमान गरिएको छ ।

- सम्पूर्ण सम्बन्धित निकायले उद्धार सामग्री अद्यावधिक गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- वार्षिक रुपमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।

रणनीति

- विपद्को लगत्तै उपकरणसहित खोज तथा उद्धार (Search & Rescue)टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनबारेमा जानकारी गराउने ।
- सुविधाबाट एकदमै बञ्चित समूह/संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्तिलगायत सबैलाई गरिएको उद्धार र वितरण गरिएका सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन गर्ने ।
- अवस्था हेरी (आवश्यकतामा आधारित रहेर) मिरा (MIRA) टीम खटाउने ।
- पहिलो हप्ताको परिस्थितिको बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि गर्ने ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CC&CM)को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन भर्ने (फाराम सहितको) संयन्त्र निर्माण गर्ने ।
- पहिलो हप्तामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार सञ्चार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री-दाता/सहयोग उपलब्ध गराउने । (निकायबाट प्रत्यक्ष वितरण होइन)
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय तुल्याउने। (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन)

विपद प्रतिकार्य योजना

विपदपश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन र खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी ।	खोज तथा उद्धारको लागि खटिने टोलीको लागि आवश्यक बन्दोबस्तीको सामग्रीहरूको तयारी ।	खोज तथा उद्धार टोली र आवश्यक उद्धार सामग्रीहरू प्रयाप्त मात्रामा नभएको ।	नेपाली सेना,नेपाल प्रहरी,सशस्त्र प्रहरी बल ।	५०००००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपदपश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
	आकस्मिक कक्ष, उपचार केन्द्र, सूचना सम्प्रेषण कक्ष तथा राहत सामग्री वितरण कक्षहरुको स्थापना गर्ने ।	हरेक कक्षको लागि टोलीको निर्माण गर्ने ।	टोलीको निर्माण गर्नु पर्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल ।	१००,०००।००
दोस्रो दिन	अस्थायी शिविरको लागि व्यवस्थापन गने	तालिम, खोज तथा उद्धार स्रोतको नक्साङ्कन ।	नक्साङ्कन गर्न बाँकी ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल ।	२,५००००
		उद्धार सामग्रीहरुको सङ्कलन ।	आ-आफ्नो संस्थामा भएको सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा रहेको एकिन गर्ने ।		
	परिस्थितिको पुनरावलोकन गरी आवश्यक स्रोत साधनको लागि क्षेत्र तथा केन्द्रसँग आवश्यक सामग्रीहरुको माग तथा परिचालन गर्ने । (हेलिकप्टर)	Identification of the Location for establishment of forward Base.	जनशक्तिको व्यवस्थापन	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	५०००००
	Establishment of Command Base/ Forward Base /Disaster Site Control Team	स्थान पहिचान गर्ने ।	सामग्रीहरुको पहिचान तथा व्यवस्थापन	नेपाली सेना नेपाल प्रहरी सशस्त्र प्रहरी बल	२५००००
	खोज तथा उद्धारकार्यमा भएका प्रगति तथा अवस्थाको सरोकारवालहरुलाई जानकारी ।	सरोकारनिकायको सूचिकण Standard Reporting Format Development	SkilledHuman Resources	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	५००००
पहिलो हप्ता	सम्भावित महामारी फैलिन नदिन आवश्यक पहल गर्ने	सूचनासंचार,जनचेतना र सहजकर्ताहको व्यवस्थापन गर्ने		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	५०००००
	हराई बेपत्ता भएका मानिसको खोजी तथा पहिचान कार्यलाई	सरोकारवालाहरुबीच समन्वय गर्ने ।	निरन्तर समन्वय गरिनुपर्ने ।	नेपाली सेना नेपाल प्रहरी, ससस्त्र	३५००००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालीम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
८	उद्धार बेश स्थापनाका लागि उचित स्थानको छनौट	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	गरी सकिएको	

३.१.३ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री

विषयगत क्षेत्रको नाम :अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, पहिरो आगलागी र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान, जिल्ला शाखा
सम्पर्क व्यक्ति :सभापतिश्री यौवन प्रकाश श्रेष्ठ
सम्पर्क नं. : ९८५७८२१२०६

अनुमानित अवस्था

विपद्बाट १५०० परिवार प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरिएको छ । विगतका विपद्हरूबाट प्रभावित भएका परिवारहरूको तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा तत्काल अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री सहयोग गर्नुपर्ने ८०० घरपरिवारलाई आधार मानी विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजना निर्माण गरिएको छ ।

रणनीति

- प्रकोप जोखिम तथा संकटासन्नताको नक्सांकन गर्न सरोकारवाला निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न स्थानीय तह तथा उप-शाखाहरुलाई सहयोग गर्ने ।
- विपद् प्रभावितहरुको लागि तत्काल राहत सामग्री (गैर खाद्य) कम्तीमा ५० परिवारका लागि नेपाल रेडकस सोसाइटी जिल्ला शाखामा व्यवस्थापन गर्ने ।
- खोज तथा उद्दार एवंम राहत कार्यमा स्थानीय तहमा रहेका तालीम प्राप्त जनशक्ति र रेडक्रस स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ।
- विपद प्रभावित अति संकटासन्नतामा रहेका परिवारलाई प्रति परिवार रु १५००० को दरले नगद सहयोग व्यवस्था गर्ने ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता पूर्वतयारी कार्य :

सि.नं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालीम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सरोकारवालाहरु सँग समन्वय	विपद् पश्चात तत्कालै
२.	लेखाजोखा फाराम छपाई तथा विपद् प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक	असारको दोस्रो हप्ता
३.	उपयुक्त यातायात तथा संचारका साधन एवं बन्दोवस्तीका सामग्रीहरुको व्यवस्था	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सल्यान ढुवानी तथा यातायात ब्यबसायी प्रा.लि.	बैठक, समन्वय	विपद् पश्चात तत्कालै
४.	सर्वेक्षण टोलीलाई अभिमुखीकरण तथा फाराम छपाई र बन्दोवस्तीका सामग्री व्यवस्था गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	अभिमुखीकरण, समन्वय	विपद् पश्चात तत्कालै
५.	वितरण टोली *(DDRT)* लाई अभिमुखीकरण	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	अभिमुखीकरण	विपद् पश्चात तत्कालै
६.	अनुगमन टोलीको व्यवस्था एवं अनुगमन सूची निर्माण	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक	विपद् पश्चात तत्कालै
७.	विपद् प्रतिकार्य संचालन गर्दा प्राप्त अनुभव एवं राम्रा पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने सवालहरुको सूची र कार्यशाला आयोजना गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कार्यशाला	विपद् प्रतिकार्य भईसकेपछि ।
८.	विपद् प्रतिकार्यको विस्तृत अभिलेख संकलन गरी भाषागत एवं तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	छलफल, बैठक तथा प्रतिवेदन लेखन	विपद् प्रतिकार्य भईसकेपछि ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड

- औसतमा एक परिवारका ६ सदस्यहरूको लागि १५X१८ फुट साईजको त्रिपाल उपलब्ध गराइनेछ ।
- प्रतिपरिवार ६ सदस्यका लागि न्यूनतम एक जोडा कपडा व्यवस्था गरिनेछ ।
- हरेक परिवारलाई भान्छाको लागि भाँडा दिइनेछ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रीम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्नेछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनेछ
- शिविर स्थापना गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको विवरण संकलन गरिनेछ ।
- स्थानीय सरकार लगायत सरोकारवाला निकाहरुको समन्वयमा शिविरको स्थापना गरिनेछ ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३.१.४ खाद्य

विषयगत क्षेत्रको नाम :खाद्य
मुख्यविपद्को किसिम :पहिरो, बाढी, भूकम्प, आगलागी
क्षेत्रगत अगुवा :कृषि विकास कार्यालय, सल्यान ।
सम्पर्क व्यक्ति : महेशआचार्य
सम्पर्क नं. ९८५७८२२२५७

अनुमानित अवस्थाः

२००० घरधुरीका करिब ८००० जनसंख्या प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरी विपद् राहत प्रतिकार्य योजना २०८१ तयार पारिएको छ । उल्लेखित जनसंख्या मध्ये तत्काल २००० परिवारका लागि तयारी खाद्यवस्तु र २००० परिवारलाई १ महिनाको लागि खाद्यान्न सहयोग गर्नुपर्ने गरी योजना गरिएको छ । त्यसैगरी गर्भवती तथा दुध चुसाउने महिलाहरुको लागि विषेश खानाको व्यवस्था गर्नुका साथै बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका तथा विस्थापितहरु तर्फ पनि सचेत हुनुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

रणनीति

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा सहज पहुँच सुनिश्चित गरी जीवन बचाउने विपद्को अवस्थाबाट जनजीवनलाई सामान्य बनाउने ।
- प्रभावित परिवारसँग उपलब्ध स्रोतहहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन आयआर्जनका गतिबिधिहरुमा लगानी गर्नमा सक्षमपार्न समुदायलाई उनीहरुको आयको सुरक्षित स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापनगर्ने अवसर प्रदानगर्ने ।

विपद प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीनकार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गरिने पूर्वतयारी कार्यहरु	पूर्वतयारी कार्य सम्वोधनगर्न नपुग श्रोतको पहिचान	मुख्यजिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	विपद् प्रभावको सूचनास्थानीय स्वयंसेवकहरुबाट सङ्कलनगर्ने ।	सम्भावित बाढी जोखिम स्थानमा सूचना संयन्त्र स्थापनागर्ने ।	सूचना दिने व्यक्तिहरुको पहिचान गर्न नसकिएको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	५००००.०
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठकको आयोजनागर्ने ।	समितिका सबै सदस्यहरु एवं सरोकारवाला निकायहरुको सम्पर्क व्यक्ति चयन र अद्यावधिक गर्ने	गरिसकिएको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	२५०००
	विपद् प्रतिकार्यमा परिचालनहुने स्वयंसेवक तथा कर्मचारीहरुलाई सञ्चार गर्ने ।	सर्भेक्षण समूहका सदस्यहरु, DDRT, FA प्रशिक्षण प्राप्त स्वयंसेवकहरुको अद्यावधिक तथ्यांक राख्ने ।	गरि सकिएको	कृषि विकास कार्यालय	२००००
दोस्रो दिन	खाद्य सुरक्षा क्षेत्रगत समितिको बैठक गरी तत्कालिनअवस्थाको विश्लेषण गर्ने र आवश्कता पहिचानगर्ने ।	सबै क्षेत्र सदस्यहरुको द्रुत संचार सम्पर्क अद्यावधिक गर्ने ।	सबै क्षेत्रगत सदस्यहरुको सम्पर्क ठेगानाअद्यावधिक रहेको ।	कृषि विकास कार्यालय	३०,०००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीनकार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गरिने पूर्वतयारी कार्यहरु	पूर्वतयारी कार्य सम्वोधनगर्न नपुग श्रोतको पहिचान	मुख्यजिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
	द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमुखीकरण आयोजना	लेखाजोखा फाराम छपाई तथा विपद् सर्वेक्षण समूहको सूची अद्यावधिक राख्ने	लेखाजोखा फाराम छपाईको लागि श्रोतको आवश्यकतातथा लेखाजोखा समूहको अभिमुखीकरण ।	कृषि विकास कार्यालय	१००,०००
	द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गरी प्रारम्भिक सूचना संकलन ।	उपयुक्त यातायात तथा संचारका साधनहरुको व्यवस्था	श्रोत उपलब्ध नभएको ।	कृषि विकास कार्यालय	५००,०००
	प्राप्त सूचनाको विश्लेषण एवं तयारी खाद्यवस्तु व्यवस्थापन र वितरण	अनुमानित संख्यामा तयारी खाद्यवस्तु संभावित प्रभावित समुदायमा पूर्वतयारी स्वरुप मौज्दातगर्ने	श्रोत उपलब्धन भएको ।	कृषि विकास कार्यालय	५०,००,०००
पहिलो हप्ता	नियमित खाद्य सामग्री आवश्यकताको पहिचानको लागि विस्तृत (घरधुरी) सर्वेक्षण	सर्वेक्षण टोलीलाई अभिमुखीकरण तथा फाराम छपाई एवं बन्दोवस्तीका सामग्री तयारी गर्ने ।	श्रोत उपलब्ध नभएको ।	कृषि विकास कार्यालय	१,००,०००
	तत्कालीन अवस्था अद्यावधिक गर्न क्षेत्र सदस्यहरुको वैठक गर्ने, आवश्यकता अनुसार सूचना संप्रेषण गर्ने ।	सूचना संप्रेषणको लागि मुख्य जिम्मेवार व्यक्ति निर्धारण गर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	२५०००
	खाद्य सामग्रीवितरण टोलीअभिमुखीकरण	वितरण टोली(DDRT)लाई अभिमुखीकरण		कृषि विकास कार्यालय	५००००.०
	खाद्य सामग्री वितरण	खाद्यान्न व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।		कृषि विकास कार्यालय	१,८०,०००
दोस्रो हप्ता	परिवर्तित अवस्थाको अद्यावधिकगर्न क्षेत्र सदस्यहरुको वैठक गर्ने, आवश्यकताअनुसार सूचना संप्रेषण र स्रोतको व्यवस्थागर्ने ।	क्षेत्रका सदस्यहरुको सूचनाहरु अद्यावधिकगर्ने ।		जिल्लाप्रशासनकार्यालय	५००००
	खाद्य सामग्री वितरण र उपभोग गरेको सुचिश्चितताको लागि अनुगमन	अनुगमन टोलीको एकिनगर्ने ।		जिल्लाप्रशासनकार्यालय	१०००००
पहिलो महिना	खाद्यान्न वितरणको समिक्षा बैठक र अवस्थाको अद्यावधिक ।	सबै क्षेत्रगतअगुवा र सरोकारवालानिकायहरुसँग समन्वय र बैठकको योजनागर्ने		जिल्लाप्रशासनकार्यालय	१,००,०००
	.सबै सरोकारवालाहरुलाई प्रतिवेदन संप्रेषण ।	प्रतिवेदनको लागिमुख्यव्यक्तिचयन ।		जिल्लाप्रशासनकार्यालय	
दोस्रो महिना	जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरु एवं क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना	विपद् प्रतिकार्य संचालन गर्दा प्राप्त अनुभवएवं राम्रा पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने सवालहरुको सूचिकृत गर्ने र कार्यशाला स्थलको छनौट	श्रोतको पहिचाननभएको ।	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समिति र कृषि विकास कार्यालय	१,००,०००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीनकार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गरिने पूर्वतयारी कार्यहरु	पूर्वतयारी कार्य सम्वोधनगर्न नपुग श्रोतको पहिचान	मुख्यजिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
तेस्रो महिना	विपद् प्रतिकार्यको प्रतिवेदन सबै सरोकारवालाहरुलाई संप्रेषण गर्ने ।	विपद् प्रतिकार्यको विस्तृत अभिलेखन र सम्प्रेषण		कृषि विकास कार्यालय	१,००,०००
जम्मा					६५,३००००

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

(दुवै अवस्थामा लागू हुने-विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना तथा पूर्वतयारी योजना)

सि.नं.	प्राथमिकताप्राप्तपूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्यजिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनगर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालीमआदि)	समय सीमा (कार्य तालिका)
१.	लेखाजोखा फाराम छपाई तथा विपद् सर्वेक्षण समूहको सूची अद्यावधिक राख्ने ।	कृषि विकास कार्यालय	सर्वेक्षण समूह सदस्यको नामावली छनौट	आषाढ मसान्त
२.	उपयुक्त यातायात तथा सञ्चारका साधनहरुको व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वयतथा छलफल	आषाढ मसान्त
३.	अनुमानित संख्यामा तयारी खाद्यवस्तु संभावित प्रभावित समुदायमा मौज्दात गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बैठक	आषाढ मसान्त
४.	सर्वेक्षण टोलीलाई अभिमुखीकरण तथा फाराम छपाई एवं बन्दोवस्तीका सामग्री तयारी गर्ने ।	कृषि विकास कार्यालय	अभिमुखीकरण	श्रावण पहिलो हप्ता
५.	सूचना संप्रेषणको लागि मूख्य जिम्मेवार व्यक्ति निर्धारण गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आन्तरिक समन्वय	आषाढ मसान्त
६.	अनुगमन टोलीको एकिनगर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बैठक तथा छलफल	आषाढ मसान्त
७.	प्रतिवेदनको लागिमुख्यव्यक्तिको चयन गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आन्तरिक समन्वय	आषाढ मसान्त
८.	विपद् प्रतिकार्य संचालनगर्दा प्राप्तअनुभवएवं राम्रापक्षतथा सुधार गर्नुपर्ने सवालहरुको सूचीकृत गरी कार्यशालाको आयोजना ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	पत्राचार तथा टेलिफोन र गोष्ठीको आयोजना	आश्विन/कार्तिक
९.	विपद् प्रतिकार्यको विस्तृत अभिलेखन तथा सूचना संकलनको लागि मूख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रतिवेदन लेखन	अषाढमसान्त

मानवीय सहयोग मापदण्डःप्रभावितहरुको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ ।

- प्रति व्यक्ति प्रति दिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्तहुने गरी खाद्यान्न,
- प्रभावित मानिसहरूकालागि उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्यपदार्थमा परिपूरक (Complementary)रूपमा एक अथवा दुई खाद्य वस्तुहरु उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (सानाबालवालिका, एचआईभीभएका, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) लागि उनीहरुको आवश्यकतालाई पूरा गर्न सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था ।

- खाद्यान्न परिमाण निम्न बमोजिम हुनेछः
  (१) चामलः प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम,
  (२) दालः प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम,

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

(३) वनस्पति तेल: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति २५ मि.लि. र
(४) नुन: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ७.५ ग्राम ।

- स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्नको परिमाण निर्धारण गर्न सकिनेछ, तर शुरुमा पारिवारिक आधारमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ ।

३.१.५ खानेपानीतथा सरसफाई व्यवस्थापन

विषयगत क्षेत्रको नाम	:	खानेपानी तथा सरसफाइ
मुख्य विपद्को किसिम	:	पहिरो, बाढी, आगलागी, सुख्खा खडेरी र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा	:	खानेपानी, सिंचाई तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, सल्यान ।
सम्पर्क व्यक्ति	:	अनुपश्रेष्ठ
सम्पर्क नं.	:	९८५७८५५००६

अनुमानितअवस्था :

२००० घरधुरी प्रभावितहुने अनुमान गरिएको छ र पहिरोको कारणबाट बाटो मुनी रहेका क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुनेछन् र सम्भवत:पहिरोमा पुरिनेछन् । वातावरण दूषित हुने गरी शौचालयहरू पहिरोमा पर्न सक्दछन् । सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दूषित वातावरणले गर्दा झाडा तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ । स्वच्छ खानेपानीतथा सरसफाइका सुविधाहरूमा पहुँच आवश्यक हुने विस्थापित परिवारहरूको कूल सङ्ख्या १५,००० हुनेछ

रणनीति :

➢ बाढी तथा डुवानको कारण समुदायमा प्रदूषित खानेपानी तथा अव्यवस्थिति सरसफाइका कारण प्रभावित मानिसहरुमा संक्रामक रोगहरू फैलन नदिन सुरक्षित पिउने पानी र स्वास्थ्य सरसफाइको उचित व्यवस्था गर्ने ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिकालागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिकालागि एक चर्पीका दरले सो लाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।

४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला जनस्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवम् रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्यसम्बन्धी किट (kits)वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हातधुने) सञ्चालनगर्ने ।

५. एकरूपताका लागि जिल्ला आकस्मिक योजनालाई राष्ट्रिय आकस्मिक योजनासँग मेल खाने गरी तयार पार्ने ।

३.१.६ स्वास्थ्य र पोषण

विषयगत क्षेत्रको नाम : स्वास्थ्य र पोषण
मुख्य विपद्को किसिम : पहिरो,बाढी डुवान तथा महामारीजन्य रोग नियन्त्रण, भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा : स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सल्यान
सम्पर्क व्यक्ति : डा. अर्जुन कुमार बुढा
सम्पर्क नं. : ९८५७८२०५८७
अनुमानित अवस्था : २००० घर परिवारलाई आपत्कालीन स्वास्थ्यको सेवा आवश्यकता पर्न सक्ने अवस्था आउन सक्छ ।

रणनीति :

- ➢ झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र स्थानीय तहलाई सहयोग गर्ने ।
- ➢ अरू द्रुत लेखाजोखा (rapid assessment) सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- ➢ आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (referral mechanism) को विकास गर्न स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र स्थानीय निकायलाई सहयोग पुऱ्याउने ।

विपद् प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	RRT को बैठक, द्रुत सूचना संकलनको लागि RRT परिचालन प्रकोपको लेखाजोखा तथा विश्लेषण, स्वास्थ्य सेवा प्रदान, सूचना प्रवाहसमन्वय गर्ने ।	मौजुदा औषधि, तालीम प्राप्त जनशक्ति, समन्वय पूर्वतयारी कार्य योजना ।	सूचना संकलन तथा प्रवाहयातायात, तालीम	स्वा. से.का.
दोस्रो दिन	सरोकारवालाहरु सँग बैठक, प्रकोपको सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन, जानकारी, लेखाजोखा तथा विश्लेषण,जिम्मेवारी बाँडफाँड, स्वास्थ्य	मौजुदा औषधि तालीम प्राप्त जनशक्ति समन्वय स्रोतको पहिचान	सूचना प्रवाह, औषधि, यातायात,	स्वा. से.का.

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकताप्राप्त पूर्वतयारी कार्य

सि.नं.	प्राथमिकताप्राप्तपूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्यजिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनगर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालीमआदि)	समय सीमा (कार्य तालिका)
१.	मौजुदा सामग्रीहरुको अभिलेखीकरण र सुनिश्चतगर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	बैठक तथासमन्वय	विपद् तथा सोको प्रभाव रहेसम्म ।
२.	स्वास्थ्य तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन तथा नियन्त्रण निर्मलीकरण, सरसफाइ र क्षमता अभिवृद्धि कार्य गर्ने ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	अभिमुखीकरण र प्रशिक्षण	वर्षातको समय रहुन्जेल ।
३.	पानी ओर्सान ट्यांकरको व्यवस्थागर्ने ।	यातायात प्रा.लि.	बैठक गर्ने ।	विपद्को प्रभाव रहेसम्म ।
४.	स्वयंसेवकहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक तथा तालीम तथा जनचेतनाअभिवृद्धि	बर्षात्को समय पूर्व ।
५.	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा औजारका प्रतिहरू उपलब्ध गराउने (फारम तथा निर्देशिका मुद्रण गर्ने) प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका बारेमा अभिमुखीकरण सञ्चालनगर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	फाराम मुद्रण	असारको अन्तिम सम्म ।
७.	एफएमबाट जानकारीमूलक सन्देशहरुको प्रशारण गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय तथा सरोकारवालाहरु	एफएम द्धारा प्रसारण	कम्तिमा वर्षात्को ३ महिनासम्म ।
८.	समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्न को लागि मुख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	बैठक	श्रावणको पहिलो हप्ता ।

खानेपानीतथा सरसफाइका क्षेत्रमामानवीय सहयोगकान्यूनतम मापदण्ड :

१. पहाडी जिल्लाहरूमा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी योजनासँग सम्बन्धकायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्कीद्वारा र पहाडी जिल्लाहरूमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।

२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू, घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका बाल्टिन र पानी शुद्ध गर्न ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने ट्याब्लेट (tablets)अथवा वाटर गार्ड (water guard)उपलब्ध गराउने ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रतिकार्य योजना:

विपद्पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीनकार्य (विपद्को प्रकृतिमाआधारित)	आपतकालीनअवस्थामा गरिनें पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधनगर्न नपुगश्रोत पहिचान	मुख्यजिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रगत सदस्यहरुको बैठक राख्ने र अवस्थाको बारेमा छलफल र गरिनु पर्ने प्रतिकार्यको तयारी गर्ने । तयार पारेको लेखाजोखासम्बन्धीऔजार (assessment tool)को प्रयोग गरी द्रूत लेखाजोखासञ्चालनगर्नको लागि क्षेत्रगत सदस्यहरु परिचालन गर्ने ।	समन्वय बैठक प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा औजारका प्रतिहरू उपलब्ध गराउने (फाराम तथा निर्देशिका मुद्रण गर्ने) प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका बारेमा अभिमुखीकरण सञ्चालनगर्ने ।	फाराम तयारी अवस्थामा छ तर मुद्रण गरिएको छैन ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	५,००००.
दोस्रो दिन	Rapid Assessment Tools बाट प्राप्त भएकाजानकारीको विश्लेषणतथा क्षेत्रगत समूह(Cluster Group)ले अनुमोदन गर्ने गरी प्रारम्भिक सहयोगको योजना सहित परिस्थितिको प्रतिवेदनतयार पार्ने प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायहरुमा पठाउने । उपलब्धस्रोतको आधारमा प्रथम चरणको प्रतिकार्यको थालनीगर्ने । सरसफाइको लागि हाइजिन किट वितरणPoint of Use (PoU)सामानको प्रयोगको लागि orientationकार्यक्रम प्रभावित स्थलमै गर्ने ।	एफएम बाट जानकारी मूलक सन्देशहरुको प्रसारण गर्ने ।	स्रोतको पहिचान भएको छैन ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय/स्थानीय तह र निकायगत सरोकारवालाहरु	१,५०,०००
पहिलो हप्ता	क्षेत्रगत सदस्यहरुसँग प्रतिकार्यको समीक्षागर्ने । मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारकालागि पृष्ठपोषण (feedback)उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।	अनुगमन गर्न र सुधारकालागि पृष्ठपोषण (feedback)उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली गठन गर्ने ।	टोली गठन गरिएको छैन	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय /स्थानीय तह र निकायगत सरोकारवालाहरु	३०,०००.

नेत्रप्रसाद सुवेदी
जिल्ला अधिकारी

पहिलो महिना	पिउन, खाना पकाउन तथा सुस्वास्थ्य कायम गर्नका लागि उपयुक्त गुणस्तर तथा परिमाणमा पर्याप्त पानीमा प्रभावित परिवारको पहुँच कायम गराउनको लागि ट्यांकरबाट पानीको वितरण गर्ने । Point of Use (PoU)का सामग्रीहरु वितरण गर्ने । -आवश्यक ठाउँमा ट्युबवेल जडान गर्ने । -खाडल पहिचान गर्ने । -अस्थायी चर्पी निर्माण गर्ने । जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -पोष्टर पम्पलेटद्वारा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	सरोकारवालाहरु वीच समन्वय र सम्पर्क गर्ने ।	स्रोतको पहिचान भएको छैन ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय/स्थानीय तह र निकायगत सरोकारवालाहरु ।	१८,००,०००
दोस्रो महिना	Point of Use (PoU)सामग्री प्रयोग गरेको ठाउँमा ठीक प्रयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने ।	क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।		खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय/स्थानीय तह र निकायगत सरोकारवालाहरु ।	५०,०००
तेस्रो महिना	विरामी बालबालिकाहरुविशेष गरी झाडापखालाको रोकथाम गर्नका लागि खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित विषयमा जनचेतना फैलाउने कार्य निरन्तर गर्ने । मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारकालागि पृष्ठपोषण (feedback) उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने । समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित सवै सरोकारवालाहरुलाई पठाउने ।	समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नको लागि मुख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन गर्ने ।	चयन गरिएको छैन ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय ।	२०००००
	जम्मा				२२८००००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
जिल्ला अधिकारी

विपद्पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकोलागि अनुमानित लागत
पहिलो हप्ता	गैरखाद्य सामग्री आवश्यकता पहिचानको लागि विस्तृत (घरधुरी) सर्वेक्षण गर्ने ।	सर्वेक्षण टोलीलाई अभिमुखीकरण तथा फाराम छपाई र बन्दोवस्तीका सामग्री व्यवस्था गर्ने ।	DDRTसमूहलाई तत्कालीन परिस्थिति र विपद्ग्रस्त समुदायको बारेमा अभिमुखीकरण गर्नुपर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५०,०००.००
	गैरखाद्य सामग्री सेट पूर्ण घरपरिवारलाई वितरण गर्ने ।	वितरण टोली (DDRT) लाई अभिमुखीकरण एवं सामग्री वितरण गर्ने ।	१००सेट गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध छ र बाँकी ४०० सेट सामग्री नपुग ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३५,००,०००.००
पहिलो महिना	गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य निरन्तर गर्ने ।	वितरण टोली (DDRT) लाई अभिमुखीकरण गर्ने ।	अभिमुखीकरण गर्न बाँकी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१०००००.००
	गैरखाद्य सामग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन गर्ने ।	अनुगमन टोलीको व्यवस्था एवम् अनुगमन सूची निर्माण गर्ने ।	अनुगमन सूची र टोली निर्माण गर्नुपर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१,०००००.००
दोस्रो महिना	जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरु एवम् क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना गर्ने ।	विपद् प्रतिकार्य संचालन गर्दा प्राप्त अनुभव एवं राम्रा पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने सवालहरुको सूचिकृत र बैठक आयोजना गर्ने ।		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१०००००.००
तेस्रो महिना	विपद् प्रतिकार्यको प्रतिवेदन सबै सरोकारवालाहरुलाई संप्रेषण गर्ने ।	विपद् प्रतिकार्यको विस्तृत अभिलेख संकलन गरी भाषागत एवं तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने ।		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५००००
जम्मा					८२७५,०००.००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् प्रतिकार्य योजना

विपद्पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकोलागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	विपद् प्रभावको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकबाट सङ्कलन गर्ने ।	सम्भावित विपद् जोखिम स्थानमा सञ्चार संयन्त्र स्थापना गर्ने ।	सूचना संकलनको लागि अभिमुखीकरण नगरिएको ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	२५000.00
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठकको आयोजना	समितिका सबै सदस्यहरु एवम् सरोकारवाला निकायहरुको सर्म्पक व्यक्ति चयन र अद्यावधिक गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	५0,000.00
	विपद् प्रतिकार्य समूह सदस्यहरुलाई सञ्चार गर्ने ।	Assessment team members, DDRT, FAप्रशिक्षण प्राप्त स्वयंसेवकहरुको अद्यावधिक तथ्यांक राख्ने ।	तालिम प्राप्त मानवीय श्रोतहरु पलायन हुने पर्याप्त DDRT तालीम प्राप्त प्रर्याप्त जनशक्ति उत्पादन गर्न नसकिएको ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२५000.00
दोस्रो दिन	विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने ।	सदस्यहरुको सम्पर्क अद्यावधिक गर्ने ।		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२५,000.00
	द्रूत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	लेखाजोखा फाराम छपाई तथा विपद् प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने ।	DDRTसमूहलाई तत्कालीन परिस्थिति र विपद्ग्रस्त समुदायको बारेमा अभिमुखीकरण गर्नुपर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२,00,000.00
	द्रूत लेखाजोखा टोली परिचालन एवम् प्रारम्भिक सूचना संकलन ।	उपयुक्त यातायात तथा सञ्चारका साधन एवम् बन्दोवस्तीका सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने ।	यातायात तथा बन्दोवस्तीका सामग्रीहरु नभएको ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५,00,000.00
	प्राप्त सूचनाको विश्लेषण तथा सहायता परिचालन गर्ने ।	तथ्यांक विश्लेषणको लागि क्षेत्र सदस्यहरुको बैठक गर्ने ।	क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्कसूची तयार रहेको ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५0,000
	विपद् प्रभावको आधारमा अस्थायी आवासको लागि त्रिपाल र खाना पकाउने भाँडावर्तन तथा उपलब्ध भएसम्म अन्य घरायसी सामग्री वितरण गर्ने ।	प्रभावित परिवारको लागि गैरखाद्य सामग्री मौज्दात गर्ने ।	तत्कालीन अवस्थामा आवासको लागि अतिरिक्त त्रिपाल, गुन्द्री एवम् भाडाँवर्तन नभएको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३५,00,000.00

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपदपश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
	निरन्तरता दिने			प्रहरीबल,नेपाल रेडक्रस,स्वास्थ्य सेवा कार्यालय	
सो भन्दा वढी	विपद्को अवस्था विश्लेषण र समग्र शान्ति सुरक्षाको लागि कार्य योजना तयार गर्ने ।	नियमित बैठक र अवस्थाको अद्यावधिक गर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१००००
जम्मा					७३००००/००

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालीम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरुसँग समन्वय बैठक गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बैठक	विपद् पूर्व आवधिक रुपमा तथा विपदपश्चात तत्कालै
२	विपद् व्यवस्थापन कार्यसँग सम्बन्धित अभ्यास (Command Post/ Live Exercise/Recee) गराई फौजलाई तयारी राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल	तालिम तथा कृत्रिम अभ्यास गर्ने	असारको दोस्रो हप्ता
३	प्रभावित इलाकाको उपयुक्त स्थानमा हेलिप्याड साथै LZ/DZ तयार गर्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल	बैठक, निर्माण	विपद्पूर्व
४	प्रभावित स्थान सम्म जाने मुख्य तथा वैकल्पिक मार्गहरु पहिचान गर्ने ।	गरी सकिएको		
५	आकस्मिक कक्ष, उपचार केन्द्र, सूचना सम्प्रेसन कक्ष तथा राहत सामग्री वितरण हरेक कक्षको लागि टोली निर्माण गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल	न्यूनतम २५ जना दक्ष जनशक्तीको टोली निर्माण गरि परिचालन गर्ने	अषाढको अन्त्य सम्ममा
६	तालिम, खोज तथा उद्धार स्रोतको नक्साकन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल	तलीम, बैठक	बाढी आउनु भन्दा अगाडि तयारी अवस्थामा रहने
७	उद्धार सामग्रीहरुको संकलन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल	समन्वय, खरिद	अषाढको अन्त्य सम्ममा

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड:

१. औसतमा एक परिवारका ६ सदस्यहरूको लागि १५x१८ फुट साईजको त्रिपाल उपलब्ध हुनुपर्दछ ।
२. प्रत्येक मानिसको लागि न्यूनत्तम ३.५ वर्ग मिटर भुइमा ओछ्याउने उपलब्ध हुनुपर्दछ ।
३. क्याम्प बसाईको लागि प्रत्येक मानिसका लागि न्यूनत्तम ४५ वर्ग मिटर जमिन आवश्यक पर्दछ ।
४. सडक र बाटोको लागि आश्रय स्थलको २० देखि २५ प्रतिशत जमिन आवश्यक पर्दछ ।
५. खुल्ला क्षेत्र र सार्वजनिक सेवाको लागि आश्रय स्थलको १५ देखि २० प्रतिशत जमिन आवश्यक पर्दछ ।
६. विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
७. शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
८. शिविर स्थापना गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको विवरणअध्यावधिक गरिनु पर्दछ ।
९. स्थानीय सरकार लगायत सरोकारवाला निकायहरुको समन्वयमा शिविरको स्थापना गरिनु पर्दछ ।
१०. आकष्मिक अवस्थाका लागि रु २०,००,०००/- आकष्मिक कोषमा विपद व्यवस्थापनका लागि बजेट व्यवस्था हुनु पर्ने
११. पूर्वाधार सम्बन्धी सम्पन्न हुने कार्यको प्राविधिक रेखदेखका प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थागर्नुपर्ने ।
१२. विभिन्न स्थानहरुमा खानेपानीका लागि खानेपानी धारा जडान । श्रोत स्थानिय तह , खा.सिं तथा.ड.स.
१३. विपद्को बेलामा आकष्मिक सडक मर्मत गर्न हेवि इक्विपमेन्ट परीचालनको लागि अनुमानित रु २०,००,०००/ र अन्य निर्माणको लागि रु १८,००,०००/श्रोत आवश्यक भएको ।

परिच्छेद-४

कार्यान्वयन र पुनरावलोकन रणनीति

५.१. विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजनाको कार्यान्वयन

यसको कार्यान्वयन जिल्ला तथा स्थानीय तहका विषयगत क्षेत्रले तय गरेका प्रतिकार्य तथा पूर्व तयारी योजना बमोजिम हुनेछ ।

५.२. विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिकरण

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा हरेक वर्ष वार्षिक रुपमा नियमित अद्यावधिक गरिनेछ भने विपद परेको खण्डमा कुनै पनि विपदको प्रतिकार्य गरिसकेपछि प्रत्येक तीन महिनामा समीक्षा गरिने छ । हरेकनिकाय तथा विषयगत क्षेत्रले आ-आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत समीक्षा गरी अद्यावधिक गर्नेछन् ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

परिच्छेद-५

प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

६.१. प्रतिवेदन तथा सञ्चार

विपद् प्रतिकार्यको प्रतिवेदन तथा सञ्चार कार्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ मा उल्लेख भएको अनुसूची १६ अनुसार गरिनेछ। प्रतिवेदनको जानकारी सबै सरोकारवालाहरुलाई जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC)बाट उपलब्ध गराइनेछ। यसका लागि नियमित रुपमा र आपत्कालीन विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निर्देशनमासरोकार निकायहरु परिचालित हुनेछन् रघटना विवरण तयार गर्ने र त्यसलाई स्थानीय तथा केन्द्रिय तहमा प्रवाह गरिनेछ।

६.२. संस्थागत व्यवस्था

नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको कानूनी संरचनाको शुरुवात २०३९ सालमा जारी भएको दैवीप्रकोप उद्धार ऐन, २०३९ वाट भएको हो। यो ऐनले सरकारलाई विपद्को सामना गर्न तयार हुने र विपद्को समयमा प्रतिकार्य गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। यो ऐनले मुलुकको इतिहासमै पहिलो पटक विपद् व्यवस्थापनको लागि संस्थागत संरचनाको व्यवस्था गरेको छाविपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउ ज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न हाल विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको छ।

अनुसूची १

मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकाय तथा क्षेत्रगत अगुवा र सहयोगीको सूची र सम्पर्क नं.

क्र.स	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क फोन नं.	इमेल ठेगाना
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सल्यान	नेत्रप्रसादसुबेदी हरिश्चन्द्रशर्मा	प्रमुख जिल्ला अधिकारी स.प्र.जि.अ . (सूचना अधिकारी)	९८५७८४७७७७ ०८८५२०१३३ ९८५७८४४२२६	salyandao@gmail.com
२	जिल्ला समन्वय समिति	वेलाराम रावल असविर बुढाथोकी राजनघिमिरे	जि.स.स. प्रमुख जि.स.स उप प्रमुख जि.स. अधिकारी	९८५७८२२३२५ ९८८६८४००७ ९८५७८७७२२२	salyanddc@gmail.com
३	शारदा नगरपालिका	प्रकाश भण्डारी सुस्मिता सापकोटा सुनार ओम प्रकाश देवकोटा	प्रमुख उप प्रमुख प्र. प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८४५०१९ ९८५७८४५०२० ९८५७८३९१११	shaaradamun@gmail.com
४	बागचौर नगरपालिका	जनकराज गौतम सुम्निमा डि सि वोली हरिबहादुर कठायत	प्रमुख उप प्रमुख नि.प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८२२७२४ ९८६४८५७३६७ ९८६८०३३७४९	bagchaurmun@gmail.com
५	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	कर्ण बहादुर बुढाथोकी पुरुषेतम आचार्य गोकर्णपन्थी	प्रमुख उप प्रमुख प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८२२२०० ९८६९८७६२८१ ९८५७८४४५००	bangadkupindemun@gmail.com
६	कपुरकोट गा.पा.	दूर्गा प्रसाद पुन प्रकाश भण्डार	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष	९८५७८२२१७१ ९८६८६३६५०१	kapurkotruralmun073@gmail.com

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		दिनेशपौडेल	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८४४७००	
७	कुमाख गा.पा.	मन बहादुर बुढाथोकी लाल बहादुर रावत दिलिपकुमारसोनी	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०२१७२७ ९८४७८९२६३३ ९८५७८४४८०१	kumakh2073@gmail.com
८	दार्मा गा.पा	श्री निम बहादुर के.सी. जुना मल्ल रेशम वोली	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष नि. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९७४७०९३८८९ ९८२९८५४३५३ ९८५७८४४४६४	darmamun@gmail.com
९	छत्रेश्वरी गा.पा.	ओज बहादुर बुढाथोकी बुद्धा कुमारी खत्री गुरु प्रसाद योगी	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८२०८१२ ९८४७९९५४४१ ९८५७८४४४००	chhatreshworimun@gmail.com
१०	त्रिबेणी गा.पा.	खिम बहादुर रावत सिता खड्का पुन खुम बहादुर के.सी.	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८४४६०३ ९८५७८४४६०४ ९८५७८४४६००	trivenimunsayan@gmail.com
११	कालीमाटी गा.पा.	दान बहादुर खत्रि केसी सनसिल्ता वली हर्कबहादुरवली	अक्ष्यक्ष उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८४४३०३ ९८६७८४४३०२ ९८५७८४४३००	kalimatigaupalika@gmail.com
१२	शिद्धकुमाख गा.पा.	भरत कुमार गिरी राम बहादुर बस्नेत डिल्ली खड्का	अध्यक्ष उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५७८६५५०० ९८४८३४६०३६ ९८५७८५५००४	siddhakumakhmun@gmail.com
१३	ने.क.पा. एमाले	भिम बहादुर सेन	अध्यक्ष	९८५७८३६४०२	
१४	नेपाली कांग्रेस	केश बहादुर विष्ट	सभापति	९८५७८२२३२५	
१५.	सिद्धिबक्स गण	श्री कृष्ण चन्द्र ठकुल्ला	प्रमुख सेनानी	९८५७८७२२२२/ ०८२५२९०९०	bn-siddhibox@nepalarmy.mil.np
१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री केशरकुमारन्यौपाने श्री भवानी प्रसाद धमला	प्र.ना.उ. प्र.नि.	९८५७८४५५५५ ९८५७८५९७७७	
१७	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल सल्यान गुल्म	श्री यज्ञरथथापा	स.प्र.ना.उ.	९८५७८४५६६६ ०८८५२०४१५	salyangulmaapf111@gmail.com
१८	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	श्री चन्द्रकमलखड्का	प्र.अ.अ.	९८५७८४४७७७ ०८८५२००४३	nidsalyan@gmail.com
१९	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री यौवन प्रकाश श्रेष्ठ	सभापति	९८५७८२१२०६ ०८८५२०००४	nrcssalyan@gmail.com
२०	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	श्री रामनाथशर्मा	प्रमुख कोष नियन्त्रक	९८५७८२२०८२ ०८२५२००७६	salyan.dtco@fcgo.gov.np
२१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	श्री चोपलालबेलबासे	ईकाइ प्रमुख	९८५७८४४०४५ ०८८५२००१४९	salyan.deo@gmail.com
२२	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय	श्री डा. अर्जुन बुढा	नि. स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापक	९८५७८२०५८७ ०८८ ५२००८१	hosalyan2075@gmail.com
२३	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	श्री धिरेन्द्र भण्डारी	जि.नि.अ.	९८५७८२२१९० ०८८५२०१९०	deo.salyan@election.gov.np

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

२४	जिल्ला हुलाक कार्यालय	श्री चिन्तामणी रेग्मी	हु.अ.	९८५७८८००११ ०८८५२००११	dposln11@gmail.com
२५	डिभिजन वन कार्यालय	टेकबहादुररावल	नि. ड.व.अ.	९८५७८२२८१८ ०८८ ५२०००८	dfosal72@gmail.com
२६	ईलाका प्रशासन कार्यालय थारमारे, बागचौर	**घमण्डबहादुरभण्डारी**	कार्यालय प्रमुख	९८५७८४४१०६ ०८८४१२०३४	aaobagchaursalyan@gmail.com
२७	नेपाल टेलिकम	श्री प्रेमबहादुरभण्डारी	कार्यालय प्रमुख	९८५७८८५५५४ ०८८५२००४४	yudha.kc@ntc.net.np
२८	नापी कार्यालय	श्री सुरजबिष्ट	नापी अधिकृत	९८५७८४४०१० ०८८५२००१०	salyan@dos.gov.np
२९	मालपोत कार्यालय	श्री श्यामकृष्ण आचार्य	का.मु. मालपोत अधिकृत	९८५७८५२००२ ०८८५२०००२	salyan@dolma.gov.np
३०	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय	श्री **श्यामलाल खराल**	उ.अ.	९८५७८२४३१२ ०८८५२००१२	gharelusalyan@gmail.com
३१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	श्री दिनेश पौडेल	ई. केन्द्र प्रमुख	९८५७८२२९३० ०८८५२०३५९	salyan@nea.org.np
३२	कृषि विकास कार्यालय सल्यान	श्री महेशआचार्य	का. प्र.	९८५७८२२२५७ ०८८५२०१३०	daosalyan2081@gmail.com
३३	बनस्पति अनुसन्धान केन्द्र	डा. श्री मित्र पाठक	बैज्ञानिक अधिकृत	९८५७८६१२२३ ०८८४१००२८	punk6837@gmail.com
३४	खनेपानी सिचाइ तथा उर्जा विकास कार्यालय	**अनुपश्रेष्ठ**	का.प्र.	९८५७८५५००६ ०८८ ५२०१०८	mwidsdono.2@gmail.com
३५	नेपाल बैंक लिमिटेड	श्री गायत्री भट्टराई	प्रबन्धक	९८५७८४४५५३ ०८८ ५२०३३३	
३६	राष्ट्रिय बाणिज्य बैक	श्री हरिश्रेष्ठ	प्रबन्धक	९८५७८४४४४७	
३७	पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय	गोविन्द बहादुर महत	नि. कार्यालय प्रमुख	९८५७८२२८६२ ०८८ ५२०३८२	
३८	उद्योग वाणिज्य संघ	विरेन्द्र प्रकाश श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८४७८३५३६५	
३९	पत्रकार महासंघ	डिल्लीरावत	का. अध्यक्ष	९८६६८७१५१३	
४०	गैर सरकारी संस्था महासंघ	दिपेन्द्र शाही	अध्यक्ष	९८६६९३३६९८	
४१	वन उपभोक्ता महासंघ	पुरुषोत्तम भट्टराई	अध्यक्ष	९८६८०२९५२४	
४२	दलित विकास समाज	निम बहादुर नेपाली	अध्यक्ष	९८५७८२११८३	
४३	कान्तिपुर सामुदायिक अस्पताल श्रीनगर	रामकृष्ण रेग्मी	प्रमुख	९८५७८२२७८८	
४४	निर्माण व्यवसायी संघ	डम्वर सिं तिरुवा	उपाध्यक्ष	९८५७८२२६६७	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

अनुसूची २

सल्यान जिल्ला स्थित स्थानिय तहहरुमा विपद फोकलपर्सन कर्मचारीहरुको विवरण :

सि.नं.	स्थानिय पालिका	पद	नामथर	सम्पर्क नं.	कैफित
१	शारदा न.पा	ना.सु.	पदम बहादुर घर्ती	९८४७८८९२९८	
२	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.	कम्प्युटरअपरेटर	हिरालालटमटा	९८६६४३५६६८	
३	बागचौर न.पा.	खरिदार	लालबहादुर जि.सी.	९८४११९७६०४	
४	कुमाख गा.पा	कृषिस्नातक	संगमवली	९८६०१७९७०८	
५	सिद्धकुमाख गा.पा.	ना.सु.	कमल चन्द	९८५७८५५०२४	
६	कालिमाटी गा.पा	अधिकृत	यज्ञ बहादुर खत्री	९८४८१२९०२४	
७	दार्मा गा.पा.	अ.हे.ब.	घमण्डप्रकाशखड्का	९८६६८७१६६१	
८	कपुरकोट गा.पा.	गाउँप्रहरीहवल्दार	खड्केस्वरथापा	९८६८६२९६५६	
९	त्रिवेणी गा.पा.	अधिकृत	गणेश आचार्य	९८६८१५२२४४	
१०	छत्रेश्वरी गा.पा.	खा.पा.स.टे.	यामराज रावत	९८६८६०८९२८	

अनुसूची ३

आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) सल्यान लगाएत जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुमा रहेको खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीको विवरण :

१. जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) सल्यानमा रहेको सामग्रीहरु :

क्र.स.	विवरण	परिमाण	कैफियत
१	कम्प्यूटरडेष्कटप	१सेट	
२	कम्प्यूटरटेबल	१सेट	
३	घुम्नेकुर्सी	१पिस	
४	मल्टिपल्ग	२पिस	
५	एल.ई.डि.टि.भी.	१पिस	बेसाबुत
६	भि.एच.एफ.आईकमबेससेट	१सेट	
७	हैण्डसेट	२सेट	
८	हैण्डसेटब्याट	४पिस	
९	नोटिसबोर्ड	१वटा	
१०	White Bord	१पिस	
११	ईन्डेक्सफाइल	३वटा	
१२	टेलिफोनसेट	१वटा	
१३	प्लाष्टिककुर्चि	२पिस	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१४	प्रिन्टर	१वटा	
१५	टेबुल	२वटा	
१६	सिसासहितकोस्टीलदराज	१वटा	
क्रस.	सामाग्रीकोप्रयोजन	सामाग्रीकोनाम	संख्या
१	बाढी/पहिरोपिडितउद्दार/राहात	टेन्ट	५
२	बाढी /पहिरोपिडितउद्दार/राहत	त्रिपाल	४५
३	अग्निनियन्त्रण	बाल्टिन	१२५
४	बाढी/पहिरोपिडितउद्दार/राहात	जग	१४५
५	अग्निनियन्त्रण	त्रिपालप्लाष्टिक	६००मिटर
६	बाढी/पहिरोपिडितउद्दार/राहत	कम्बल	१११वटा
७		पि-फम	७रोल
८	अग्निनियन्त्रण	Fire Swatter	२४
९		Fire Rake	१३
१०		Fire Rake Hoe	१३
१		Fire Shovel	६
१२		Fire Axe Hoe	१२
१३		Fist Aid Kit	४
१४		Jump Suit Fire Flighting protecting cloth	२४
१५		Fire Boot Pair	१८
१६		Gloves pair	२०
१७		Helmet	२२
१८		Head Torch	१९
१९		Face Mask	१९
२०		Watter Bottle	२२
२१		Back pack	४
२२		Axw with Rubber Grow Grips	१४
२३		Crow Bar	१४
२४		Fire Blanket	१४
२५		Protable Shovel Rounded spade	१४
२६		pike	१४

२. बन डिभिजन कार्यालय सल्यानमा रहेका सामाग्रीहरु :

सि.नं.	सामाग्रीकोनाम	जि.प्र.का.सल्यानलेबुझिलिएकोपरिमाण	कार्यालयमामौजुदपरिमाण	कैफियत

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१	कालोबुटजुत्ता	१२	८	
२	Fire swatter	५	१५	
३	बेल्चा(shove)	०	३	
४	Five jump suif	०	१९	
५	Fire Raker	०	११	
६	Fire Axe and shoe	०	७	
७	Gloves	०	१०	
८	Water Back Pack	०	१	
९	Water Bottle	०	७	
१०	हेलमेट	०	१८	

३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, आश्रित गुल्म सल्यानमा रहेको सामग्रीहरु :

सि.नं.	सामाग्रीकोबिवरण	संख्या	अवस्था		मर्मततथाखरिदगरिएकोबिवरण	कै.
			साबुत	बेसाबुत		
१.	सावेल	9थान	८ साबुत	1		
२.	बन्चरो	1थान	साबुत	-		
३.	फरुवा	1थान	साबुत	-		
४.	Axe HOE	१थान	साबुत	-		
५.	FRIST AID KIT	२थान	साबुत	-		
६.	HELMATE	१६थान	साबुत	-		
७.	WATER BOTTLE	१७थान	साबुत			
८.	BACK PACK PUMP	१थान	साबुत	-		
९.	Rappelling Mitten bela Brand	3जोर	साबुत	-		
१०.	Auto Lock Carabineer	२ थान	साबुत	-		
११.	Figure 8 Carabineer	२ थान	साबुत	-		
१२.	Seat Harness	१थान	साबुत	-		
१३.	Life Jacket	५थान	साबुत	-		
१४.	Bela Slings 18 MM x 150CM	०थान	साबुत	-		
१५.	Fire Swatter	६थान	साबुत	-		
१६.	Fire Roke	४थान	साबुत	-		
१७.	Dead Body Management Bag	१थान	साबुत			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१८.	Rescue Torch Light dt 6000a	२ थान				
१९.	Throw Bag	१थान				
२०.	Fire Blanket SRI Brand 4x6 Feet	२ थान				
२१.	6 KG SRI Brand ABC Stored Pressure Type Fire Extinguishers	२ थान				
२२.	Rescue Rope Static bela brand	१०० मि.				
२३.	Rescue Rope Dynamic bela brand	१०० मि.				
२४.	Helmet Mercury Group	३ थान				
२५.	FIRE EXTINGUISHER BALL	२थान				
२६.	Tube	२थान				

४. सिद्धिबक्स गणमा भएका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरुको विवरण :

क.स.	सामग्रीको नाम	परिमाण			श्रोत		कैफियत
		साबुत	वेसावुत	जम्मा	खरिद	संघसंस्था बाट प्राप्त	
१	FIRE PROOF BOOT	१	-	१			
२	WATER PROOF LIFE JACKET	५	-	५			
३	RUBBER TUBE	१	-	१			
४	LIFE BUOY	२	-	२			
५	ROTARY RESCUE SAW (GASOLINE/ELECTRIC)	१	-	१			
६	ROTARY RESCUE SAW FOR CONCRETE CUTTING BLADE	१	-	१			
७	ROTARY RESCUE SAW FORMETAL CUTTING BLADE	१	-	१			
८	RECIPROCATING SAW BLADE (METAL)	१	-	१			
९	RECIPROCATING SAW REPLACEMENT BLADES(WOOD)	१	-	१			
१०	CHAIN SAW, GAS OR ELECTRIC, 18- INCH	१	-	१			
११	ROTARY HAMMER DRILL (6 KG CAPACITY)	१	-	१			
१२	PICK POINT PRAY BARS(60)INCH	१	-	१			
१३	CROWBAR (60 CM)	२	-	२			
१४	SHOVEL ROUNDED OR SPADE	१	-	१		नेपाली सेना	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१५	BOLT CUTTER (24/42 INCH)	१	-	१	
१६	CRESCENT WRENCH	१	-	१	
१७	CARPENTER SQUARE 30 CM MIN	१	-	१	
१८	CARPENTER HAND SAW (60 CM BLADE)	२	-	२	
१९	BULL DOG GRIP	१	-	१	
२०	WORKING GLOVES	१	-	१	
२१	CARABINER	४	-	४	
२२	KERNMANTLE ROPE (25 M* 13 M)	१	-	१	
२३	STATIC ROPE (100 M)	१	-	१	
२४	DYNAMIC ROPE (100 M)	१	-	१	
२५	WEBBING KIT	१	-	१	
२६	EYE PROTECTION	३	-	३	
२७	KNEE PAD	२	-	२	
२८	HARD KNEENCLE GLOVES	४	-	४	
२९	FIRE FIGHTING HELMET WITH FACE SHIELD	१	-	१	
३०	FIRE PROXIMITY SUIT	१	-	१	
३१	FLASH HOOD	१	-	१	
३२	SAFETY HELMET WITH HEAD LAMP	१	-	१	
३३	HARNESS	१	-	१	
३४	DUST MASK	१	-	१	
३५	THROW BAG	१	-	१	
३६	EAR PROTECTION	१	-	१	
३७	SAFETY HELMET (WORKING)	२	-	२	
३८	PITTON HAMMER	१	-	१	
३९	Life Line Rope 100 Meter	१	-	१	
४०	Water Helmet	१	-	१	
४१	WATER RESCUE WHISTLE	१	-	१	
४२	FOLDING STRETCHER	१	-	१	
४३	FIRE BEATER	२	-	२	
४४	EXFIL SAR BACK COUNTRY HELMET	१	-	१	
४५	मुस्ताङ्गयुनिभर्सलफमभेष्ट	१	-	१	
४६	ओमेगाक्याराविनाद्दटनको	१	-	१	
४७	Safe Guard	5	-	5	
४८	Helmet with viser	५	-	५	
४९	Elbow knee self Protection	4	-	4	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

५०	ग्यासमाक्स	-	2	2			
५१	ब्याटन	4	6	10			
५२	हेल्मेट	५	-	५		जिल्ला विपद् तथा उद्धार समिति	
५३	आल्मुनियमभर्‍याङ्ग	१	-	१			
५४	सावेल	५	-	५			
५५	क्रोवार	२	-	२			
५६	रकयारावाईनर	३	-	३			
५७	म्याट्रेश	२	-	२			
५८	वञ्चरो	१	-	१			
५९	ह्याम्वर	१	-	१			
६०	फोल्डिङ्गस्ट्रेचर	१	-	१			
६१	त्रिपाल	३	-	३			
६२	डाईनामिकडोरी	-	१००	१००			
६३	र्‍याप्लिङ्गडोरी		२००	२००			
६४	फोकसटर्च	३	१	४			
६५	गैति (पिक)	२	-	२			
६६	जेटसुटर	२	-	२			
६७	स्वाट्टर	१०	-	१०			
६८	प्राथमिकउपचारकिट	१	-	१			
६९	टिनकोवाक्सा	१	-	१			
७०	Fire Swatter	४	-	४		जिल्ला वन कार्यालय	
७१	Fire Rake	४	-	४			
७२	Jump Swit	४	-	४			
७३	First Aid Kit	१	-	१			
७४	Gloves Pair	2	-	2			
७५	Helmet	४	-	४			
७६	Head Tourch	३	१	४			
७७	Water Bottle	४	-	४			
७८	Face Mask	४	-	४			
७९	Fire Swatter	५	१	६			
८०	Fire Rock	३	-	३			
८१	Jump Swit	१०	-	१०			
८२	First Aid Kit	१	-	१			
८३	Gloves Pair	६	-	६			
८४	Helmet	६	-	६			
८५	Head Tourch	६	-	६			
८६	Watter Bottle	९	-	९			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

८७	Face Mask	६	-	६			
८९	कम्बल	२	-	२			
९०	चटईगुन्द्री	२	-	२			
९१	डेक्चीठुलो	१	-	१			
९२	डेक्चीसानो	१	-	१			
९३	गिलास	१	-	१			
९४	डाडुपन्यु	१	-	१			
९५	कटौरा	१	-	१			
९६	थालस्टिल	२	-	२			
९७	ब्याल्चा	१	-	१			
९८	गैटी	१	-	१			
९९	फरुवा	१	-	१			
१००	सब्बल	१	-	१			
१०१	खर्वा	१	-	१			
१०२	डोरी	२	-	२		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
१०३	त्रिपाल	१	-	१			
१०४	बन्चरो	१	-	१			
१०५	घन	१	-	१			
१०६	फल्डिङ्गलेडर	१	-	१			
१०७	लेडररोप	३०	-	३०			
१०८	Death Body Management Bag	८	-	८			
१०९	Fire Extingisher Ball	4	-	4			
११०	Fire Swatter	६	-	६			
१११	Fire Rake	४	-	४			
११२	Fire Rake Hoe	३	-	३			
११३	Shovel	३	-	३			
११४	Fire Axe Hoe	१	-	१			
११५	Fire Aid Kit	१	-	१			
११६	Jump Suit (Fire Fighting Cloth)	१०	-	१०			
११७	Sockf	१०	-	१०			
११८	Helmet	१०	-	१०			
११९	Head Tourch	१०	-	१०			
१२०	Face Mask	१०	-	१०			
१२१	Watter Bottle	१०	-	१०			
१२२	Back Pack Pump (10L.)	१	-	१			
१२३	Fire Boot	६	-	६			
१२४	त्रिपाल	70	-	70			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१२५	म्याट्रेस	6	-	6			
१२६	पि.पि.ई.	16	-	16			
१२७	Bandage	2	-	2			
१२९	क्याराविना	4	-	4			
१३०	निप्याड	2	-	2			
१३१	लाईफज्याकेट	1	-	1			
१३२	सेफ्टीसुज	1	-	1			
१३३	Z Suiter	1	-	1			
१३४	कभरसहितकोम्याट	2	-	2			
१३५	स्लिपिङ्गव्याग	1	-	1		प्रदेश सरकार	
१३६	चाईनिजपाल	2	-	2			
१३७	बकेट	1	-	1			
१३८	फाईबरसिरक	5	-	5			
१३९	ह्याण्डपम्प	1	-	1			
१४०	सेफ्टीहेलमेट	2	-	2			
१४१	फुटपम्प	1	-	1			
१४२	रेनसुट	2	-	2			
१४३	Mountain Rope 90 Meter	2	-	2	आन्तरिक खरिद		
१४४	Water Proof Life Jacket	4	-	4			
१४५	Seat Harness	2	-	2			
१४६	Chest Harness	2	-	2			
१४७	क्याराविना	१२	-	१२			
१४८	Figure 8	2	-	2			
१४९	Zummer	2	-	2			
१५०	Fire Beat	3	-	3			
१५१	Fire Axe	2	-	2			
१५२	Stretcher	1	-	1			
१५३	घिर्नि	1	-	1			
१५४	Safety Helmet	12	-	12			
१५५	Z Suiter	3	-	3			
१५६	Medical Kit	414	-	414			

५. जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान र मातहत कार्यालयहरुमा भएका विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरुको विवरण :

क्र.स.	सामाग्रीकोनाम	संख्या
१	**Fire Extinguisher Ball**	८
२	**Fire Extinguisher**	२२

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३	सर्चलाईट	१०
४	हेडलाईट	३६
५	First aid kit box	८
६	सेफ्टीहेल्मेट	६८
७	सेफ्टीबेल्ट	१०
८	गमबुट	२६ जोर
९	फलामकोबाल्टिन	३१
१०	साबेल	३४
१	हतौडा	२
१२	घन	७
१३	बेल्चा	४४
१४	गैटी	५६
१५	बन्चरो	१०
१६	फरुवा	१५
१७	कोदालो	१५
१८	स्ट्रेचर	३२
१९	वाटरप्रुफलाईफज्याकेट	४४
२०	लाईनडोरी	१४००मी.
२१	ट्यूबब्यारीङ	४
२२	Chain saw (Mikita)	१
२३	सिढी (भर्‍याङ) ४०फिटको	१
२४	पानीबर्षादी	१०
२५	हातेग्रेण्डरमेसिनरचक्का	१,७
२६	आरी	४

६. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सल्यानमा भएका विपद् व्यवस्थापन तथा राहत सामग्रीहरुको विवरण :

क्रस.	सामाग्रीकोनाम	संख्या
१	एम्बुलेन्स	१
२	कम्बल	२५७
३	भाडाकुडा	१८६ थान
४	साडिधोति	१८२ थान
५	डोरी	५७ थान

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

६	बोरा	५७ थान
७	मृतकराखेबोरा	१० थान
८	स्ट्रेचर	२३ थान

७. सल्यान जिल्ला स्थित स्थानिय तहहरुमा रहेका विपद् व्यवस्थापन तथा राहत सामग्रीहरुको विवरण :

क्रस.	स्थानियतह	सामाग्रीकोनाम	संख्या
१	बनगाडकुपिण्डे नगरपालिका	व्याकुलोडर	१
		टिप्पर	१
		एम्बुलेन्स	२
		ब्यल्चा	५
		सब्बल	३
		बोट	३ थान
		लाइफज्याकेट	२०थान
		गैती	३
		हेल्मेट	१२
२	कपुरकोट गाउँपालिका	ट्याक्टर	१
		व्याकुलोडर	१
		पानिट्याङ्कर	१
		सब्बल	४०
		बेल्चा	११९
		गैती	१३८
		घन	१६
		स्ट्रेचर	१९
		Fire Extinguisher	१५
		सेफ्टिहेल्मेट	७७
		रेस्क्युग्लोव	७०
		गमबुट	२४
		फायरब्लाङ्केट	१४
		टारपालिङ्ग	२५
		रेस्क्युरोप	६
		एनोमिकरोप	१

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		क्याराविना	१०
		फुलवडीहार्डनेस	५
		थ्रो-ब्याग	१०
		एम्बुलेन्स	१
		कृषिएम्बुलेन्स	१
		रुन्तिलेकहेलिप्याड	१
३	छत्रेश्वरी गाउपालिका	एम्बुलेन्स	३
		टिप्पर	१
		ब्याकलोडर	२
		स्काभेटर	२
		टिनकोबाल्टी	११ थान
		माईक	२ थान
		झोला	४
		कुंडी	२
		किटब्याग	२
		डोरी	२
		सेफ्टीटोपी	११
		गैटि	२
		बेल्चा	३
		साबेल	३
		सेफ्टीबूट	१०
		पन्जा	१०
		रेनकोट	१
		एप्रोंन	९
		मस्क	९
		हेक्साब्लेड	४
		टर्चलाइट	७
4	कुमाख गाउपालिका	त्रिपाल	५ थान
		JCB	१
		एम्बुलेन्स	१
		स्ट्रेचर	६
		झोला	४
		गैती	७
		कोदाली	८
		फरुवा	५
		पाइप	६

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
	सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन,सूचना तथा जनचेतनामूलक सन्देशहरु प्रसारण,अभिलेख तथा प्रतिवेदन गर्ने ।	पूर्वतयारी कार्ययोजना	तालीम	
पहिलो हप्ता	DDMC बैठक, सरोकारवालाहरुसँग बैठक, प्रकोपको जानकारी,जिम्मेवारी बाँडफाँड, अत्यावश्यकीय तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन,सूचना तथा जनचेतनामूलक सन्देशहरु प्रसारण,अभिलेख तथा प्रतिवेदन गर्ने ।	मौजुदा औषधि, तालीम प्राप्त जनशक्ति, समन्वय, स्रोतको पहिचान,पूर्वतयारी कार्ययोजना	तालीम एवम् सूचना प्रवाह	स्वा. से.का.
पहिलो महिना	DDMCबैठक, सरोकारहरुसँग बैठक, प्रकोप नियन्त्रणको समीक्षा,अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान, सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरु प्रसारण, समन्वय,अभिलेख तथा प्रतिवेदन गर्ने ।	मौजुदा औषधि तालीम प्राप्त जनशक्ति, समन्वय स्रोतको पहिचान, पूर्वतयारी कार्ययोजना, समन्वय गर्ने ।	तालीम	स्वा. से.का.
दोस्रो महिना	सरोकारवालाहरुसँग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा, सूचना तथा जनचेतनामूलक सन्देशहरु प्रसारण र समन्वय गर्ने ।	पूर्वतयारी कार्ययोजना र समन्वय ।	–	स्वा. से.का.
तेस्रो महिना	पूर्वतयारी कार्य योजनाको समीक्षा, सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरु प्रसारण गर्ने ।	पूर्वतयारी कार्ययोजना र समन्वय ।	–	स्वा. से.का.
सो भन्दा बढी	पूर्व तयारी कार्य योजनाको, परिमार्जन तथा संशोधन, सूचना तथा जनचेतनामूलक सन्देशहरु प्रसारण गर्ने ।	पूर्वतयारी कार्ययोजना र समन्वय ।	–	स्वा. से.का.
जम्मा				

आपतकालीन अवस्था र महामारीको व्यवस्थापनमा चाहिने बजेट

क स	विवरण:	चाहिने बजेट रु.	हाल उपलब्ध बजेट रु.	नपुग बजेट रु.
१	चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	५,००,०००।		
२	औषधि उपकरण, पोषण	३५,००,०००।		
३	जन चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	५,००,०००।		
४	यातायात तथा ढुवानी	५,००,०००।		
५	क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	७,००,०००।		
	जम्मा	**५७,००,०००।**		

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३.१.७ संरक्षण

विषयगत क्षेत्रको नाम : संरक्षण
मुख्य विपद्को किसिम : पहिरो, बाढी र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सल्यान

अनुमानित अवस्था:प्रभावित हुन सक्ने परिवार तथा जनसंख्या:१५०० परिवारका ८००० जनसंख्या रहने छ ।

रणनीति :

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, तथा प्रतिकार्यका लागि समन्वय संयन्त्र तयार गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आपतकालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, उत्पीडन, शोषण, दुर्व्यवहार जस्ता जोखिमहरुलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरुको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरुका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरुमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- बालमैत्री ठाउँमा मनोसामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरण तयार गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका तथा महिलाहरुमा हुन वा हुन सक्ने यौन दुर्व्यबहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।
- विपद् प्रतिकार्यको एकीकृत पद्धतिभित्र रही सरकारी तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरुबीच सहकार्य गर्ने ।

विपद् प्रतिकार्य योजना

विपद घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको बैठक बोलाउने र तयारी समूहका सदस्यहरुलाई प्रभावित क्षेत्रमा संरक्षणको अवस्था पहिचानको लागि परिचालन गर्ने । संरक्षण अवस्थाको पहिचानको लागि सम्बन्धित संस्था तथा निकायमा सम्पर्क र सम्बन्ध स्थापना गर्ने ।	कार्यालय तथा संस्थाका सदस्यहरुलाई संरक्षण अभिमुखीकरणप्रभावित पालिका सदस्यहरुमा संरक्षण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम तथा संरक्षणकोअवस्था पहिचान गर्नको लागि चेकलिष्ट तयार गर्ने । तत्काल परिचालनको लागि तयारी समूह गठन गर्ने । संरक्षण क्षेत्रका सवै निकायहरुको सम्पर्क ब्यक्तिहरुको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नं इत्यादी तयारी	तयारी समूह गठन गरिएको छैन । चेकलिष्ट तयारी छतर अभिमुखीकरण गरिएको छैन । अभिमुखीकरण सञ्चालनको लागि आवश्यक स्रोतको अभाव छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघ संस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३००००।००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपदपश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
	सूचना संकलन तथा अवस्थाको प्रतिवेदन ।	खोज तथा उद्धारको लागि खटिने टोलीलाई Dos and Don't dos को बारेमा अभिमुखीकरण ।	अभिमुखीकरण गरिसकिएको	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल ।	
	शान्ति सुरक्षालाई कायम राख्नको लागि आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	सञ्चारको उपयुक्त संयन्त्रको स्थापना ।	विपदको वेलामा गरिने संरचना र संयन्त्रको व्यवस्था स्पष्ट रहेको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय ।	३५००००।०
	प्रभावितहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने ।	खोज तथा उद्धारको लागि आवश्यक औजारहरुको व्यवस्था	केही अपर्याप्त रहेको।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय ।	३,०००००।००
	राहत सहयोग सामग्रीहरु वितरणको लागि आवश्यक पर्ने व्यवस्थाको तयारी गर्ने	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरुसँग समन्वय बैठक गर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय ।	५०,०००।००
	क्षेत्रगत सदस्यहरुसँग वैठक तथा अन्य मानवीय संघ संस्थाहरु सँग समन्वय ।	आवधिक बैठक गर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय ।	५०,०००।००
	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाइ व्यवस्थित र थप सक्रिय बनाउने ।	आवधिक बैठक गर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय ।	१५००००।००
पहिलो दिन	सुरक्षा निकायहरुबीच आपसी समन्वय गर्ने ।	विपद् व्यवस्थापन कार्य सम्बन्धी अभ्यास (Command Post/ Live Exercise/ Rescue)हरु गराई फौजलाई तयारी राख्ने । प्रभावित इलाकाको उपयुक्त स्थानमा हेलिप्याड साथै LZ/DZतयार गर्ने । प्रभावित स्थान सम्म जाने मुख्य तथा वैकल्पिक मार्गहरु पहिचान गर्ने ।			*खोज तथा उद्धार समाग्री ने.रु. ३२,००,०००।०० र खोज तथा उद्धार समाग्री परिचालनको लागि ने. रु. ६,००,०००।००*

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
		अवस्थामा राख्ने ।			
दोश्रो दिन	संरक्षण समितिको बैठक बस्ने र संरक्षण समूहको सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने र घटना लेखाजोखाका लागि श्रोत साधन र मानवीय श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।	सबै विषयगत समूहको सम्पर्क विवरण तयारी, मिटिङ्ग तालिका तयारीर श्रोत नक्शांकन त्यार गर्ने ।	सम्पर्क विवरण तयारी छ । बैठक तालिका तयार गरिएको छैन। श्रोत साधन र मानवीय श्रोतको पहिंचान तथा नक्शांकन गरिएको छैन।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा संघ संस्था र सहयोगी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३००००।००
पहिलो हप्ता	अन्य क्षेत्र (Cluster) का टोलीहरूसँग मिली प्रभावित क्षेत्रको सर्वेक्षणमा सहभागी हुने र प्रतिवेदन तयार पार्ने । क. प्रभावित क्षेत्रको सर्वेक्षणको लागि क्षेत्रका सदस्यहरुको छनौट गर्ने र चेकलिष्टको वारेमा अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने । ख. सर्वेक्षणमा सहभागी हुने र चेकलिष्ट अनुसार अनुगमन गर्ने । ग. सर्वेक्षणमा सहभागीहुने सदस्यहरुले चेकलिष्टको आधारमा संरक्षणका Issueहरुलाई समेटी प्रतिवेदन तयार गर्ने । घ. प्राप्त निष्कर्ष क्षेत्रका सदस्यहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई जानकारीका लागि उपलब्ध गराउने । ङ प्रतिवेदनमा	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा : क. प्रारम्भिक लेखाजोखाका लागि व्यक्तिहरूको नामावली तयार पार्नका लागि टोलीका सदस्यहरूको पहिचान गर्ने । ख. सार्वजनिकसुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने तथा जिल्ला/स्थानीय तहहरुको नक्साको व्यवस्था गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रको सर्वेक्षणका लागि ब्यक्तिहरु तोक्न बाँकी रहेको छ । तथ्याङ्क विश्लेषण सम्पर्क ब्यक्ति तोकिएको छैन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा संघ संस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	४००००। ८०,०००। १००००। २५०००।००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
	उल्लेखितसवालहरुलाई उचित रुपमा समाधानको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरुसँग समन्वय गर्ने ।				
पहिलो महिना	जोखिममा रहेका समूहहरूको पहिचान लगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोगका लागि सम्बन्धित क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने तथा आवश्यक व्यवस्था गर्ने/गराउने क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको लागि आवश्यक पोषणयुक्त खाना र लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने । ख. सुत्केरी र ६ महिना सम्मका बच्चाका आमाहरु तथा गर्भवती महिलाहरुको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । ग. परिवारबाट विछोडिएका बाल वालिकाहरुलाई वाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । घ. लैङ्गीकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ङ. संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्धवृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।	विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौज्दातको तथ्याङ्क संकलन गर्ने । बाल आश्रय गृहको नक्शांकन गर्ने । महिला पुर्नस्थापनागृहको व्यवस्था गर्ने । अपांग तथा वृद्धवृद्धाको लागि पुनंर्स्थापना गृहको व्यवस्था मिलाउने । परामर्शकर्ताहरुको पहिचान गर्ने । अपुग सामग्री (gaps)को पहिचान गर्ने ।	उपलब्ध मौज्दातको तथ्याङ्क संकलनको लागि टिम गठन गरिएको छैन । बाल आश्रय गृहको पहिंचान भएको छैन । महिला पुनंर्स्थापना गृह व्यवस्था छैन । अपाङ्ग तथा वृद्धवृद्धाहरुको पुनंर्स्थापना केन्द्र छैन । परामर्शकर्ताहरुको अभाव छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक शाखा संघ संस्था र सहयोगी: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५०००००।००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

विपद घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
	च. प्रभावित महिला, बालबालिका तथा वृद्धवृद्धाहरुलाई निरन्तर मनोसामाजिक परामर्श दिने ।				
दोश्रो महिना	स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण क. प्रतिवेदनको आधारमा संरक्षणसंम्बन्धीआवश्यकताको विश्लेषण । ख.आवश्यकताको आधारमा कार्ययोजना निर्माण, उपलब्ध स्रोतको समीक्षा र आवश्यक स्रोतको खोजी गर्ने । ग. कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि सम्वन्धित क्षेत्रहरुसँग समन्वय गर्ने । घ. मानवीय सहयोगको निरन्तर अनुगमन तथा पैरवी गर्ने ।	पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा समन्वय बैठक पूर्वतयारी तथा अन्य Cluster सँग समन्वय बैठक गरी गतिविधिहरूको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	बैठकको तालिका तयारी अवस्थामा छैन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा संघ संस्था र सहयोगी: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३०,०००।००
तेश्रो महिना	निरन्तर अनुगमन तथा पैरवी गर्ने ।	निरन्तर अनुगमनका लागि क्षेत्र र अनुगमन चेक लिष्ट पुनरावलोकन गर्ने ।	अनुगमन चेकलिष्ट पुनरावृति गर्न बाँकी छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा संघ संस्था र सहयोगी: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२००००
	जम्मा				५२६५०००।००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

कार्य तालिका		विपद् पर्नु अगाडि गरिने पूर्वतयारी कार्य	आवश्यकता (कति)	कहाँ	हालको अवस्था	मुख्यजिम्मेवार निकाय	बजेट
महिना	हप्ता						
वैशाख	तेस्रो	क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले, त्यस्तो परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक कति पटक गर्ने) कसले बोलाउने भन्ने बारेमा मन्जुर गर्ने ।	३ वटा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आवश्यकताअनुरुप बैठक बसेको	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा	५०,०००।-
	तेस्रो	ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धीगतिविधिकालागि सम्पर्क व्यक्तिको नामतथा सम्पर्क ठेगानासहितविभिन्ननिकायहरूको भूमिकातथाजिम्मेवारी परिभाषितगर्ने ।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	लिस्टको अपडेट गर्नुपर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकासशाखा	२५०००
	चौथो	संरक्षण समुहको लेखाजोखा गर्नका लागि छुट्टै Format तयार गर्ने	एक पटक	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	Format तयार गर्न बाँकी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा	५०,०००।-
	चौथो	१.जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार(Information collection tools)प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने । २.आधाररेखा(Baseline)सम्बन्धीजानकारी,तथ्याङ्क सङ्कलन एवम अद्यावधिक गर्ने ।	तालीमदिनुपर्ने १ वटा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आधारभुत सर्भेक्षण भएको	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	५०,०००।-
जेष्ठ	पहिलो	आधाररेखा (Baseline)जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन बाढी जान सक्ने स्थानीय तह सँग सम्बन्धित क्षेत्रगतजानकारी/तथ्याङ्क सार्वजनिक सुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा उपलब्धभएमा) जिल्ला/गापा.नपाको नक्सा र जिल्लाका विभिन्न निकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन			डाटा अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा	१,५०,०००।-

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

कार्य तालिका		विपद् पर्नु अगाडि गरिने पूर्वतयारी कार्य	आवश्यकता (कति)	कहाँ	हालको अवस्था	मुख्यजिम्मेवार निकाय	बजेट
महिना	हप्ता						
	दोस्रो	मनोविमर्श, लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा, अभिलेखीकरण, प्रतिवेदन आदिको लागि आवश्यक निर्देशिका, फर्म आदि तयार गर्ने । संरक्षण लेखाजोखाका लागि समुदायमा आधारित संरक्षण संयन्त्रहरुको क्षमता अभिबृद्धि तथा परिचालन आदी ।	एक पटक	जिल्लाका प्रभाबित स्थानीयतह	सबै छ, अपडेट गर्नुपर्ने ।	स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा र संघसस्थाहरु	५०,००,००।- २,००,०००।-
	तेस्रो	जिल्लाका संरक्षण समूहको क्षमता अभिवृद्धि	३० जना		आधारभूत तालीम	स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा र संघसस्थाहरु	४,००,०००।-
		जम्मा					**१४२५,०००।००**

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३.१.८ आपतकालीन शिक्षा

विषयगत क्षेत्रको नाम	:	आपतकालीन शिक्षा
मुख्य विपद्को किसिम	:	पहिरो, बाढी र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा	:	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, सल्यान
सम्पर्क व्यक्ति	:	चोपलालबेल्बासे
सम्पर्क नं.	:	९८५७८४४०४५

अनुमानित अवस्था:

सल्यान जिल्लामा सञ्चालन रहेका स्कुलहरुको भौतिक अवस्थालाई विश्लेषणात्मक चित्रण गर्दा कुल विद्यालय ३७७ मध्ये २१० विद्यालय पूर्ण रुपमा क्षति हुने देखिन्छ । जसमध्ये पहिरो तथा भूकम्पको चपेटामा परी प्रभावित हुन सक्ने अनुमानित २१० स्कुलका१५०० विद्यार्थीहरु हुनेछन् ।

रणनीति :

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकाहरु तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाकोनिरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्धगराउन नेपाल सरकार, स्थानीय तह तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपतकालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (Cluster members)तथा साझेदार निकायका बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूननतम मापदण्ड :

१. प्रभावित बालबालिकाहरुलाई वितरण गरिने शैक्षिक सहयोग सामग्रीमा न्यूनतम निम्न सामग्रीहरु समावेश गरीएको हुनेछ:-

आधारभूत माध्यमिक तहका लागि

क. स्कुल झोला थान	१
ख. स्कुल पोशाक सेट	२ सेट
ग. कापी	१ दर्जन (रु.८० प्रति गोटा)
घ. ज्योमेट्री बक्स थान	१
ङ. पेन्सिल बट्टा	१ (इरेजर र कटर सहित)
च.पाठ्यपुस्तक सेट	१ सेट
छ पोशाक सिलाइ	रु.१०००

नोट : उल्लेखित सामग्रीको एकमुष्ठ रकम रु ७०००/- लाग्ने छ ।

माध्यमिक तहका लागि

क. स्कुल झोला थान	१
ख. स्कुल पोशाक सेट	२ सेट
ग. कापी	१ दर्जन (रु.८० प्रति गोटा)
घ. ज्योमेट्री बक्स थान	१
ङ. पेन्सिल बट्टा	१ (इरेजर र कटर सहित)
च.पाठ्यपुस्तक सेट	१ सेट
छ पोशाक सिलाइ	रु.१०००

नोट : उल्लेखित सामग्रीको एकमुष्ठ रकम रु ८५००/- लाग्ने छ ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	क्रियाकलाप	भौतिक लक्ष्य	समयावधी	प्रक्रिया	जिम्मेवार निकाय	बजेट (ने.रु.)	उपलब्धी सूचक
१	प्रवोधीकरण	१ पटक	जेष्ठ मसान्त सम्म	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइले बैठकमा प्रबोधीकरण गराउने	जि.शि.वि.तथा स.ई संयोजक	१५,०००.००	सबै स्टाफको क्षमता विकास हुने
२	Contigency Plan, form अद्यावधिक गर्ने,	१ पटक	जेष्ठ मसान्त सम्म	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट	जि.शि.वि.तथा स.ई संयोजक	१०००००.००	अद्यावधिक हुने
३	अनुगमन (जिल्ला बैठक) स्रोत व्यक्ति	१ पटक	त्रैमासिक रुपमा गर्ने	तथ्याङ्क फारम वितरण गरी र क्षमता विकास गराउने	जि.शि.वि.तथा स.ई संयोजक र स्थानीय तहका शिक्षा शाखा संयोजक	७५०००.००	तथ्याङ्क संकलन हुने
४	सहयोगी कार्यकर्तालाई आधारभूत,पूनर्ताजकी तालीम र अन्य बैठक गर्ने	१ पटक	जेष्ठ	जिल्ला स्रोतकेन्द्र र अन्य तालीममा जानकारी गराउने	सम्पर्क व्यक्ति,स्रोत व्यक्ति, प्र.अ.	७०००००.	सबै सरोकारवालाको क्षमता विकास हुने
५	शिक्षा क्लस्टर समन्वय बैठक	१ पटक	मासिक रुपमा गर्ने	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइले व्यवस्थापन गर्ने	सम्पर्क व्यक्ति	२५०००.	बैठक बसी आवश्यक निर्णय हुने
६	संचार सञ्जाल विकास गर्ने	१ पटक	जेष्ठ	सञ्जाल गठन र सम्पर्क स्थापना	सम्पर्क व्यक्ति र इकाई प्रमुख	१०,०००.	सञ्चार वृक्ष चार्ट तयार हुने
७	School/ECD kit boxखरिद	१ पटक	अषाढ	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट स्रोत व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा समूह	१५०००००.	सामग्री वितरण भएको हुने
						२४२५०००	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

२. प्रतिकार्य(Response)

क्र.स	क्रियाकलाप	*भौतिक लक्ष्य*	समयावधी	प्रक्रिया	जिम्मेवार निकाय	बजेट (ने.रु.)	जोखिमको किसिम	उपलब्धी सूचक
१	द्रूत लेखाजोखा गर्ने	*१ पटक*	घटना भएको सात दिन भित्रमा गर्ने	७ दिन भित्र तथ्याङ्क सङ्कलन गरिने	शिक्षा समूह	५००००.	समयमा डाटा सङ्कलन गर्नमा समस्या	तथ्याङ्क विश्लेषण हुने
२	School/ECD kit box वितरण	*१ पटक*	१५ दिन भित्रमा गर्ने	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट वितरण गरिने	शिक्षा समूह	१५००००.	समयमा सामग्री उपलब्ध हुन मा समस्या	सामग्री वितरण भएको हुने
३	TLC स्थापना गर्ने	*५ केन्द्र*	१५ दिन भित्रमा गर्ने	आवश्यकता अनुसार केन्द्र स्थापना गरिने	I/NGOs / DDMC	२००००००.	प्रभावित क्षेत्र सम्म ढुवानी गर्नमा समस्या	केन्द्र स्थापना हुने
	जम्मा					२२०००००.		

३.१.९ पुनःनिर्माण, पुनःस्थापना

विषयगत क्षेत्रको नाम : पुर्नःनिर्माण, पुनःस्थापना
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, पहिरो र भूकम्प
क्षेत्रगत अगुवा : पूर्वाधार विकास कार्यालय, सल्यान
सम्पर्क व्यक्ति : नवीनथापा
सम्पर्क नं. : ९८५७८४४२०१

अनुमानित अवस्थाः

पहिरो, आगलागी, बाढी र भूकम्प जस्ता विपद्बाट करिब २०,००० घरपरिवार प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरिएको छ । उल्लेखित संख्यामा मानवीय असर गर्ने र विपद् आएको अवस्थामा जिल्लाका विशेष गरेर बाढीबाट शारदा र बबई नदी किनार लगायत अन्य क्षेत्रका बस्तीहरुका घर र त्यहा पुग्ने बाटो, सडक, पुलपुलेसा, कलभर्ट, खानेपानी र विद्युत आदिमा नराम्रो असर पर्ने देखिन्छ । विगतका विपद्हरुबाट प्रभावित भएका परिवारहरुको तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा अस्थायी आवास सहयोग गर्नुपर्ने घरपरिवार ५००० लाई आधारमानी विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजना निर्माण गरिएको छ । यसका साथै अन्य सार्वजनिक पूर्वाधारहरु विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदिमा पनि असर पर्ने देखिन्छ

रणनीति :

- विपद् प्रभावित समुदायसम्म तत्काल राहत प्रतिकार्यका सहयोगहरुको सहज पहुँचको लागि पूर्वाधार विकास कार्यालय जस्ता सरोकारवाला निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- भौतिकपूर्वाधारहरुको पुनर्स्थापना/पुर्ननिर्माण गरी विपद्को अवस्थाबाट जनजीवन समान्य बनाउने र सार्वजनिक सेवालाई सुचारु गर्ने ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

कार्यान्वयन योजना सहिको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य :-

सि.नं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुल्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम आदी)	समय सीमा (कार्य तालिका)
१	पहिरो, बाढी र भूकम्पबाट सुरक्षित रहेका आपतकालीन अस्थाई आवास निर्माण गर्न सकिने स्थान पहिचान गर्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय	बैठक	बैशाख
२	सम्भावित विपद्बाट पूर्वाधार क्षति हुन सक्ने स्थानहरुको लागि मर्मतका सामग्री र औजारहरुको व्यवस्था गर्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय	बैठक	जेष्ठ
३	समुदायमा रहेका सुरक्षित खुल्ला स्थानहरुको पहिचान र संरक्षण गर्दै आपतकालीन उपयोग योजना तयार गर्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय, स्थानीय तह	बैठक कार्यशाला	फाल्गुन देखि आषाढ सम्म
४	विपद्मा आपतकालीन अस्थाई आवास र पूर्वाधार मर्मत तथा पुर्ननिर्माणको लागि आवश्यक सामग्रीहरुको आँकलन गरी सरकारी तथा गैर सरकारी संघसस्थाको पहलमा न्यूनतम आवश्यक आवास तयारी सामग्रीको उपलब्धता लेखाजोखा गर्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय, र रेडक्रस	बैठक कार्याशाला	फाल्गुन देखि आषाढ सम्म
५	उद्धार कार्यमा संलग्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको सञ्चार सम्पर्क सुनिश्चित गरी उद्धार सामग्री परिचालनमा सहजता ल्याउने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बैठक कार्याशाला	फाल्गुन देखि आषाढ सम्म

विपद् प्रतिकार्य योजना

विपद पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	विपद् प्रभावको सूचना, क्षेत्रको पहिचान स्थानीय स्वयंसेवकबाट सङ्कलन गर्ने ।	प्रभावित भएका क्षेत्रहरुमा स्थानीय तहसँग समन्वय गर्ने । सरोकारवालानिकायहरुसँग समावेशी कार्यदल गठन गर्ने ।	यातायात, संचार, विद्युत सेवाको अवरोध पुग्न सक्ने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय, स्थानीय तह, दूरसञ्चार, विद्युत आदि ।	१५०००.००
दोस्रो दिन	कहाँ के कति क्षति छ? सोको प्रारम्भिक आँकडा सङ्कलन गर्ने ।	स्थानीय तह र सरोकारवालाहरुसँगको प्रभावकारी समन्वय तथा स्रोत परिचालन गर्ने ।	तत्कालको लागि समयको अभाव रहने ।	पूर्वाधार विकास कार्यालय, स्थानीय तह	१५०००.००
तेस्रो दिन	अत्यावश्यक सेवाहरु (सञ्चार, विद्युत, यातायात) सुचारु गर्ने ।	सम्बन्धित निकायले आवश्यक जनशक्ति र सामग्री तयारी अवस्थामा राखी परिचालन गर्ने	साधनस्रोतको अभाव कानूनी र प्रक्रियागत कठिनाइ	पूर्वाधार विकास कार्यालयर सम्बन्धित स्थानीय तह	५००००।००

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थामा गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न नपुग श्रोत पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यकालागि अनुमानित लागत
पहिलो हप्ता	घटनास्थलमा टोली खटाई क्षतिको विवरण लिने र आपतकालीन व्यवस्थापनको व्यवस्था गर्ने।	क्षेत्रगत सदस्यहरुको बैठक बसी विश्लेषणको तयारी गर्ने।	तथ्याङ्क विश्लेषण गर्न समय लाग्ने	स्थानीय तह, पूर्वाधार विकास कार्यालय	५0000.00
	क्षति भएका सार्वजनिक संरचनाको लेखाजोखा गरी मर्मत गर्ने गराउने कार्यको लागत तयार गर्ने र मर्मत कार्य शुरु गर्ने।	मर्मत कार्यमा आवश्यक मौजुदा सामग्री र आर्थिक स्रोतको पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने।	साधनस्रोतको अभाव	स्थानीय तह, पूर्वाधार विकास कार्यालय	३५,00000.00
पहिलो महिना	DDMC बैठक र प्रतिकार्यको समीक्षा	क्षेत्रगत अगुवा र सरोकारवाला निकायसँगको समन्वय र बैठकको आयोजना गर्ने।		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	२0000.00
दोस्रो महिना	क्षति पुगेका भौतिक पूर्वाधार संरचनाहरुको पुन:निर्माण गर्ने र नियमित अनुगमन निरीक्षण गर्ने।	स्थानीय तहहरुबाट विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्थापन गर्ने	समन्वयमा कठिनाई	पूर्वाधार विकास कार्याल, जिल्ला समन्वय समिति र स्थानीय तह	२५,00000.00
तेस्रो वा सोभन्दा बढी	क्षति भएका संरचनाहरुलाई पुन:स्थापना तथा पुन:निर्माण सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिने।	आवश्यक बजेटको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गर्ने।	दक्ष जनशक्ति र स्रोत साधनमा कमी	पूर्वाधार विकास कार्यालय, जि.स.स र स्थानीय तह	
					६६00000.00

आपतकालीन आवासको लागि आवश्यक सामग्री र अनुमानित लागतको विवरण:

सि.नं.	सामग्रीको नाम	इकाई	परिणाम	अनुमानित रकम		उपलब्ध आवश्यक आवास सामग्री	खाडल	आवश्यक रकम (खाडल मात्रको)
				दर	रकम			
१	त्रिपाल	वटा	५00	२000	१000000	0	५00	२५,00,000
२	अन्य सामग्री	सेट	५00	७000	३५00000	0	५00	६0,00,000
आवश्यक कोष					१३५00000			८५00000
व्यवस्थापन खर्च कुल सामग्री खरिद रकमको १२.२५ प्रतिशत					१६५३७५0	-	-	१0४१२५0
जम्मा आपतकालीन आवास बजेट					१५१५३७५0	-	-	९५४१२५0

नेत्रप्रसाद सुवेदी
जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

५	दार्मा गाउपालिका	एम्बुलेन्स	१
		फरुवा	१
		वेल्चा	१
		घन	३
		ठेलागाडा	१ थान
		आरी	१
		फित्ता	२ थान
		सप्पल	१
		हथौडा	१
		कोदाली	२
		रेत	१
		गमबुट	१
६	शारदा नगरपालिका	fire extinggusher	४
		telesoopic ladder	१
		Fire blanket	२
		Eletric chain saw	१
		Rotery resue saw	१
		Boilt cutter	१
		Sefty vest	५
		Tin snip	१
		Crowbar	१
		Sledge hammar	१
		Protable fire pump	१
		recipprocating saw	१
		rotary hammar drill	१
		Genetor	१
		Haclsaw	१
		extension curd	१
		Coution tape	१
		protable structure	१
		First aid box	१
		Portable fuel tank	१
७	कालिमाटी गाउपालिका	लाईफज्याकेट	२०थान
		अग्निरक्षकपोषाक	१० थान

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		लेडर(भर्‍याङ)	२थान
		फायरलेडर	१ थान
		Fire extinguisher	३० थान
		हाते करौती/हाते आरी	१० थान
		गैती	१५ थान
		बन्चरो	१० थान
		बेल्चा	१५ थान
		सिरक/बल्याङ्केट	२० थान
		डसना	१५थान
		सिरानी	१०४ थान
		विफम (म्याट)	३ रोल (४०*३=१२० मिटर)
८	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	किटब्याग	२
		स्टिलबाल्टिन	११
		जेसिबि	१
		टर्चलाईट	७
		डोरी	२
		बेल्चा	३
		हेलमेट	११
		सेफ्टिज्याकेट	१०
		जुत्ता	१०
		सिठ्ठी	२
		पन्जा	१०
		एम्बुलेन्स	१
		माईक	२
		झोला	४
		झप्पल	३
		रेनकोट	१
		एप्रोन	९
		सेफ्टीमस्क	१

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		हेक्साब्लेड	४
		कैची	२
९	बागचौर नगरपालिका	झप्पल	१०
		बेल्चा	१२
		बाल्टी	५
		हेल्मेट	१४
		गैती	१४
		हम्मर	१०
१०	त्रिबेणीगाउँपालिका	थर्मलगन	१
		सिलिन्डर	९
		पल्सअक्सोमिटर	२०
		अक्सिजनकन्सट्रेटर	९
		पीपीईसेट	३
		Swatter	२०
		Rope	१०
		FireExtinguisher	१५
		Fire Extinguisher Bag Pack	४
		Head Light	5
		Cotton Jump Suit	5

अनुसूची ४

सल्यान जिल्ला स्थित विपद् पुर्व/पश्चात सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरणका लागि यकिन गरिएको खुल्ला स्थानहरुको विवरण :

स्थानिय तह	सि. नं.	स्थान	अ.क्षेत्रफल	बाटोको अवस्था	सदरमुकाम सम्मको दुरी	कै.
बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	१	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.१ देवस्थल प्रभाकर मा.बि.को प्राङ्गण	७२०० वर्ग मि.	पक्कि	४७ कि.मि.	
	२	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.६सुनौलि वनगार्ड क्याम्पसको प्राङ्गण	१६०००वर्ग मि.	पक्कि	५१कि.मि.	
	३	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.५शंखपिपल त्रि.ज.मा.बि.को प्राङ्गण	६०००वर्ग मि.	कच्चि	५४ कि.मि.	
	४	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.८ अधेंरी नवज्योति मा.बि.को प्राङ्गण	४१००वर्ग मि.	कच्चि	१८कि.मि.	
	५	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.१२माझखर्क	१८०० वर्ग	कच्चि	३६कि.मि.	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		सिद्धेश्वरी मा.बि.	मि.			
	६	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.३औलबेशी मुक्ति मा.बि.	५१००वर्ग मि.	कच्चि	६५कि.मि.	
	७	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.६ संग्राही कृष्ण मा.बि.	२५००वर्ग मि.	कच्चि	५७कि.मि.	
	८	बनगार्ड कुपिण्डे न.पा.जयतपानि प्रतिभा मा.बि.	२७००वर्ग मि.	कच्चि	१३कि.मि.	
	९					
कुमाख गाउपालिका	१०	वडा नं. १टाट्के	१२ रोपनि	कच्चि	३० कि.मि.	
	११	वडा नं. २ नेटा	६ रोपनि	कच्चि	२५ कि.मि.	
	१२	वडा नं.३ छिताटाकुरा	४ रोपनि	कच्चि	२४कि.मि.	
	१३	वडा नं.४ हारे	१२रोपनि	कच्चि	३२कि.मि.	
	१४	वडा नं.५वडा कार्यालयको प्राङ्गण	३रोपनि	कच्चि	३१कि.मि.	
	१५	वडा नं.७ महेन्द्र मा.बि.को प्राङ्गण	५रोपनी	कच्चि	२१कि.मि.	
	१६	वडा नं. ६ वडा कार्यालयको प्राङ्गण	५ रोपनि	कच्चि	२५कि.मि.	
कपुरकोट गाउपालिका	१७	पुरानो कालिका होल्डिङ सेन्टर	५ रो.	पक्कि	४२ कि.मि.	
	१८	वडा नं.५ ठुलो चौर	३० रो	कच्चि	४० कि.मि.	
	१९	वडा नं.५ तिन डाडा चौर	२०रो	कच्चि	४५ कि.मि.	
	२०	वडा नं.२ रुन्टिलेक चौर	४०रो	कच्चि	४७ कि.मि.	
	२१	वडा नं.४ घंईरी चौर	३०रो	कच्चि	४५कि.मि.	
	२२	वडा नं.४ मुलावारी चौर	१५रो	कच्चि	४८कि.मि.	
	२३	वडा नं.१दहवन चौर	२०रो	कच्चि	४९	
	२४	वडा नं.१हलहले चौर	२०रो	कच्चि	४८	
	२५	वडा नं. ६ सातामुल	२०रो	कच्चि	५५	
	२६	वडा नं.१ बाह्रथान चौर	२५रो	कच्चि	४९	
	२७	वडा नं.फलाटे खेलमैदान	१०रो	पक्कि	४२	
	२८	वडा नं.५जिवनज्योति मा.बि.को प्राङ्गण	१५ रो	कच्चि	४२	
	२९	वडा नं.४ने.रा.मा.बि.किमुचौरको प्राङ्गण	१२रो	कच्चि	४३	
	३०	वडा नं.३कालिका मा.बि.को प्राङ्गण	१०रो	कच्चि	४२	
	३१	वडा नं.१ विरेन्द्र मा.बि.गर्पाको प्राङ्गण	१०	कच्चि	४७	
	३२	वडा नं.६ भवानि मा.बि.छाँयानाथको प्राङ्गण	१५रो	कच्चि	५२	
	३३	वडा नं.२ गोठिवन हाटबजार	१५ रो	कच्चि	४६	
	३४	वडा नं.३ पाखापानि सामुदायिक	१२रो	कच्चि	४३	

सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

		बनको प्राङ्गण				
	३५	वडा नं.५जामुनेको चौर	२५रो	कच्चि	४८	
	३६	वडा नं.३ पानिबराल खेल मैदान	१५	कच्चि	४०	
बागचौर नगरपालिका	३७	जनकल्या स्कुलको फिल्ड	१६ रो	पक्कि	३२	
	३८	बालकल्यान मा.बि.को प्राङ्गण	१४रो	कच्चि	४०	
	३९	रातामाटा चौर	३०रो	कच्चि	३८	
छत्रेश्वरी गाउपालिका	४०	शंखमुल	३५० बर्ग मि.	पक्कि	१५	
	४१	भोटेचौर	३५ बर्ग मि.	पक्कि	१२	
	४२	लेखना चौर	७००बर्ग मि.	कच्चि	२५	
	४३	लामचौर	५०० बर्ग मि.	कच्चि	२१	
दार्मा गाउपालिका	४४	जनज्योति मा.बि.फारुलाचौर ३	१/२ बर्ग कि.मि.	कच्चि/पक्कि	६६	
	४५	सूर्योदय मा.बि.को फिल्ड दार्मा ६	१/२ बर्ग कि.मि.	कच्चि/पक्कि	६५	
शारदा नगरपालिका	४६	शिबजन उ.मा.वि. सितलपाटी १				
	४७	शिब जनक्याम्पस सितलपाटी १				
	४८	त्रिभुवनजन.मा.वि. लुहापिङ् २				
	४९	टुडिखेल/वालमन्दिर २				
	५०	नयाँबसपार्क ३				
	५१	पुरानोबसपार्क ४				
	५२	महेन्द्ररत्नमा.वि. पिपलनेटा				
	५३	दुलधारापोखरा ५				
	५४	रानीकोटपार्क ५				
	५५	ढारा ५				
	५६	खत्रीपोखरी ६				
	५७	बालशाखा मा.वि. मदमकाडाँ ६				
	५८	कालिकामा.वि. कजेरी ७				
	५९	त्रि.ज.मा.वि.मार्के ८				
	६०	दोभान -९				
	६१	वडा कार्यालय स्थल वडा नं.९				
	६२	सिद्ध प्रा.बि.मधाना -१०				
	६३	महेन्द्ररत्न मा.बि.हिवल्चा - ११				
	६४	शिव मा.बि.मुलडाँडात् - १२				

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

	६५	खेलमैदान रेशमज्युला -१२				
	६६	लक्ष्मि मा.बि.स्यानिखाल -१३				
	६७	Ncell टावर लेखटाकुरा -१३				
	६८	भगवति आ.बि.सल्यानचौर -१३				
	६९	वडा कार्यालय स्थल -१४				
	७०	लेखपोखरा भगवति पार्क मालनेटा — १४				
	७१	दुर्गा प्रा.बि.डाँडागाउँ -१५				
सिद्धकुमाख गाउपालिका	७२	नभएको				
कालिमाटी गाउपालिका	७३	कालिमाटी मेला क्षेत्र -३	२८ रो.	कच्चि	३२	
	७४	त्रिभुवन जनता मा.बि. १	७ रो.	कच्चि	१४	
	७५	शारदा जनकलेयान मा.बि. ३	१२ रो.	कच्चि	३३	
	७६	डिमिरे खोपकेन्द्र परिसर ४	१३ रो.	कच्चि	३८	
	७७	सृजनशिल मा.बि.झिगाने २	६ रो.	कच्चि	३७	
	७८	जनसेवा मा.बि. धाम ४	४ रो.	कच्चि	४४	
	७९	लक्ष्मी मा.बि. बालुवा ५	१० रो	कच्चि	५२	
	८०	सरस्वति आ.बि.सिमलपाखा ५	४ रो	कच्चि	५६	
	८१	जनता मा.बि.दमदुवाली ५	४ रो	कच्चि	६०	
	८२	ने.रा.मा.बि.काफलगेरी ६	६ रो	कच्चि	७२	
	८३	प्रभात आ.बि.जलजला ६	५ रो	कच्चि	८०	
	८४	गणेश आ.बि.स्वामिवास ७	४ रो	कच्चि	१२०	
	८५	ने.रा.आ.बि.घईयाबारी ७	८ रो	कच्चि	१२५	

अनुसूची ५

क) विभिन्न निकायसँग भएका विपद् प्रतिकार्य सम्वन्धी दक्ष जनशक्तिको विवरण :

क्र.स.	दक्ष जनशक्ति	स्वास्थ्य	नेपाल प्रहरी	नेपाली सेना	शसस्त्र प्रहरी बल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	दलित विकास समाज	जिल्ला प्रशासन कर्यालय	वन डिभिजन कार्यालय
१	प्राथमिक उपचारक प्रशिक्षक	डा.१५	०	४	१	५	३		
२	विपद् व्यवस्थापन	१०	१५	१०	१०	२	०		
३	खोज तथा उद्धार गर्नसक्ने (CADRE)	०		५०	१०	२	०		
४	पूर्व सूचना प्रणालीमा तालीम प्राप्त	०	०	३०		०	०		
५	स्वयंसेवक - प्रा.उ./खोज		०	२०	५	३३	०		

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

	तथा उद्धार								
६	राष्ट्रिय विपद् अनुक्रिया टोली NDRT सदस्य					१			
७	स्वंयसेवक व्यवस्थापन			३०	५	२५ जना			
८	रेडक्रस प्रचार प्रसार, सुरक्षित पहुँच र ट्रेसिङ्ग सेवा					५ जना			
९	समुदायको अगुवाईमा पूर्व सरसफाई प्रशिक्षक	५००		३०		२ जाना	५		
१०	रक्तदाता उत्प्रेरक प्रशिक्षक		८०	४१		१ जना	४		
११	कोभिड–१९संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यदल	१० स्थानिय		१५	५				
१२	शव व्यवस्थापनमा तालिम प्राप्त जनशक्ति	१		५२	२				
१३	अग्नि नियन्त्रणमा तालिम प्राप्त जनशक्ति		२५	८	१				५ जना आधारभूत तालिम

ख) प्रभावित ईलाकाहरुमा पर्ने सुरक्षा निकायका युनिटहरु :

नेपाली सेना सबुज गण, सल्यान

क्र.स.	यूनिटको नाम	दर्जा	यूनिट ईन्जार्चको नाम	सम्पर्क नं.	एरिया
१	सिमखर्क	प्रमुख सेनानी	कृष्ण चन्द्र ठकुल्ला	९८५७८७२२२२	
२	सुरक्षा पोष्ट सल्लीबजार	सह सेनानी	सौगात विष्ट	९८६७८१७४३८	

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

नेपाल प्रहरी :

सि.नं	प्रहरीयुनिटको नाम	कल साईन	दर्जा	कमाण्डरकोनाम/थर	कार्यालयको CUG	ब्यक्तिगत नं.
१	जि.प्र.का. सल्यान (RH)	H1	प्र.ना.उ.	केशर कुमारन्यौपाने	९८५७८४५५५५	९८५१२८१६१५
		H2	प्र.नि.	बाबुरामबस्नेत	९८५७८५९७७७	९८५१२८४४७१
		H3	प्र.नि.	रेशमबहादुर खत्री		९८४४८८८३८९
				प्रशासन	९८५७८९००३३	
				डिउटी अफिसर	९८५७८९०५०२	
२	इ.प्र. का.लुहाम (क)	12	प्र.नि.	बिरेन्द्रराज गुरुङ	९८५७८५००९०	९८५६०९०२६८
३	इ.प्र.का.थारमारे (क)	13	प्र.नि.	दाम प्रसादश्रेष्ठ	९८५७८४३००२	९८४९६८३६६५
४	इ.प्र.का.राँगेचौर (क)	14	प्र.नि.	धर्मेन्द्रखडका	९८५७८९०६२१	९८५८०९०८२०
५	इ.प्र.का.दार्मा(क)	15	प्र.स.नि.	मोहन देबजोशी	९८५७८९०६२३	९८४८१६९९५४
६	इ.प्र.का.दमाचौर (ख)	16	प्र.स.नि.	चन्द्र ब.सावद	९८५७८४४४१५	९८४८५५३१४४
७	इ.प्र.का.सिमखोली (ख)	17	प्र.स.नि.	कृष्णबहादुर शाह	९८५७८४३००३	९८६८२०३८८८
८	इ.प्र.का.देवस्थल (ख)	18	प्र.ना.नि.	धन बहादुरनेपाली		९८५७०९११८२
९	इ.प्र.का.कालिमाटी (ख)	19	प्र.ब.ना.नि.	मेघराज के.सी.	९८५७८५००८०	९८६८४०२४४५
१०	इ.प्र.का.सितलपाटी (ख)	20	प्र.स.नि.	नरेश सिहं ठकुरी	९८५७८७८१९०	९८६७३६४३३४
११	जि.ट्रा.प्र.का. सल्यान	T19	प्र.ब.ना.नि.	अशोककु.खड्का	९८५७८७८१६९	९८५८०३२९९८
१२	जिल्लाकारागार सल्यान	K	प्र.ना.नि.	रामधने मण्डल		९८४५३७५९५३
१३	[redacted]	21	प्र.ना.नि.	टंकेश्वर भट्टराई	९८५७८७८३३३	९८६८६०४६२५
१४	[redacted]	25	प्र.स.नि.	प्रकाशपरियार	९८५७८४४४१४	९८५७०४९१०८
१५	[redacted]	26	प्र.स.नि.	चन्द्र ब.हमाल	९८५७८५५५५४	९८६०६०३६४८
१६	[redacted]	27	प्र.स.नि.	शुक्र राजडाँगी	९८५७८७८०९५	९८६४९४३००४
१७	[redacted]	28	प्र.स.नि.	बिष्णुगोसाई	९८५७८५१३३३	९८४३१७६७७०
१८	[redacted]	29	प्र.स.नि.	किरण राना मगर	९८५७८९०६१८	९८४८१०८४६८
१९	अ.प्र.पोष्टखैराबाङ	30	प्र.ब.ह	कुल बहादुर घर्ती	९८५७८३००४३	९८४४८७८६०१
२०	अ.प्र.पोष्टस्यानिखाल	44	प्र.ब.ह.	प्रदिप कुमार चन्द	९८५७८९००३१	९८५८०६३०४९

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

२१	अ.प्र.पोष्टपोखरीडाँडा	31	प्र.ह.	हेमराज बुढाथोकी	९८५७८९००१४	९८६१६८०२९९
२२	अ.प्र.पोष्ट जयचौर	33	प्र.स.नि.	टेक बहादुरसुनार	९८५७८९००१५	९८४८०९२१६३
२३	अ.प्र.पोष्ट चोरपानी	34	प्र.स.नि.	नमराज थापा मगर	९८५७८४३००५	९८५७८९०१२४
२४	अ.प्र.पोष्ट पातिहाल्ना	35	प्र.स.नि.	खगेन्द्रबहादुर शाही	९८५७८४३००६	९८६९४८२८३५
२५	अ.प्र.पोष्ट नेटा बजार	36	प्र.स.नि.	पदम बहादुरवली	९८५७८९०६१९	९८६४९४३६९९
२६	अ.प्र.पोष्ट बाबियाचौर	37	प्र.स.नि.	अब्दुलकलाम खाँ	९८५७८९०६२०	९८६४७९२९८५
२७	अ.प्र.पोष्टढाकाडाम	38	प्र.ब.ह.	लक्ष्य प्रसाद रिजाल	९८५७८९०७००	९८४८१०२१६५
२८	अ. प्र.पोष्ट बालुवा	41	प्र.स.नि.	लक्ष्मिराज जोशी	९७४९२८००६२	९८४८४६१६४०
२९	अ.प्र.पोष्टरिम	50	प्र.स.नि.	शोभाराम चौधरी	९८५७८७८३३४	९७४६२३२९९९
३०	अ.प्र.पोष्ट बाफुखोला	60	प्र.स.नि.	लोकेन्द्रबहादुर शाही	९८५७८७८०९४	९८६४८०३७९०
३१	अ.प्र.पोष्टडाँडागाउ	P1	प्र.ह.	तेज बहादुरचौधरी	९८५७८३००४१	९८६८६१६३९८
३२	अ.प्र. बिटबागचौर		प्र.ब.ह.	शक्तिमानआले	९८५७८४३००९	९८६४८५१११८
३३	प्र.जि.अ.नि.गार्ड	CG	प्र.ह.	दिपकअधिकारी	-	९८६४५७९७८९
३४	जिल्लाअदालत सल्यान	AD	प्र.ह.	बसन्तचौधरी	-	९८४४८३६४३७
३५	जिल्लाअस्पताल	HS	प्र.स.ह.	डबलराजजोशी	९८५७८३००४२	९८६४७६५४३५

सशस्त्र प्रहरी बल गुल्म, सल्यान :

क्र.स	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालयको सम्पर्क नं.	व्यक्तिगत सम्पर्क नम्वर
१	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल आश्रित गुल्म सल्यान	स.प्र.ना.उ. यज्ञरथथापा	०८८-५२०४१५	९८५७८४५६६६

नेपालरेडक्रसउपशाखाहरु:

क्र.स	उपशाखाकोनाम	सम्पर्कव्यक्ति/ पद	व्यक्तिगत सम्पर्क नम्वर
१	सेजवालटाकुरा(शारदा)	तसबहादुरसेजवाल सभापति	९८६८२५९२९८
२	ढोरचौर(सिद्धकुमाख)	गोबिन्दकमलधिताल	९८४१९३६११२

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

क्र.स	उपशाखाकोनाम	सम्पर्कव्यक्ति/ पद	व्यक्तिगत सम्पर्क नम्वर
३	रामपुरकालिमाटी	ओपेन्द्रबहादुरकेसी	९८५७८२३१३७
४	थारमारेबागचौर	टोपबहादुरडागी	९८६६८७१२९२
५	लेखपोखरा (छत्रेस्वरी)	हिमालयात्री	९८५७८३५००१
६	लुहाम(त्रिबेणी)	बिनोदभण्डारी	९८६६८५००४५
७	काभ्रात्रिबेणी	मेघराजरोका	९८४२६७९२२०
८	रिमकपूरकोट	शिबराजबिक	९७६४३६१३३१
९	रागेचौर (कुमाख)	रामकुमारशर्मा	९८६२५३२३५७
१०	देवस्थल (बनगाडकुपिन्डे)	पुस्करबिसी	९८६८१४२१४९
११	दार्मा	अनन्तप्रसादशर्मा	९८४१७४६०५७

अनुसुची ६

क) सल्यान जिल्लामा सञ्चालित एम्वुलेन्सहरुको विवरण :

सि.नं.	सञ्चालक संस्था नाम	ठेगाना	एम्बुलेन्स नं.	चालकको सम्पर्क नं.	एम्वुलुन्सको बर्गिकरण
१	सल्यान अस्पताल	सल्यान अस्पताल	क.प्र ०२००१ झ ०१६४	9848147000	ख
२.	रेडक्रस सल्यान	शारदा नगरपालिका	क.प्र ०२००१ च ०७०४	9768502321	ख
३.	व.कु.न.पा	व.कु.न.पा	क.प्र ०२००१ झ०१३५	9843353429	ख
४	त्रिवेणि गाउपालिका सल्यान	त्रिवेणि गाउपालिका	रा १ भ १६२	9857845600	ग
५	वागचौर नगरपालिका	वागचौर नगरपालिका	वा २ झ ४२७१	9867328320	ग
६	जनप्रिय पोलिकिल्निक	वागचौर नगरपालिका	रा १ च ६८६	9863150154	ग
७	सिद्धकुमाख गाँउपालिका	सिद्धकुमाख गाँउपालिका	रा १ झ १७७	9869822342	ग
८	छत्रेश्वरी स्वस्थ्य चौकी	छत्रेश्वरी गाँउपालिका	रा १ झ १५७	9847899112	ग
९	झिम्पे स्वास्थ्य चौकी	छत्रेश्वरी गाँउपालिका	रा १ झ १५९	9865182662	ग
१०	कान्तिपुर पोलिकिल्निक	शारदा नगरपालिका	रा १ च ६८५	9847892651	ग
११	अधिकारी पोलिकिल्निक	शारदा नगरपालिका	रा १ च ५१८	9804407914	ग
१२	रामपुर स्वास्थ्य चौकी	कलिमाटी गाँउपालिका	रा १ झ १५६	9868648080	ग

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

१३.	धनवाड स्वास्थ्य चौकी	कपुरकोट गाँउपालिका	रा १ भ १७२	9742584577	ग
१४	कुमाख गाँउपालिका	कुमाख गाँउपालिका	क.प्र ०२०० भ ०१३८	9860425393	ग
१५	व्नगाड कुपिण्डे.न.पा	व.कु.न.पा	क.प्र ०२००१ भ ०११३	9816544152	ग
१६	त्रीवेणी गाउपालिका	त्रीवेणी गाउपालिका	क.प्र ०२००१ भ	9866162711	ग
१७	शारदानगरपालिका	शारदानगरपालिका	क.प्र.०२-००झ-०२४५	984847428	ख
१८	कर्णाली अस्पताल	शारदा नगरपालिका	क प्र ०२००च १०७०	9822922444	ख
१९	प्रा स्वा के लेखपोखरा	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	रा १ झ १३१	9766513165	ग

ख) जिल्लामा रहेको हेभी उपकरण (डोजर जेसिवी) हरुको विवरण :

सि.नं.	कम्पनी/गाडी धनिको नाम	गाडी नं.	चालकको नामथर	चालकको सम्पर्क नं.	गाडी धनि सम्पर्क नं.
१	शारदा नगरपालिका	बा.१ ग २९२९	ओमप्रकाश थापा	९८०६२०४६२६	
२	त्रिवेणी गाउँपालिका				
	राजेन्द्र कुमार थापा	बै.१ ख २५२०	दिपकराज बिष्ट	९८२९५१८६०९	९८०२०८९२३७
	दाजुभाइ कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	रा १ क ४३०	डिल्लीराज खड्का	९८१५१६१०२०	९८५७८२२१३६
	त्रिवेणी गाउँपालिका	रा १ ग ३६	प्रेम विष्ट	९८२२४६४८५	
	पोखरसिंह डाँगी	रा. १ प ७८३	अमर बहादुर आले		९८५७८४४७२२
	दाजुभाइ कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	बा.१ क. ६७२७	खुम बहादुर खड्का	९८४८१११५२१	९८५७८२२१३६
	दाजुभाइ कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	बा.२ क ८०७०	जनक थापा	९८६६६७४६९८	९८५७८२२१३६
	दाजुभाइ कन्सट्रक्सन प्रा.लि.	रा. १ ६७६	रुपलाल वोली	९८६९७३७०१९	९८५७८२२१३६
३	कुमाख गाउँपालिका				
	पूर्ण बहादुर बुढाथोकी	भ्याकुम लोडर भे १ ख ९२९	जगदिश सिंह मल्ल	९८११६१९३६०	९८४५७४११०५
	पूर्ण बहादुर बुढाथोकी	स्काभेटर	तेज बहादुर के सी	९८६९८७६०७०	९८४५७४११०५
	प्रेम बहादुर बुढाथोकी	जे सि बि. रा.१ क. ६५२	हरि बहादुर राना	९८४८३३९५५८	९८५८०८२६५१
	हरि बहादुर बुढाथोकी	TATA HITACHI	प्रकाश पुन	९८६६८०८११७	९८६४९८१९१४
४	छत्रेश्वरी गाँउपालिका				
	छत्रेश्वरी गाँउपालिका	रा. १ ३६	प्रेम बहादुर बिष्ट	९८२२४८४४८५	९८५७८४४४००
	छत्रेश्वरी गाँउपालिका	रा.१.ग ३५४०	चितर बहादुर के सी	९८०९८४३०२०	९८५७८४४४००

अनुसुची ७

एक घर बरावर ५ जनाको परिवारलाई आधार मानेर नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले वितरण गर्ने गैरखाद्य राहत सामग्री :

क्र.स.	सामग्रीको नाम	इकाई	जम्मा
१	त्रिपाल	थान	१
२	कम्बल	थान	२

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३	जिन कपडा	मीटर	३.५
४	सर्टको कपडा	मीटर	४
५	छिट कपडा	मीटर	७
६	पप्लीन कपडा	मीटर	५ मी.
७	लेडिज धोती	थान	१ थान
८	त्रिपाल तान्ने डोरी प्लास्टीक	थान	१
९	बाल्टी/ढक्कन	सेट	१
१०	मग	सेट	१
११	भाडा सेट	सेट	१
१२	सामग्री प्याकिङ्ग बोरा	थान	१

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

अनुसूची ८

सल्यान जिल्ला अन्तरगत रहेका एफ एम रेडियो संचार

क्र.सं.	निकाय	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	इमेल
१	रेडियो शारदा एफ ९९.२ मेगाहर्ज	शारदा न.पा २ डाँडागाउँ	प्रतिक शर्मा	०८८ ५२०१३६ ९८५७८४४२३१	pratiksalayani@gmail.com
२	रेडियो राप्ती एफ एम १०४. ८ मेगाहर्ज	शारदा न.पा. २	बुद्धि पुन	९८६८९४६८२५	newsb259@gmail.com
३	रेडियो तहल्का एफ एम ९१. ९ मेगाहर्ज	शारदा न.पा. २	डिल्लीराज रावत	९८१२८४७७९९	dillirawat@gmail.com
४	रेडियोसल्यान	शारदा न.पा. ३	युद्ध बहादुर के सी	९८५७८२१२११	yudha.kc@ntc.net.np
५	रेडियो कपुरकोट	कपुरकोट गा.पा ३	सन्तोष वि. एम	९८४७८१७५०९	radiokapurkot@gmail.com
६	रेडियो मध्य पहाड	बागचौर न.पा.	लोकमान चन्द	९८५७८४४९७२	madhyapahad@gmail.com

यातायात व्यवसायीहरु

क्र. सं.	यातायात प्रा.लि.को नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	सयान रुकुम यातायात प्रा.लि.	शा.न.पा १ श्रीनगर, सल्यान	अरबिन्दकुमारराई	अध्यक्ष	९८५७८२२०६८	
			रञ्जित कुमार राई	कोषाध्यक्ष	९८४७८४४६३०	
२	शारदा यातायात सेवा प्रा.लि.	शा.न.पा १ श्रीनगर, सल्यान	कर्ण बहादुर बस्नेत	ब. उपाध्यक्ष	९८५७८४४०५९	
			ठगेन्द्र टमटा	का. प्रमुख	९८४७९४७५७५	
३	कुमाख यातायात प्रा.लि.	शा.न.पा २ खलङ्गा सल्यान	प्रमोदश्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५८०३०९९९	
४	शारदा ट्याक्टर तथा ढुवानी यातायात प्रा.लि.	शा.न.पा १ श्रीनगर, सल्यान	रण बहादुर खड्का	का. अध्यक्ष	९८४७८४४६४१	
५	शिवगुफा यातायात प्रा.लि.	शा.न.पा १ श्रीनगर, सल्यान	धर्मराज योगी	महासचिव	९८४८१३००१५	अटो रिक्सा

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

अनुसूची ९

विपद् सर्भेक्षण सम्बन्धी फारामहरु

क) न.पा. तथा गा.पा.स्तरीयविपद् प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा फाराम
(Initial Rapid Assessment, IRA)

(० देखि २४ घण्टा भित्र भरी सक्नुपर्ने फाराम)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय
बाढी		

मृतक	बेपत्ता	घाइते	विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला संख्या :	महिला संख्या :	महिला संख्या :		
पुरुष संख्या :	पुरुष संख्या :	पुरुष संख्या :		
बालबालिका संख्या :	बालबालिका संख्या :	बालबालिका संख्या :		
अन्य संख्या :	अन्य संख्या :	अन्य संख्या :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	☐ठीक छ ☐कठिन छ ☐वन्द छ	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐अवरुद्ध भएको ☐अवरुद्ध नभएको

सञ्चारको अवस्था	☐अवरुद्ध भएको ☐अवरुद्ध नभएको
विद्युत	☐अवरुद्ध भएको ☐अवरुद्ध नभएको

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

खाद्यन्नको अभाव	☐ अभाव भएको ☐ अभाव नभएको
स्वास्थ्य सेवा	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
सञ्चालननमा भएमा स्वास्थ्य सेवामा अत्यावश्यक प्राथमिक उपचारको लागि आवश्यक औषधि	☐ उपलव्ध छ ☐ उपलव्ध छैन
बिद्यालय	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या)
खानेपानीको आपूर्ति	☐ सुचारु (अवरुद्ध नभएको) (संख्याः ...) ☐ अवरुद्ध भएको (संख्याः ...) प्रभावित घरधुरी संख्याः ...)
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
अन्य क्षति (कृषि तथा पशुजन्य)	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ ☐ महामारीको सम्भावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या ......)

विशेष आवश्यकता (Special Requirement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (डिगनिटीकिट आवश्यक	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु - (जस्तै शैक्षिक तथा बालमैत्री स्थल (Child friendlyspace)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
अपांगता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

असहाय/विरामीको संख्या	
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐सामान्य ☐प्रतिकूल

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐आवश्यक पर्ने ☐आवश्यक नपर्ने ☐आवश्यक पर्ने भए परिवार संख्या............	
विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाउँ/संरचना	☐विद्यालय ☐ सार्वजनिक भवन ☐अन्य (उल्लेख गर्ने)	
आवश्यक पर्ने खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न सामग्री	☐ टेन्ट संख्या...... ☐ त्रिपाल संख्या..... ☐ म्याट्रिक्स संख्या........ ☐ कम्वल संख्या...... ☐ कपडा संख्या......... ☐ भाडाकुँडा संख्या...... ☐ तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कुट कतिजना)	☐ खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण..............कति जना ☐ पिउने पानी........... ☐ अन्य..............
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि (लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा, चोरी, लुटपाट)	☐भएको ☐नभएको ☐भए प्रभावितको अनुमानित संख्या	

५.घटनाको सूचना संकलन कार्यमा खटिएकाको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	टोली नेताको नाम:	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.						
२.						
३.						

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

६. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

१. एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।

२. विपद् भएको २४ घण्टा भित्र गाउँ तथा नगरपालिका, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ ।

३. टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथामिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ । द्वितीय सूचनाका लागि घटनाका जानकार सँग अन्तरवार्ता लिई सूचना सकंकलन गर्नुपर्ने छ ।

४. सही तथा स्पष्ट विवरण सङ्कलन गर्नुपर्ने छ । प्राप्त सूचनामा द्विविधा भएमा टोलीले छलफल गरी उपयुक्त विचारका आधारमा फारम भर्नुपर्ने छ ।

५. माथि उल्लिखित विकल्प वाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ ।

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

सौजन्य : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

ख) विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फाराम

फाराम न. ३ (४ देखि १० दिन)

प्रदेश :   जिल्ला :
गा.पा./न.पा.:   वार्ड न.   टोल

१) विपद्को प्रकार: २) विपद् परेको मिति:   ३) समय:
४) घरमुलीको नाम: पेशा:   जाती /जनजाती :

५) परिवार संख्या:   महिला संख्या:   पुरुष संख्या:   जम्मा संख्या:

नाम	उमेर	लिङ्ग	अपाङ्गता भएका व्यक्ति (PWD)	गर्भवती	कैफियत

६. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्या:

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ बर्ष सम्म			
६ -१८ वर्ष			
१९ -५९ वर्ष			
६० वर्षभन्दा माथि			
कूल जम्मा			

७. परिवारको किसिम: क) महिला घरमुली भएको परिवार   ख) अन्य

८) सङकटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका बच्चाहरु		वृद्ध/वृद्धा		अशक्तता भएका व्यक्तिहरु		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरु (HIV/AIDS,TB, र अन्य रोगीहरु)

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

				(PWD)				
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			

९) क्षतिको विस्तृत विवरण :

- मानवीय क्षति

विवरण	क्षति	संख्या		जम्मा संख्या
मानवीय क्षति		महिला	पुरुष	
	मृत्यु			
	हराएको			
	घाइते			

- वासस्थान क्षति

क्षतिको अवस्था			जम्मा क्षतिको अनुमानित मूल्य रु.मा	कैफियत
पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आंशिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति		

- जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरुमा भएको क्षति

जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरु	जीविको पार्जनका सम्पत्तिहरु		क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मूल्य रु.मा
	सम्पत्तिहरु	परिमाण तथा एकाई		
कृषि	जमिन			
पशुपालन	भैंसी			
भण्डारित खाद्यन्न	धान			
	मकै			
व्यापार				
अन्य				

स्वास्थ्य तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति

	क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मूल्य रु.मा	कैफियत
खानेपानी तथा सरसफाई			
धारा			क्षतिको अवस्था

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

ईनार			
ट्यूब वेल			
रिजरभाएर ट्याङ्की			
शौचालय			
अन्य			

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
	पानी शुद्धीकरण गर्ने औषधि			
५	अन्य			

११. आवश्यकता पहिचान

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
४	खानेपानी			
५	सरसफाइ सुविधाहरु			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

६	शैक्षिक सहयोग			
७	स्वास्थ्य			
८	अन्य			

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुनर्लाभ (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

क.सं.	गतिविधिहरुको विवरण		
१	जीविकोपार्जन	तत्कालको लागि	लामो समयका लागि
२	घर निर्माण तथा मर्मत		
३	खाद्यान्न तथा बिउ विजन तथा कृषि औजार		
४	खानेपानी तथा सरसफाई		
५	शिक्षा		
६	स्वास्थ्य र सरसफाई		

तयार गर्नेको हस्ताक्षर :

नाम :
पद :
कार्यालयको छाप:

प्रमाणित गर्नेको हस्ताक्षर :

नाम :
पद :
कार्यालयको छाप:

.... जिल्ला

.............प्रदेश

ग) समष्टिगत तथ्याङ्क विश्लेषण फाराम (Detail Compilation Form)

फाराम नं ४ (४ देखि १० दिन)

१) विपदको प्रकार र समय

क) विपदको प्रकार (ख) मिति: (ग) समय:

२) जनसंख्या विवरण (उमेर र लिङ्गको आधारमा)

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

क.सं.	प्रभावित गा.पा./न.पा.	वार्ड नं.	महिला घरमुली भएका परिवार	अन्य परिवार	जम्मा परिवार	कैफियत
जम्मा						

क्रसं	प्रभावित गा.पा./न.पा.	वार्ड नं./टोल	जम्मा परिवार सङ्ख्या	५ बर्ष सम्म		६-१८ बर्ष		१९-५९ बर्ष		६० भन्दा माथी		लिङ्गका आधारमा			कैफियत
				महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा	
जम्मा															

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

३) संकटासन्नताको संङ्ख्या:

क्रसं	गा.पा./नपा	वार्ड नं/टोल	भर्खर जन्मेका बच्चा		वृद्ध/वृद्धा (६० बर्ष माथि)		असक्षमता भएका		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरु (HIV/AIDS,TB, र अन्य रोगीहरु)
			महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			

४) क्षतिको विवरण:

क्रसं	गा.पा./नपा	वडा/टोल	मानवीय क्षति						वासस्थान क्षति		
			मृत्यु		हराएका		घाइते		पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आंशिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति
			म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.			
जम्मा											

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

५) जीविकोपार्जनका क्षेत्रमा भएको क्षति:

क्र सं	गा.पा./नपा	जीविकोपार्जनका क्षेत्र									
		कृषि		पशुपालन		व्यापार व्यावसाय		अन्य		जम्मा	
		परिवार	जनसङ्ख्या	परिवार	जनसंख्या	परिवार	जनसंख्या	परिवार	जनसंख्या	परिवार	जनसंख्या
	जम्मा										

६) खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति

क्रसं	गा.पा./नपा	खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा भएको क्षति							प्रभावित जनसंख्या	
		धारा संख्या	इनार संख्या	ट्यूव वेल संख्या	जनसंख्या	रिजरभाएर टयाङ्की संख्या	शौचालय संख्या		जम्मा परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या
	जम्मा									

७) प्रभावित परिवारहरुलाई अन्य संस्था/निकायबाट भएको सहयोग :

क्रसं	सहयोग गर्ने संस्थाको नाम	सहयोग गरेको गाविस.	सहयोगको क्षेत्र	सहयोग गरेका परिवार संख्या	कैफियत
		१)	क) ख) ग)		
		२)	क)		

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

			ख) ग)		
		३)	क) ख) ग)		

८) आवश्यकता पहिचान :

क्रसं	गा.पा./ नपा	वार्ड नं.	पारिवारिक आवश्यकतामा सहयोग										
			नियमित खाना	कपडा	त्रिपाल	भाँडा कुँडा	पिउने पानी	सरसफाई	स्वास्थ्य	चर्पी	शिक्षामा सहयोग	मनोसामाजिक परामर्श सेवा	अन्य
जम्मा													

९) तत्कालीन / छ्याटो समयको पुनर्लाभ कार्यक्रम सञ्चालनको लागि शिफारिस :

क्र.सं.	गा.पा./नपा	प्रत्युत्पलब्धि कार्यक्रम गतिविधिहरु	सहयोग गरिनु पर्ने परिवार संख्या	
			छ्योटो समयको लागि	लामो समयको लागि
	गा. पा.१	जीविकोपार्जन		
		घर निर्माण तथा मर्मत		
		खाद्यन्न		
		खानेपानी तथा सरसफाई		
		शिक्षा		
		स्वास्थ्य		
	गा. पा. २			

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

सन्दर्भ सामग्रीहरु

१) विपद्‌व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७४
२) विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय निति २०७५,
३) विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०
४) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७
५) जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८
६) जिल्ला विकास योजना ३०७१/७२
७) दोश्रो जिल्ला आवधिक योजना २०६९/७०-२०७३/७४
८) स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका , २०७४
९) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१/०७२
१०) जिल्ला वस्तुगत विवरण २०७१
११) दाङ जिल्लाको गाँउपालिका/नगरपालिका प्रोफाईल २०७४
१२) केन्द्रिय तथ्यांक बिभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांकगत प्रतिबेदन २०६८
१३) स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरुको बिवरण २०७३
१४) अद्यावधिक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७२/७३ दाङ
१५) विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
१६) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
१७) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९
१८) विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अध्यावधिक २०७४)
१९) राष्ट्रिय आपत्‌कालीन कार्यसञ्चालन बिधी २०७२

नोट- *यस सम्बन्धी बिस्तृत जानकारीका लागि जिल्ला आपत्‌कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क गर्न सकिने छ । यो योजनालाई सफ्ट कपी आबश्यक परेमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण पोर्टलमा उपलब्ध रहेको छ ।*

विपद् सम्बन्धी सूचना वेवसाईड www.drrportal.gov.np

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सल्यान

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङ

दाङमा बाढी पूर्व सूचना प्रणाली/विपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल

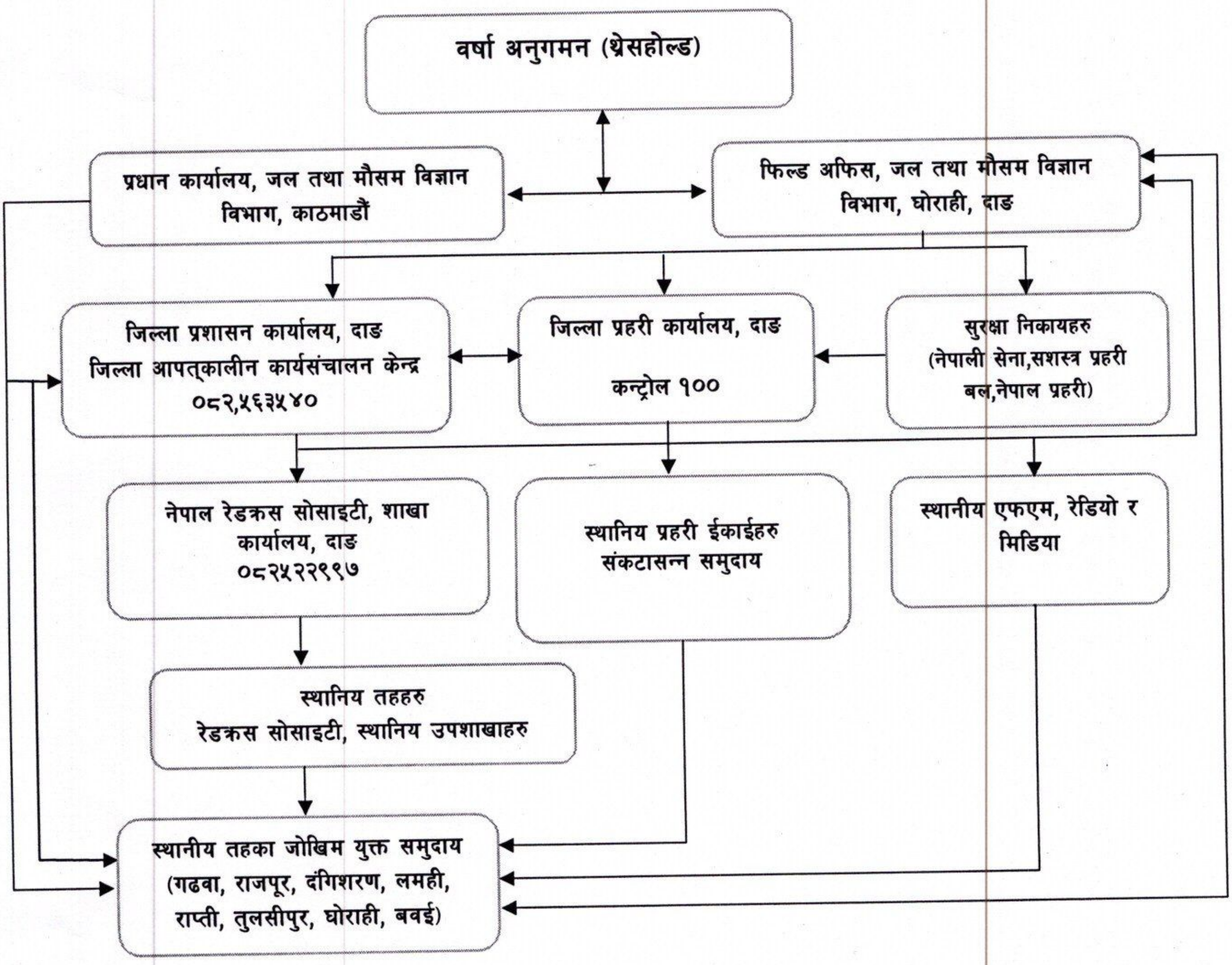

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२/०८३ अध्यावधिकका लागि :

आर्थिक एवं प्राविधिक सहयोग
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
सल्यान

नेत्रप्रसाद सुवेदी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी